

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. Γενικά

1. Βασικές επιδιώξεις

Με τον παρόντα νόμο επιδιώκεται η αναβάθμιση των εν γένει μηχανισμών της χώρας μας για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Ξέπλυμα Χρήματος, Ξ.Χ. εφεξής) και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (Χ.Τ. εφεξής), καθώς και η προστασία της ακεραιότητας και φήμης του χρηματοπιστωτικού τομέα από τα ανωτέρω αδικήματα. Τα ανωτέρω επιτυγχάνονται με τους εξής τρόπους:

α) Ενωματώνονται στη νομοθεσία μας οι διατάξεις της λεγόμενης Τρίτης Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ που αποτελεί εφαρμοστικό μέτρο της Τρίτης Οδηγίας· οι ανωτέρω διατάξεις διακρίνονται σε αυτές που επαναλαμβάνουν διατάξεις της Πρώτης Οδηγίας 1991/308/ΕΚ όπως είχε τροποποιηθεί από τη Δεύτερη Οδηγία 2001/ 97/ΕΚ και περιλαμβάνονται στις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας μας με το ν. 3424/2005, που τροποποίησε το βασικό νόμο 2331/1995, και σε νέες διατάξεις της Τρίτης Οδηγίας που θα αναφερθούν κατωτέρω στο τμήμα Β.

β) Ενωματώνονται στη νομοθεσία ορισμένες Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force-FATF) που είναι ο πλέον αναγνωρισμένος διεθνής φορέας για τη θέσπιση διεθνών κριτηρίων και προτύπων για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Υπάρχουν Σαράντα (40) Συστάσεις για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και Εννέα (9) Ειδικές Συστάσεις για την αντιμετώπιση της Χ.Τ. Η FATF αξιολόγησε τη χώρα μας το Δεκέμβριο του 2006, η τελική εξέταση έγινε στην Ολομέλειά της τον Ιούνιο του 2007 και η χώρα μας ετέθη σε καθεστώς παρακολούθησης (follow up procedure), όπως άλλωστε όλες οι εξεταζόμενες χώρες. Το καθεστώς αυτό απαιτεί υποβολή Σχεδίων Δράσης σε κάθε Ολομέλεια (τρεις κατ' έτος). Το πρώτο Σχέδιο Δράσης υπεβλήθη τον Οκτώβριο του 2007 και το δεύτερο και τρίτο το Φεβρουάριο και Ιούνιο του 2008. Στη λεπτομερή Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης (Mutual Evaluation Report-MER) της FATF για τη χώρα μας επισημαίνονται αδυναμίες στο νομοθετικό, κανονιστικό, λειτουργικό, αστυνομικό και δικαστικό επίπεδο. Ο παρών νόμος αντιμετωπίζει τις περισσότερες από τις εντοπισθείσες νομοθετικές αδυναμίες. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι απαιτήσεις της FATF, όπως προκύπτουν από τη λεγόμενη Κοινή Μεθοδολογία Αμοιβαίων Αξιολογήσεων είναι λεπτομερέστερες των κοινοτικών απαιτήσεων και σε μερικά σημεία διαφέρουν από αυτές.

γ) Εισάγονται νέες σημαντικές «εθνικές» διατάξεις που θα αναλυθούν κατωτέρω.

δ) Συγκεντρώνονται και ταξινομούνται όλες οι προαναφερθείσες διατάξεις καθώς και οι κείμενες διατάξεις του ν. 2331/1995, όπως ισχύει, σε ένα ενιαίο και εύχρηστο κείμενο. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι ο ν. 2331/1995 έχει ήδη τροποποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, κυρίως από το

ν. 3424/2005 (που ενσωμάτωσε τη Δεύτερη Οδηγία) και περαιτέρω εκτεταμένες τροποποιήσεις στο ν. 2331/1995 θα κατέληγαν σε ένα δύσχρηστο νομοθέτημα.

2. Σχέση μεταξύ Ξ.Χ. και Χ.Τ.

Με το ν. 3424/2005 η Χ.Τ. που είχε ποινικοποιηθεί με το άρθρο 187 Α του Ποινικού Κώδικα κατέστη «βασικό» αδίκημα για σκοπούς του Ξ.Χ., ικανοποιώντας τις διεθνείς απαιτήσεις. Το έγκλημα της Χ.Τ. έχει μεγάλες διαφορές από αυτό του Ξ.Χ. και με τα βασικά αδικήματα του Ξ.Χ.. Η δομή του αδικήματος του Ξ.Χ. είναι ότι πρώτα τελείται ένα «βασικό αδίκημα» (π.χ. κλοπή, εμπόριο ναρκωτικών) από το οποίο προκύπτουν παράνομα έσοδα τα οποία, αν στη συνέχεια νομιμοποιηθούν (ή υπάρξει απόπειρα), σύμφωνα με τον ορισμό του Ξ.Χ., συνιστούν τη διάπραξη άλλου αδικήματος, του Ξ.Χ.. Αντίθετα, η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος της Χ.Τ. είναι η παροχή οικονομικής βοήθειας, νόμιμων ή παράνομων κεφαλαίων, προς τρομοκρατικές οργανώσεις ή ατομικούς τρομοκράτες. Ο χρηματοδότης τιμωρείται σε αμφοτέρως τις περιπτώσεις (νόμιμα ή παράνομα κεφάλαια), όπως ο παρέχων οικονομική ή τεχνική βοήθεια σε εγκληματική οργάνωση ή σε άλλον για να διαπράξει άλλο έγκλημα. Ο δράστης Ξ.Χ. σε αυτή την περίπτωση είναι τρίτο πρόσωπο, παρεμβαλλόμενο μεταξύ του χρηματοδότη και της τρομοκρατικής οργάνωσης, χωρίς να αποκλείεται οι δύο πρώτοι να είναι το αυτό πρόσωπο. Αυτό το τρίτο πρόσωπο προσπαθεί να αποκρύψει είτε την ταυτότητα του χρηματοδότη είτε τον προορισμό προς πρόσωπα της τρομοκρατικής οργάνωσης. Αυτή η συμπεριφορά δεν καλύπτεται πλήρως από τις επί μέρους συμπεριφορές που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος του Ξ.Χ., κύριο στοιχείο των οποίων είναι η νομιμοποίηση παράνομων εσόδων, δηλαδή να προσδοθεί νομιμοφάνεια σε έσοδα ή περιουσιακά στοιχεία προερχόμενα, άμεσα ή έμμεσα, από τη διάπραξη βασικού αδικήματος. Οι διεθνείς οργανισμοί, παρ' όλα αυτά, επιθυμούν τη συμπερίληψη της Χ.Τ. στα βασικά αδικήματα του Ξ.Χ. όχι τόσο για νομικούς λόγους ούτε για αυστηροποίηση των ποινών για Χ.Τ., αλλά για να υπαχθεί η Χ.Τ. και οι σχετικές συναλλαγές και τα κεφάλαια στον ενδελεχή έλεγχο των εταιρειών του χρηματοπιστωτικού τομέα και των άλλων νομικών ή φυσικών προσώπων που υπόκεινται στις υποχρεώσεις της νομοθεσίας σχετικά με το Ξ.Χ., και να παρεμποδιστεί η χρηματοδότηση ή άλλη οικονομική υποστήριξη προς τρομοκρατικές οργανώσεις ή τρομοκράτες. Σε ορισμένες περιπτώσεις ο εντοπισμός αυτών των κεφαλαίων μπορεί να οδηγήσει στην εξάρθρωση τρομοκρατικών οργανώσεων ή «δικτύων». Ενδεικτικό των ανωτέρω είναι το γεγονός ότι και η FATF συμπλήρωσε τον τίτλο της (FATF on money laundering and terrorism financing) και η Τρίτη Οδηγία αναφέρει και τους δύο όρους, όπως και ο τίτλος του παρόντος νόμου.

3. Νέες εθνικές διατάξεις

Σημαντικές βελτιώσεις επέρχονται με διατάξεις που δεν προβλέπονται ρητά σε διατάξεις της Τρίτης Οδηγίας ή των Συστάσεων της FATF αλλά καλύπτουν οργανωτικές και λειτουργικές ανάγκες. Οι κύριες είναι:

α) Η σύσταση της Επιτροπής Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ. του άρθρου 9, συγκροτούμενη από υψηλόβαθμα στελέχη των Υπουργείων και δημόσιων αρχών που συμμετέχουν στο μηχανισμό αντιμετώπισης του Ξ.Χ. και της

Χ.Τ.. Η Επιτροπή αυτή θα εξετάζει τη γενικότερη πολιτική και στρατηγική του ως άνω μηχανισμού, την αποτελεσματικότητά του, τις αδυναμίες και τις απαιτούμενες βελτιωτικές ενέργειες. Η άμεση επαφή υψηλόβαθμων στελεχών διαφόρων αρχών και τα αυτονόητα πλεονεκτήματα που συνεπάγεται, αναγνωρίζεται ως σημαντικό μέτρο από τη διεθνή πρακτική και από τους διεθνείς οργανισμούς και φορείς.

β) Η σύσταση του Φορέα Διαβούλευσης του Ιδιωτικού Τομέα (άρθρο 11).

Η ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας και η ευαισθητοποίηση των νομικών και φυσικών προσώπων που οφείλουν να παρακολουθούν συναλλαγές και δραστηριότητες των πελατών τους για τον εντοπισμό ύποπτων περιπτώσεων που ενδέχεται να συνδέονται με Ξ.Χ. ή Χ.Τ. (υπόχρεα πρόσωπα) είναι σημαντική παράμετρος των ασκούμενων πολιτικών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδικημάτων αυτών. Αυτή την ανάγκη καλύπτει ο ως άνω νέος Φορέας στον οποίο εκπρόσωποι των φορέων εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων θα διαβουλεύονται για τα θέματα που αναφέρει το άρθρο 11.

γ) Η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών, της Επιτροπής καταπολέμησης του Ξ.Χ. και της Χ.Τ. του άρθρου 7 και της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής του άρθρου 8.

δ) Η βελτίωση της διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως ή μη μεταξύ των αρμόδιων αρχών, της Επιτροπής του άρθρου 7, της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής και άλλων δημόσιων αρχών (Ελληνική Αστυνομία, φορολογικές και τελωνειακές υπηρεσίες). Προωθείται επίσης η συνεργασία των ανωτέρω με τη διενέργεια κοινών ελέγχων (άρθρο 40). Μια εντοπισμένη από τη διεθνή εμπειρία αδυναμία που αντιμετωπίζουν οι φορείς καταπολέμησης του Ξ.Χ. και της Χ.Τ., είναι οι ελλείψεις πληροφορίες που δεν τους επιτρέπουν να έχουν πληρέστερη εικόνα μιας ερευνώμενης υπόθεσης. Η δυνατότητα ανταλλαγής χρήσιμων πληροφοριών μεταξύ αρμόδιων φορέων και αρχών, μέσω συγκεκριμένων διαύλων και με τήρηση της εμπιστευτικότητας, βελτιώνει σημαντικά την αποτελεσματικότητα της δράσης των εν λόγω φορέων και αρχών.

ε) Η αντιμετώπιση, με τις διατάξεις του άρθρου 10, ορισμένων κινδύνων που προέρχονται από πρόσωπα, συναλλαγές και δραστηριότητες που θεωρούνται «ευάλωτοι» στους κινδύνους Ξ.Χ. και Χ.Τ. ή συνήθη «οχήματα» για τη διάπραξη αυτών των αδικημάτων. Σε αυτούς περιλαμβάνονται η αγορά ακινήτων, η σύσταση εταιρειών, η αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου, οι εξωχώριες εταιρείες, οι εμπορικές συναλλαγές χρησιμοποιούμενες για σκοπούς Ξ.Χ. και Χ.Τ., οι μη κερδοσκοπικοί (ή κυβερνητικοί) οργανισμοί ή οργανώσεις και οι εταιρείες που λαμβάνουν εθνικές, κοινοτικές ή άλλες επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις ή παροχές.

στ) Η θέσπιση αναλογικών, αποτελεσματικών και αποτρεπτικών διοικητικών κυρώσεων κατά των υπόχρεων νομικών προσώπων, διευθυντικών στελεχών και υπαλλήλων τους και κατά υπόχρεων φυσικών προσώπων (άρθρο 51).

ζ) Η ορθολογικοποίηση των ποινικών κυρώσεων για Ξ.Χ. και η διευκρίνιση ορισμένων ασαφειών των κειμένων διατάξεων.

4. Δομή του νόμου

Η ύλη του νόμου χωρίζεται σε τρεις ενότητες.

Στην πρώτη (Κεφ. Α΄ και Β΄) υπάγονται «θεσμικά» θέματα, δηλαδή ο σκοπός και το αντικείμενο του νόμου, τα βασικά αδικήματα, οι ορισμοί, τα υπόχρεα πρόσωπα, οι αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή του άρθρου 7, η Κεντρική Συντονιστική Αρχή, η Επιτροπή Στρατηγικής, άλλες δημόσιες αρχές και ο Φορέας Διαβούλευσης του Ιδιωτικού Τομέα.

Στη δεύτερη ενότητα (Κεφ. Γ΄ έως Ζ΄) περιλαμβάνεται το κύριο μέρος της Τρίτης Οδηγίας που αφορά τις υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων, οι οποίες είναι περισσότερο εξειδικευμένες σε σχέση με τη Δεύτερη Οδηγία και το ν. 2331/1995, όπως ισχύει.

Η τρίτη ενότητα (Κεφ. Η΄ και Θ΄) περιέχει εθνικές, κυρίως, διατάξεις που αφορούν τις ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, διατάξεις δικονομικού χαρακτήρα περί δημεύσεως, κατασχέσεως, απαγόρευσης κίνησης λογαριασμών, καθώς και μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις.

Β. Ειδικότερα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Στο κεφάλαιο Α΄ ορίζονται βασικές έννοιες του νόμου (σκοπός, αντικείμενο, ορισμοί), τα βασικά εγκλήματα και τα υποκείμενα στις υποχρεώσεις του νόμου υπόχρεα πρόσωπα.

Άρθρο 1

Το άρθρο αυτό ορίζει το σκοπό του νόμου.

Άρθρο 2

Το άρθρο αυτό ορίζει το αντικείμενο του νόμου και περιέχει τους ορισμούς των αδικημάτων του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Με το άρθρο 53 του παρόντος, ο νομικός ορισμός της Χ.Τ. βελτιώνεται με την τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 187 Α του Π.Κ.. Διευκρινίζεται ότι το αδίκημα της Χ.Τ. τελείται όταν κάποιος χρηματοδοτεί με οποιονδήποτε τρόπο όχι μόνο τρομοκρατικές οργανώσεις, αλλά και ατομικούς τρομοκράτες και τρομοκρατικές πράξεις. Η μη αναφορά των ατομικών τρομοκρατών και των τρομοκρατικών πράξεων στην κείμενη διάταξη του άρθρου 187 Α του Π.Κ. έχει επισημανθεί ως σοβαρή έλλειψη από την FATF και άλλους διεθνείς οργανισμούς και με την ως άνω διάταξη καλύπτεται, παρ' ότι η πρακτική της σημασία για την ποινική δίωξη της Χ.Τ. είναι μικρή. Στον ορισμό του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες της παρ. 2 προστίθεται νέο στοιχείο δ΄ με αναρίθμηση του νυν στοιχείου δ΄ σε ε΄, ούτως ώστε να υπάρχουν πλέον πέντε «συμπεριφορές» οι οποίες συνιστούν εναλλακτικά την απόπειρα ή τέλεση του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Το προστιθέμενο εδάφιο δ΄ θεωρεί ως Ξ.Χ. αφ' ενός τη χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα και αφ' ετέρου τη διακίνηση παράνομων εσόδων με-

σω ή εντός του τομέα αυτού. Στην πρώτη περίπτωση, έσοδα που αποκτήθηκαν από βασικό αδίκημα διαπραχθέν εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα, κατατίθενται σε πιστωτικό ίδρυμα, διατίθενται για αγορά μετοχών κ.λπ.. Η μετατροπή των παράνομων εσόδων είναι αυτονόητη. Επειδή χρειάζονται διακριτές πράξεις, άλλες από τις πράξεις του βασικού αδικήματος, πληρούται η προϋπόθεση του στοιχείου ε' της παρ. 1 του άρθρου 45 για τη θεμελίωση της ποινικής ευθύνης του υπαίτιου του βασικού αδικήματος και για τυχόν διάπραξη του αδικήματος του Ξ.Χ. των παράνομων εσόδων που προέκυψαν από το βασικό αδίκημα, δηλαδή το λεγόμενο «αυτοξέπλυμα». Συνεπώς δύναται να διαπράξει το αδίκημα του Ξ.Χ., στην περίπτωση αυτή είτε τρίτο πρόσωπο είτε ο υπαίτιος του βασικού αδικήματος. Στη δεύτερη περίπτωση διακινούνται παράνομα έσοδα από τη διάπραξη βασικού αδικήματος εντός του χρηματοπιστωτικού τομέα (π.χ. κατάχρηση αγοράς, απάτες με πλαστές κάρτες, παρεμβάσεις σε Αυτόματα Ταμειακά Μηχανήματα (ΑΤΜ), πλαστές επιταγές, παράνομη χρήση λογαριασμών κ.λπ.) και τότε θεωρείται ότι έγινε και Ξ.Χ., δεδομένου ότι τα προκύψαντα έσοδα στην πλειοψηφία των περιπτώσεων διακινούνται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο και συνεπώς «νομιμοποιούνται». Τα έσοδα αυτά είτε παραμένουν εντός του τομέα αυτού όπου η διακίνησή τους είναι εύκολη και έχουν τη μορφή τραπεζικού χρήματος ή χρηματοπιστωτικών τίτλων είτε εξέρχονται αυτού (π.χ. για αγορά ακινήτου) με ισχυρό τεκμήριο νομιμοφάνειας, λόγω του ελέγχου που ασκούν οι εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα για εντοπισμό και αναφορά υπόπτων ή ασύνηθων συναλλαγών και δραστηριοτήτων. Υπάρχει όμως και άλλη μορφή διακίνησης όταν παράνομα έσοδα αποκτηθέντα εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα διακινούνται (π.χ. με εντολές μεταφοράς κεφαλαίων σε ξένες τράπεζες). Η περίπτωση αυτή δεν συνιστά «τοποθέτηση» της πρώτης περίπτωσης που απαιτεί μία συνέχεια, σε αντίθεση με τη στιγμήαία, πολλές φορές, διακίνηση. Στο ίδιο πλαίσιο υπάγονται και οι περιπτώσεις που τα έσοδα αποκτούν τον παράνομο χαρακτήρα τους κατά την εισαγωγή (ή λίγο πριν) τους σε εταιρεία του χρηματοπιστωτικού τομέα (π.χ. δωροδοκία) και αμέσως μετά εξέρχονται ή «διακινούνται». Το εδάφιο δ' ετέθη επίσης επειδή υπάρχει ανάγκη προστασίας της ακεραιότητας, σταθερότητας και φήμης του χρηματοπιστωτικού τομέα και των εταιρειών που ανήκουν σε αυτόν από τους κινδύνους που ενέχουν το Ξ.Χ. και η Χ.Τ.. Αυτό διατυπώνεται στο άρθρο 1 περί σκοπού και στον τίτλο της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας». Σημειώνεται ότι ο τίτλος αυτός δεν είναι ακριβής, διότι από το 2001, με τη Δεύτερη Οδηγία, έχουν επεκταθεί οι υποχρεώσεις της νομοθεσίας κατά του Ξ.Χ. και της Χ.Τ. και σε άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα μη ανήκοντα στο χρηματοπιστωτικό τομέα (βλ. άρθρο 5 περί υπόχρεων προσώπων). Διατηρήθηκε όμως ο ίδιος τίτλος στην Οδηγία 2005/60/ΕΚ για να δοθεί έμφαση στο στόχο αυτόν, που είναι βέβαια παράλληλος με τους αντιεγκληματικούς στόχους της κοινοτικής (και εθνικής) νομοθεσίας. Τέλος σημειώνεται ότι το προστιθέμενο εδάφιο δ' θα έχει αποτρεπτικό χαρακτήρα, διότι οι εργαζόμενοι σε εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα θα γνωρίζουν ότι αν διαπράξουν ή συμβράξουν ή συμμετάσχουν ή διευκολύνουν τη διάπραξη βασικού αδικήματος που τελείται εντός του ως άνω το-

μέα, θα είναι πολύ πιθανόν να καταστούν υπόλογοι και για Ξ.Χ..

Η παρ. 3 ορίζει ότι το αδίκημα του Ξ.Χ. υπάρχει (και άρα εμπίπτει στη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων) και όταν οι εγκληματικές δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία, έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον όμως πληρούται το κριτήριο του «διπλού αξιοποιίου», δηλαδή οι δραστηριότητες αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν ελάμβαναν χώρα στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες (και όχι απαραίτητα βασικό αδίκημα για Ξ.Χ. ή Χ.Τ.) σύμφωνα με τη νομοθεσία του άλλου κράτους.

Στην παρ. 4 διευκρινίζεται ότι ως Χ.Τ. θεωρείται το αδίκημα του άρθρου 187 Α Π.Κ., όπως τροποποιείται με το άρθρο 53 του παρόντος.

Η διάταξη της παρ. 5 αντιστοιχεί στην παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και σε όμοιες διατάξεις της Συνθήκης της Βιέννης (άρθρο 3 (3)), της Σύμβασης του Παλέρμο (άρθρο 6, (2), (6)) και στις Σαράντα Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF), στο προοίμιο, παρ. 2. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με το άρθρο 177 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα, που θέτει την αρχή της ηθικής απόδειξης.

Άρθρο 3

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι εγκληματικές δραστηριότητες και τα συναφή βασικά αδικήματα. Το τελευταίο στοιχείο ιη' είναι «γενική ρήτρα», καθώς ορίζει ως βασικό αδίκημα κάθε άλλο αδίκημα, εκτός των προαναφερθέντων στα στοιχεία α' έως ιστ', για το οποίο η ελάχιστη προβλεπόμενη ποινή είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος. Η απαίτηση της προηγούμενης διάταξης να έχουν προκύψει έσοδα, σε αυτή την περίπτωση, ύψους τουλάχιστον 15.000 €, δεν περιλαμβάνεται στη νέα διάταξη, όπως και στην Οδηγία 2005/60/ΕΚ. Στην εύλογη ένσταση αν είναι νομικά ορθό και ηθικά αποδεκτό να ασκείται δίωξη για Ξ.Χ. όταν το ποσό είναι ασήμαντο, σημειώνεται ότι με την αντιστοιχη διάταξη του ν. 2331/1995, όπως ισχύει, προβλέπονται δεκαέξι ειδικώς καθοριζόμενα βασικά αδικήματα (τα κυριότερα οικονομικά εγκλήματα), τα έσοδα δε εξ αυτών δεν απαιτείτο να υπερβαίνουν κάποιο ελάχιστο απαιτούμενο όριο. Άρα μπορούσε να διωχθεί η τυχόν νομιμοποίησή τους ως Ξ.Χ., ανεξαρτήτως ποσού. Δεν προέκυψαν στη δικαστική πράξη προβλήματα από δίωξη τέτοιων αδικημάτων. Εξάλλου, στο άρθρο 45 παρ. 1 στοιχείο θ' προβλέπεται ήπια ποινή για Ξ.Χ. μικρών ποσών.

Άρθρο 4

Το άρθρο 4 περιέχει βασικούς ορισμούς. Οι αναφερόμενοι στις παρ. 1 έως 3 και 5 έως 8 αναφέρονται στο άρθρο 1 του ν. 2331/1995, όπως ισχύει, και έχουν μερικές αλλαγές. Στην παρ. 3 περί χρηματοπιστωτικών οργανισμών προστέθηκαν οι εταιρείες παροχής πιστώσεων (στοιχείο ε'), οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (στοιχείο ι') και οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές (στοιχείο ιδ'), ενώ αφαιρέθηκαν οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, λόγω χαμηλού κινδύνου. Στο στοιχείο ιγ' περί ασφαλιστικών επιχειρήσεων (οι οποίες περιλαμβάνονται στα υπόχρεα πρόσωπα από το ν. 2331/1995, όπως ισχύει), διευκρινίζεται ότι υπάγονται στις υποχρεώσεις του νόμου όχι μόνο όταν ασκούν ασφαλίσεις ζωής

αλλά και άλλες ασφαλίσεις με επενδυτικό σκοπό. Σύμφωνα με το στοιχείο ιστ' εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών να ορίζει ως χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και άλλες κατηγορίες εταιρειών, που ασκούν ορισμένες δραστηριότητες, είτε υπάρχουν και λειτουργούν στην Ελλάδα είτε θα δημιουργηθούν στο μέλλον. Οι ορισμοί των παρ. 10, 11, 12, 15 και 16 προέρχονται από το κοινοτικό δίκαιο ή τις Συστάσεις της FATF, ενώ οι ορισμοί των παρ. 4, 9, 13 και 14 είναι νέες εθνικές διατάξεις και ετέθησαν για λειτουργικούς λόγους.

Άρθρο 5

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα υπόχρεα πρόσωπα, δηλαδή τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του νόμου αυτού. Σε σχέση με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2331/1995 (άρθρο 4, παρ. 1 του ν. 3424/2005), προστίθενται οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (στοιχείο γ'), οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου (στοιχείο δ'), οι ενεχυροδανειστές (στοιχείο β'), λόγω υψηλού κινδύνου που ενέχουν πολλές από τις δραστηριότητές τους, καθώς και τα πρόσωπα του στοιχείου ιδ'. Αυτά είναι φυσικά και κυρίως νομικά πρόσωπα (εταιρείες) που λειτουργούν σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (και σε άλλες ανεπτυγμένες οικονομικά χώρες) και γι' αυτό περιλαμβάνονται στο σχετικό άρθρο 2 παρ. 1 (3γ) της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ. Παρέχουν ορισμένες καθοριζόμενες υπηρεσίες σε εταιρείες και καταπιστεύματα (trusts) (Company and trust service providers) και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά τα πρόσωπα οι δικηγόροι, συμβολαιογράφοι ή λογιστές. Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν ακόμη τέτοιες εταιρείες, γι' αυτό εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Ανάπτυξης να καθορίσει με απόφασή του το πλαίσιο λειτουργίας τους αν εμφανισθούν στη χώρα μας τέτοιες εταιρείες. Στα νέα υπόχρεα πρόσωπα περιλαμβάνονται και οι εταιρείες που έχουν προστεθεί στον ορισμό των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Στο Κεφάλαιο Β' αναφέρονται οι δημόσιοι φορείς και ένας νέος ιδιωτικός φορέας που αποτελούν τα κύρια όργανα του μηχανισμού αντιμετώπισης του Ξ.Χ. και της Χ.Τ., παράλληλα βεβαίως με τις εισαγγελικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές και υπηρεσίες.

Άρθρο 6

Στην παρ. 1 δίδεται ο ορισμός της αρμόδιας αρχής. Η παρ. 2 επαναλαμβάνει κατά βάση τη διάταξη του άρθρου 1 στοιχείο στ' του ν. 2331/1995, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 3424/2005 και ορίζει τις αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τα υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Ορίζει επίσης τις κατηγορίες των υπόχρεων προσώπων που εποπτεύονται από κάθε αρμόδια αρχή. Από τα νέα υπόχρεα πρόσωπα που αναφέρθηκαν προηγουμένως οι εταιρείες παροχής πιστώσεων εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, οι ανώνυμες εταιρείες διαχεί-

ρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές από την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου, οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών και οι ενεχυροδανειστές από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων). Στα στοιχεία στ' και ζ' ορίζονται δύο νέες αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχρών Παιχνιδιών και το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Η παρ. 3 είναι νέα και ορίζει τις βασικές αρμοδιότητες των αρμοδίων αρχών. Σε άλλα σημεία του νόμου προβλέπεται η λήψη μέτρων με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών, ή μερικών εξ αυτών, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων.

Η παρ. 4 επαναλαμβάνει κατά βάση την παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2331/1995, όπως αυτό το άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 4 του ν. 3424/2005. Εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιες αρχές να επιβάλλουν διαφοροποιημένες (μειωμένες) υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τους αναφερόμενους στη διάταξη παράγοντες. Για παράδειγμα οι ελεύθεροι επαγγελματίες (συμβολαιογράφοι, δικηγόροι, λογιστές, κτηματομεσίτες, έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας κ.λπ.) δεν μπορούν αντικειμενικά να εφαρμόζουν τα πλήρη μέτρα δέουσας επιμέλειας, την τήρηση αρχείων ή τον εσωτερικό έλεγχο. Όλα όμως τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν, με την επιφύλαξη του άρθρου 26 παρ. 2, να τηρούν πλήρως τις δύο βασικές υποχρεώσεις τους, την αναφορά στην Επιτροπή (ή στην ειδική επιτροπή δικηγόρων του άρθρου 34 οι δικηγόροι) ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και την υποχρέωση εχεμύθειας (απαγόρευση γνωστοποίησης). Στην παράγραφο αυτή προβλέπεται επίσης ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία έχει τη διπλή ιδιότητα της αρμόδιας αρχής και του υπόχρεου προσώπου (διότι περιλαμβάνεται στα πιστωτικά ιδρύματα) μπορεί να λάβει μέτρα για την κάλυψη ορισμένων κινδύνων που μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητές της.

Με την παρ. 5 δύνανται οι αρμόδιες αρχές να ορίζουν πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων.

Η παρ. 6 βασίζεται στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 9 στοιχείο γ' του ν. 2331/1995, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3424/2005. Επεκτείνει την υποχρέωση συγκρότησης ειδικής υπηρεσιακής μονάδας για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ., εκτός των αρμοδίων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα και στη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που είναι η αρμόδια αρχή για τα υπόχρεα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 6. Αυξάνεται επίσης ο αριθμός του ελάχιστου αριθμού υπαλλήλων πλήρους απασχόλησης των ειδικών υπηρεσιακών μονάδων από δύο σε τρεις.

Η παρ. 7 βελτιώνει την ίδια διάταξη του ν. 2331/1995 που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας την υποχρέωση υποβολής εξαμηνιαίων εκθέσεων στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή του άρθρου 8 σε όλες τις αρμόδιες αρχές.

Η παρ. 8 ρυθμίζει ορισμένα θέματα συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών που αναπτύσσονται περαιτέρω στο άρθρο 40.

Άρθρο 7

Με το άρθρο αυτό επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις στο άρθρο 7 του ν. 2331/1995, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 7 του ν. 3424/2005.

Βασική τροποποίηση συνιστά η αντικατάσταση της Αρχής που είχε θεσπισθεί με το ν. 3424/2005 με την προβλεπόμενη στο άρθρο 7 του προκειμένου σχεδίου νόμου Επιτροπή, επικεφαλής της οποίας ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία. Η αλλαγή αυτή κατέστη αναγκαία λόγω των σοβαρών δυσλειτουργιών που παρατηρήθηκαν υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς και κυρίως της αδυναμίας συνεργασίας με τις εισαγγελικές αρχές.

Περαιτέρω τροποποιήσεις είναι οι ακόλουθες :

Η παρ. 1 αλλάζει το όνομα της Επιτροπής διευρύνοντας τις αρμοδιότητές της με την προσθήκη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, παράλληλα με το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, στα αδικήματα για τα οποία η Επιτροπή είναι αρμόδια για την καταπολέμησή τους. Ορίζεται επίσης ότι η Επιτροπή εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι παρ. 2 και 3 προβλέπουν τη συγκρότηση της Επιτροπής από τον Πρόεδρο και τα μέλη και ρυθμίζουν τη διάρκεια της θητείας τους (τριετής).

Η παρ. 4 μειώνει τον αριθμό των μελών, με τον περιορισμό τους από ένδεκα σε οκτώ, για την επίτευξη μεγαλύτερης ευελιξίας στη λειτουργία της.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη αποτελούν την Ολομέλεια της Επιτροπής και ρυθμίζεται η απαραίτητη απαρτία και η διαδικασία λήψης αποφάσεών της.

Η παρ. 6 ορίζει τις αρμοδιότητες της Επιτροπής και προσθέτει τις υπό στοιχεία γ', ι', ια' και ιβ' νέες αρμοδιότητες. Σύμφωνα με το στοιχείο γ' η Επιτροπή δίνει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα πρόσωπα και στους αναφερόμενους στο στοιχείο α' φορείς όσον αφορά τη διαχείριση μιας υπόθεσης ή την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των ερευνών της. Το στοιχείο ι' ορίζει ότι η Επιτροπή δύναται να εξετάζει στοιχεία και ενδείξεις για τον εντοπισμό βασικών αδικημάτων, προκειμένου να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα περιουσιακών στοιχείων και την πιθανή νομιμοποίησή τους. Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι οι έρευνες για βασικά αδικήματα και για Ξ.Χ. συνδέονται στενά και συχνά ταυτίζονται. Η Επιτροπή για να διαπιστώσει την τυχόν τέλεση (ή απόπειρα) αδικήματος Ξ.Χ., πρέπει να εξετάσει αν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για βασικό αδίκημα από το οποίο προήλθαν παράνομα έσοδα. Τα στοιχεία ια' και ιβ' αφορούν τη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των αναφερόμενων στο άρθρο 40 φορέων και την τήρηση στατιστικών στοιχείων. Το στοιχείο ιγ' αφορά ένα σημαντικό θέμα που αναλύεται στο άρθρο 49 και στο οποίο η Επιτροπή έχει σημαντικές αρμοδιότητες.

Η παρ. 7 ορίζει τις υποχρεώσεις των μελών και των υπαλλήλων της Επιτροπής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ορίζονται αναλυτικά η διαδικασία αποφυγής σύγκρουσης καθηκόντων και τήρησης της εχεμύθειας.

Με την παρ. 8 βελτιώνεται η κείμενη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 2331/1995, όπως ισχύει, σχετικά

με τη διαδικασία απόσπασης των υπαλλήλων στην Επιτροπή και προστίθεται η υποχρέωση των αναφερόμενων στην παράγραφο αυτή Υπουργείων και φορέων να μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της Επιτροπής με αποσπασμένους υπαλλήλους και να εξασφαλίζουν ότι οι αποσπώμενοι υπάλληλοι πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια.

Η παρ. 9 προβλέπει τον ορισμό, με απόφαση του Προέδρου, τακτικών μελών για την εποπτεία των υπηρεσιακών μονάδων, για την εκπαίδευση και κατάρτιση των υπαλλήλων και για το συντονισμό της δράσης των μονάδων αυτών με τις άλλες υπηρεσιακές μονάδες και με την Ολομέλεια της Επιτροπής.

Οι παρ. 10 και 11 είναι νέες και χρειάζονται διευκρινίσεις. Η Επιτροπή αυτή έχει την ιδιαιτερότητα, ότι ασχολείται αποκλειστικά με την έρευνα τέλεσης αξιόποινων πράξεων και επομένως εμπλέκεται κατ' ανάγκη με τις αρμοδιότητες των εκ του Συντάγματος θεσμοθετημένων διωκτικών αρχών για τη δίωξη και τιμωρία των εγκλημάτων (εισαγγελικών αρχών και ποινικών δικαστηρίων).

Για το λόγο αυτόν άλλωστε επιβάλλεται να προϊσταται της Επιτροπής εν ενεργεία εισαγγελικός λειτουργός, και μάλιστα ανώτατος.

Για τη διευκόλυνση της έρευνάς της και για το διαχωρισμό των αβάσιμων πληροφοριών ή καταγγελιών, που είναι και ο μεγάλος αριθμός που λαμβάνει, από εκείνες που έχουν ποινικό ενδιαφέρον και χρειάζονται περαιτέρω ειδικότερη έρευνα, ορίζεται ότι αρχικά και σε πρώτο στάδιο η Επιτροπή ενεργεί για τον έλεγχο της βασιμότητας μιας καταγγελίας και αποφασίζει συλλογικά αν θα συνεχισθεί η έρευνα της υπόθεσης ή αυτή θα τεθεί στο αρχείο ή θα παραπεμφθεί στον αρμόδιο εισαγγελέα, σε περίπτωση ύπαρξης στοιχείων ή θα διεξαχθεί ποινική προκαταρκτική εξέταση σε περίπτωση που προκύπτουν στοιχεία αξιόποινης πράξεως από εκείνες που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 του νόμου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η ποινική προκαταρκτική εξέταση ανατίθεται σύμφωνα με την παρ. 11 σε έναν από τους υπαλλήλους της Επιτροπής ή επί ιδιαίτερα σοβαρών υποθέσεων σε ένα από τα μέλη της που ενεργούν πλέον ως ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι κατά τη διάταξη του άρθρου 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφαρμοζομένων βεβαίως και των διατάξεων των άρθρων 243 επ. του ίδιου Κώδικα. Όταν η προκαταρκτική εξέταση ανατεθεί σε υπάλληλο της Επιτροπής, ο τελευταίος ενεργεί με τη συνδρομή του Προέδρου ή του μέλους της Επιτροπής που έχει οριστεί γι' αυτό. Στο μέλος ή τον υπάλληλο που ενεργούν ως ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα προσαγωγής μαρτύρων για εξέταση και διενέργειας έρευνας κατ' οίκον, με την τήρηση βεβαίως των συνταγματικών εγγυήσεων. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασεως η σχηματισθείσα δικογραφία διαβιβάζεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα με έγγραφο του Προέδρου. Με τη ρύθμιση αυτή η Επιτροπή δεν εμποδίζεται στην έρευνά της, μπορεί να κινείται με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα και τηρούνται οι ισορροπίες μεταξύ αυτής και της εισαγγελικής αρχής. Επιπλέον, το σοβαρότερο, αποφεύγονται ρυθμίσεις που θα ήταν αντίθετες με τα άρθρα 87, 88 και 96 του Συντάγματος, δεδομένου ότι οποιαδήποτε ποινική προκαταρκτική έρευνα για αξιόποινη πράξη από οποιαδήποτε δημόσια αρχή ερήμην του Εισαγγελέα, που είναι απαραίτητο όργανο των ποινικών δικαστηρίων και παρέχει τις δικαστι-

κές εγγυήσεις, θα δημιουργούσε τον κίνδυνο απόλυτης ακυρότητας της έρευνας αυτής. Η παρ. 12 σκοπεί στη διευκόλυνση των ερευνών της Επιτροπής και προβλέπει ότι έναντί της δεν ισχύουν τα αναφερόμενα απόρρητα.

Με την παρ. 13 ορίζεται ότι με απόφαση της Ολομέλειας, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το οργανόγραμμα, τις υπηρεσιακές μονάδες, τον κανονισμό λειτουργίας, τις αρμοδιότητες της Ολομέλειας και άλλα θέματα.

Η παρ. 14 ορίζει τα της πειθαρχικής ευθύνης του Προέδρου, των μελών και των υπαλλήλων της Επιτροπής.

Η παρ. 15 ρυθμίζει τις διεθνείς επαφές και σχέσεις της Επιτροπής και η παράγραφος 16 προβλέπει τον καθορισμό, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, των οικονομικών απολαβών των μελών και των υπαλλήλων της Επιτροπής.

Τα μέλη υποβάλλουν κατ' έτος δήλωση περιουσιακής κατάστασης στον Άρειο Πάγο (παρ. 17). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής υποβάλλει ετησίως στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες της Αρχής (παρ. 18).

Άρθρο 8

Το άρθρο αυτό εξειδικεύει τις αρμοδιότητες της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής που θεσμοθετήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 2α του ν. 2331/1995, όπως ισχύει.

Η παρ. 1 θέτει τους βασικούς άξονες της λειτουργίας της, η παρ. 2 ορίζει αναλυτικά τις αρμοδιότητές της και η παρ. 3 ότι αυτές ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. Οι πιο σημαντικές αρμοδιότητες της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής αφορούν το συντονισμό της δράσης των αρμοδίων αρχών και τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας.

Άρθρο 9

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 συνιστάται ένας νέος φορέας υψηλού επιπέδου για την επίτευξη των αναφερόμενων σκοπών, η Επιτροπή Επεξεργασίας και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Το θέμα αναλύθηκε στο Γενικό Τμήμα Α' της παρούσας Έκθεσης.

Η παρ. 1 ορίζει τη σύσταση αυτής της Επιτροπής, η παρ. 2 τον τρόπο συγκρότησής της με την αναφορά των φορέων από τους οποίους προέρχονται τα μέλη και η παρ. 3 τα περί αναπληρωματικών μελών.

Στην παρ. 4 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής να καλεί για διαβούλευση εκπροσώπους και άλλων φορέων για την εξέταση ορισμένων θεμάτων, ενώ στην παρ. 5 ορίζονται τα περί γραμματειακής της υποστήριξης.

Στην παρ. 6 αναπτύσσονται τα θέματα και οι τομείς δραστηριότητας της Επιτροπής. Είναι σαφές ότι δεν θα επεμβαίνει στις αρμοδιότητες των αρμοδίων αρχών ή της Επιτροπής, αλλά θα επιδιώκει, μέσω της άμεσης επαφής των υψηλόβαθμων στελεχών που τη συγκροτούν, τη χάραξη στρατηγικής και γενικών πολιτικών που απαιτούν συντονισμένη δράση. Η παρ. 7 ρυθμίζει διαδι-

καστικά θέματα και προβλέπει την κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας της που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως έκθεση περί των δραστηριοτήτων της στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής (παρ. 8), ενώ οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της είναι εμπιστευτικές (παρ. 9).

Άρθρο 10

Με τις διατάξεις αυτού του άρθρου επιδιώκεται η αντιμετώπιση ορισμένων καταστάσεων που αφορούν εμπορικές, επιχειρηματικές ή μη κερδοσκοπικές δραστηριότητες που θεωρούνται από την εθνική και διεθνή εμπειρία ως «ευάλωτες», δηλαδή ως δυνάμενες να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς Ξ.Χ. και Χ.Τ. χωρίς κίνδυνο εντοπισμού τους από τις κρατικές αρχές. Εννοείται ότι ο βαθμός επικινδυνότητας κάθε κατηγορίας από αυτές τις δραστηριότητες διαφέρει ως προς τις δύο κατηγορίες αδικημάτων. Για παράδειγμα, οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν (σε διεθνές επίπεδο και λιγότερο στην Ελλάδα) για διοχέτευση κεφαλαίων προς τρομοκρατικές οργανώσεις. Ο κίνδυνος διάπραξης Ξ.Χ., τουλάχιστον στην Ελλάδα, είναι μεγαλύτερος, λόγω πιθανής κατάχρησης των κεφαλαίων που διαχειρίζονται αυτοί οι οργανισμοί, δεδομένου ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ορισμένες κατηγορίες αυτών λειτουργούν με χαμηλή εποπτεία και χωρίς την τήρηση βιβλίων και στοιχείων που τηρούν οι Α.Ε., οι Ε.Π.Ε. και άλλες εμπορικές επιχειρήσεις.

Στην παρ. 1 προβλέπεται η λήψη των αναγκαίων οργανωτικών μέτρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όσον αφορά τις αγοραπωλησίες ακινήτων. Παρόμοια μέτρα θα λάβουν οι φορολογικές και τελωνειακές αρχές για την αντιμετώπιση των κινδύνων για Ξ.Χ. και Χ.Τ. του διασυνοριακού και εξωτερικού εμπορίου (παρ. 2). Οι αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης θα ελέγχουν τους κινδύνους από τη σύσταση εταιρειών κάθε νομικής μορφής και την αύξηση του κεφαλαίου τους όπου απαιτείται μεγαλύτερη διαφάνεια (παρ. 3).

Η παρ. 4 για τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς επαναλαμβάνει κείμενη διάταξη, ενώ η παρ. 5 επικεντρώνεται σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς χρηματοδοτούμενους από το Υπουργείο Εξωτερικών και δραστηριοποιούμενους κυρίως στο εξωτερικό.

Η παρ. 6 προβλέπει ότι τα Υπουργεία, οι αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε ύποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα που εντοπίζουν.

Άρθρο 11

Με το άρθρο αυτό συγκροτείται ειδικός φορέας διαβούλευσης του ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Όπως αναλύθηκε στο Γενικό Μέρος, η ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα, η ευαισθητοποίησή του ως προς τις δυσμενείς επιπτώσεις του Ξ.Χ.

και της Χ.Τ. επί της οικονομίας, της κοινωνίας, της φήμης των επιχειρήσεών μας και της καλής εικόνας της χώρας μας, αποτελεί βασικό παράγοντα επιτυχούς αντιμετώπισης των αδικημάτων αυτών. Χωρίς τη συνεργασία των υπόχρεων προσώπων και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή, ο ρόλος της τελευταίας υποβαθμίζεται σημαντικά. Για τους λόγους αυτούς η δημιουργία του φορέα αυτού του άρθρου αποτελεί σημαντικό βήμα για το συντονισμό των φορέων εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων ως προς την αποτελεσματικότερη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους. Υπάρχει και ένας άλλος λόγος που δείχνει τη χρησιμότητα της δημιουργίας του ως άνω φορέα, που ισχύει και στην περίπτωση της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 9. Η οργάνωση και συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους διαφέρει σε σημαντικό βαθμό ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν. Η μεγάλη πλειοψηφία των αναφορών ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή πραγματοποιείται από τράπεζες και ανταλλακτήρια συναλλάγματος. Ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων υποβάλλουν λίγες αναφορές. Αυτό οφείλεται εν μέρει σε αντικειμενικές διαφορές ως προς το μέγεθος, την οργάνωση και τις τεχνολογικές ικανότητες των επί μέρους κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων. Οφείλεται όμως και στη μειωμένη έλλειψη πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης ως προς την κοινωνική απειλή των αδικημάτων του Ξ.Χ. και της Χ.Τ., στην έλλειψη επαρκούς εποπτείας αυτών των κατηγοριών υπόχρεων προσώπων από τις αρμόδιες αρχές τους και στη μη επιβολή κυρώσεων κατά παραβατών των υποχρεώσεών τους. Η προσωπική επαφή υψηλόβαθμων στελεχών των φορέων εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων θα δώσει τη δυνατότητα στους πιο οργανωμένους φορείς να ενημερώνουν και να υποδεικνύουν τρόπους και διαδικασίες που πρέπει να υιοθετούν τα υπόχρεα πρόσωπα, ελεγκτικές μεθόδους και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν στο εσωτερικό τους τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα με σημαντικό αριθμό προσωπικού και άλλα σχετικά θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Το ίδιο ισχύει και ως προς την Επιτροπή Στρατηγικής του άρθρου 9. Οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν μεταξύ τους το ίδιο επίπεδο εποπτικής εμπειρίας, στελέχωσης και αποτελεσματικότητας. Οι εκπρόσωποι των πλέον οργανωμένων αρμόδιων αρχών θα μπορούν να ενημερώνουν και να συμβουλευθούν τους άλλους εκπροσώπους για αποτελεσματικές εποπτικές πρακτικές, για διενέργεια κοινών ελέγχων στην περίπτωση χρηματοπιστωτικών ομίλων με εταιρείες εποπτευόμενες από διάφορες αρμόδιες αρχές, για στενή συνεργασία στην ανταλλαγή πληροφοριών και για τις διεθνείς εξελίξεις, κυρίως στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της FATF, όπου συζητούνται συστηματικά εποπτικά θέματα και πρακτικές.

Στις παρ. 1 και 2 ορίζεται ο τρόπος συγκρότησης του Φορέα, ο Πρόεδρος του και η διάρκεια της θητείας του Προέδρου και των μελών. Στη συνέχεια ορίζονται η έδρα του Φορέα, η συχνότητα των συνεδριάσεων, ο τρόπος ορισμού αναπληρωματικών μελών (παρ. 3), η δυνατότητα συνεδριάσεων με ορισμένα μόνο μέλη (παρ. 4) και ο τρόπος κατάρτισης και έγκρισης του Κανονισμού Λειτουργίας και το ελάχιστο περιεχόμενό του (παρ. 5).

Στην παρ. 6 ορίζονται οι αρμοδιότητες και δράσεις του Φορέα που στοχεύουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

Η παρ. 7 προβλέπει τη συνεργασία του Φορέα και των επί μέρους φορέων εκπροσώπησης των κατηγοριών υπεύθυνων προσώπων με τις αρμόδιες αρχές και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή όταν η χώρα μας εξετάζεται και αξιολογείται από διεθνείς οργανισμούς και φορείς ως προς την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Με τον τρόπο αυτόν θα επιτυγχάνεται καλύτερος συντονισμός των απαντήσεων και θέσεων της χώρας μας στις εν λόγω εξετάσεις και σχετικά ερωτηματολόγια.

Ο Φορέας καταρτίζει ετησίως ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητές του (παρ. 8). Στις συνεδριάσεις του Φορέα πρέπει να υπάρχει ειλικρινής και ανοικτή συζήτηση και ανταλλαγή πληροφοριών. Ορισμένα από αυτά τα στοιχεία δεν πρέπει να δημοσιοποιούνται και με την παρ. 9 ορίζεται ότι ο Πρόεδρος δύναται να εισηγείται στην Ολομέλεια ορισμένα κριτήρια και κατηγορίες εμπιστευτικών πληροφοριών που δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Στο Κεφάλαιο Γ΄ περιέχονται οι διατάξεις περί δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που είναι ένα από τα κύρια μέτρα ενός αποτελεσματικού συστήματος αντιμετώπισης του Ξ.Χ. και της Χ.Τ. Η Οδηγία 2005/60/ΕΚ ορίζει ότι στα μέτρα δέουσας επιμέλειας περιλαμβάνεται η πιστοποίηση της ταυτότητας του πελάτη, η επαλήθευση των σχετικών στοιχείων, άλλα συμπληρωματικά ζητήματα που αφορούν τον πελάτη, καθώς και η διαρκής παρακολούθηση των συναλλαγών. Η Οδηγία αυτή επαναλαμβάνει κατά βάση τα μέτρα δέουσας επιμέλειας της Πρώτης και Δεύτερης Οδηγίας αλλά προσθέτει περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά τις υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων, περιλαμβανομένης μιας ειδικής απαίτησης για πιστοποίηση του/των πραγματικού/κών δικαιούχων νομικών προσώπων ή σχημάτων, καθώς και της διαρκούς παρακολούθησης συναλλαγών και συναλλαγασομένων. Η Οδηγία 2005/60/ΕΚ – και αυτό είναι πολύ σημαντικό – επιτρέπει να εφαρμόζονται τα μέτρα δέουσας επιμέλειας με βάση την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου. Αυτή είναι μία νέα προσέγγιση με σημαντικές πρακτικές δυσκολίες, ιδίως για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που πρέπει να υιοθετήσουν ειδικές διαδικασίες, συμπληρωματικές αλλά διακριτές από αυτές της εκτίμησης του πιστωτικού ή άλλου κινδύνου, πιθανόν με εγκατάσταση ειδικών λογισμικών στους Η/Υ. Η προσέγγιση αυτή δεν σημαίνει μειωμένη γενικώς εποπτεία και παρακολούθηση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των πελατών και των πραγματικών δικαιούχων, αλλά στοχευμένους ελέγχους. Δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως πρόσχημα από υπόχρεα πρόσωπα για μη υποβολή αναφορών προς την Επιτροπή, επειδή δήθεν οι υπόψη συναλλαγές είχαν χαρακτηριστεί από το υπόχρεο πρόσωπο ως χαμηλού κινδύνου. Τα μέτρα εκτίμησης κινδύνου πρέπει να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε αντικειμενικά κριτήρια (π.χ. με ειδικό λογισμικό σε Η/Υ) και λιγότερο στην υποκειμενική εκτίμηση του υπόχρεου προσώπου. Για τους λόγους αυτούς οι αρμόδιες αρχές πρέπει να βοηθούν αλλά και να ελέγχουν τα υπόχρεα πρόσωπα για τη σωστή εφαρμογή αυτών των μέτρων, αλλά και των άλλων μέτρων δέουσας επιμέλειας. Επίσης προβλέπεται, όπου αυτό είναι αναγκαίο, να εφαρμόζονται μέτρα απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας. Αυτές τις ρυθμίσεις της Οδηγίας υιοθετεί κατά βάση και ο παρών νόμος.

Άρθρο 12

Το άρθρο 12 ορίζει ότι τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις,
 - β) όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 15.000 ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση,
 - γ) όταν υπάρχει υπόνοια για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή όριο ποσού,
 - δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και των άλλων αναφερόμενων προσώπων.
- Οι δύο πρώτες περιπτώσεις από τις ανωτέρω υπάρχουν στην ισχύουσα νομοθεσία. Η γ' περίπτωση είναι ιδιαίτερα σημαντική και πρέπει πάντα να τηρείται, ανεξάρτητα από μνημονευόμενες σε άλλες διατάξεις παρεκκλίσεις.

Άρθρο 13

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13, τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν τα υπό α' έως στ' μέτρα, που είναι πλέον εξειδικευμένα σε σχέση με τα μέτρα που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα γίνεται σαφής διαχωρισμός της διαδικασίας πιστοποίησης της ταυτότητας και αυτής της επαλήθευσης. Κατά κανόνα απαιτείται να ακολουθούνται και οι δύο διαδικασίες. Η πρώτη βασίζεται κυρίως σε στοιχεία παρεχόμενα από τον πελάτη, ενώ η δεύτερη σε πληροφορίες από άλλες ανεξάρτητες (σε σχέση με τον πελάτη) και αξιόπιστες πηγές. Το θέμα αυτό έχει αντιμετωπισθεί με λεπτομερή περιγραφή των απαιτούμενων στοιχείων απόδειξης με Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και πρέπει οι άλλες αρμόδιες αρχές να εκδώσουν ανάλογες αποφάσεις.

Η παρ. 2 ορίζει ορισμένες επιπλέον υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών που θα λαμβάνουν γνώση στοιχείων και πληροφοριών σχετιζόμενων με τους εξεταζόμενους πελάτες και από άλλες εταιρείες του χρηματοπιστωτικού ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκουν. Με τον τρόπο αυτόν θα έχουν πιο σφαιρική γνώση της εικόνας του πελάτη.

Στην παρ. 3 ορίζεται ότι τα υπόχρεα πρόσωπα απαιτούν από τον πελάτη να δηλώσει, κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης, αν ενεργεί για λογαριασμό άλλου προσώπου. Σημειώνεται ότι η έννοια της «επιχειρηματικής σχέσης», όπως διευκρινίζεται στο στοιχείο 15 του άρθρου 4, πρέπει να νοείται υπό ευρεία έννοια, ως περιλαμβάνουσα και συμβάσεις ή συμφωνίες για παροχή υπηρεσιών από ελεύθερους επαγγελματίες, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει πρόθεση διάρκειας αυτής της σύμβασης ή συμφωνίας. Στη συνέχεια της παρ. 3 ορίζονται τα μέτρα που λαμβάνουν τα υπόχρεα πρόσωπα σε διάφορες περιγραφόμενες καταστάσεις.

Η παρ. 4 επιβάλλει τη λήψη μέτρων από τα υπόχρεα πρόσωπα όταν κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης έχουν αμφιβολίες αν ο πελάτης ενεργεί για λο-

γαριασμό άλλου η αν γνωρίζουν ότι ενεργεί για λογαριασμό άλλου προσώπου και δεν το έχει δηλώσει ή παραδεχθεί.

Οι παρ. 5 και 6 ορίζουν ότι τα μέτρα δέουσας επιμέλειας πρέπει να λαμβάνονται από τα υπόχρεα πρόσωπα και για τους υπάρχοντες πελάτες και για τους δικαιούχους κοινών λογαριασμών.

Η παρ. 7 εξουσιοδοτεί τις αρμόδιες αρχές να εξειδικεύουν με αποφάσεις τους τις διατάξεις του Κανονισμού 1781/2006 της Ε.Ε. όσον αφορά τα στοιχεία του πληρωτή στην ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων.

Η παρ. 8 ρυθμίζει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπόχρεο φυσικό πρόσωπο (π.χ. λογιστής, φορολογικός σύμβουλος) αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος είτε υπόχρεου νομικού προσώπου είτε μη υπόχρεου.

Η παρ. 9 διευκρινίζει ότι σε συναλλαγές στις οποίες μετέχουν ή βοηθούν άμεσα ή έμμεσα (π.χ. με πληρωμές σε τράπεζα ασφαλιστικών συμβολαίων συναφθέντων από ασφαλιστική εταιρεία) περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα, καθένα έχει αυτοτελή ευθύνη δέουσας επιμέλειας.

Η παρ. 10 δίνει τη δυνατότητα διαφοροποίησης των μέτρων δέουσας επιμέλειας, ανάλογα με τα κριτήρια που ορίζει. Οι αρμόδιες αρχές, ιδιαίτερα των άλλων υπόχρεων προσώπων πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οφείλουν να χρησιμοποιήσουν με προσοχή και μετά από επισταμένη μελέτη, την εξουσιοδότηση αυτή.

Άρθρο 14

Στην παρ. 1 ορίζεται η γενική αρχή ότι η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια συναλλαγών.

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι κατά παρέκκλιση της αρχής της παρ. 1 επιτρέπεται να ολοκληρώνεται η επαλήθευση κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

Η παρ. 3 αφορά τις δραστηριότητες ασφάλειας ζωής, για τις οποίες επιτρέπεται επαλήθευση της ταυτότητας του δικαιούχου του ασφαλιστηρίου να πραγματοποιείται μετά τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή, η επαλήθευση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατό και οπωσδήποτε, πριν ο δικαιούχος της ασφάλισης ασκήσει δικαιώματα που του παρέχει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Στην παρ. 4 ορίζεται ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις των περιπτώσεων α' έως γ' της παρ. 1 του άρθρου 13 δεν εκτελεί τη συναλλαγή, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή περατώνει αυτήν και εξετάζει τη δυνατότητα υποβολής αναφοράς στην Επιτροπή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται ως προς τους δικηγόρους όταν ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των πελατών τους ή εκτελούν δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή ως

εκπρόσωποι των πελατών τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την έναρξη δικαστικής διαδικασίας ή την αποφυγή της. Η εξαίρεση αυτή δικαιολογείται από την ιδιαίτερη φύση του δικηγορικού λειτουργήματος που διέπεται από την αρχή της υπεράσπισης των δικαιωμάτων των πολιτών και οι ανωτέρω διαδικασίες δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθούν. Για παράδειγμα, εάν δικηγόρος υπερασπίζεται αλλοδαπό ή λαθρομετανάστη είναι δύσκολο να προβεί σε πιστοποίηση της ταυτότητας και σχεδόν αδύνατον σε επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας των ανωτέρω προσώπων.

Άρθρο 15

Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιτρέπεται να τηρούν μυστικούς ή ανώνυμους ή αριθμημένους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων ή λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δικαιούχου τους, σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας.

Μέχρι τώρα η νομοθεσία μας δεν περιείχε ρητή απαγόρευση των μυστικών, ανώνυμων ή αριθμημένων λογαριασμών, αν και αυτό τηρείται στην πράξη, καθώς σε κάθε επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση τις οποίες συνάπτουν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, πρέπει να έχουν ταυτοποιήσει το όνομα του δικαιούχου του λογαριασμού.

Σχετική με το θέμα αυτό είναι η παρ. 2 του άρθρου 20 που ορίζει ότι οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από τα υπόχρεα πρόσωπα να εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε προϊόν ή συναλλαγή που ενδέχεται να ευνοήσει την ανωνυμία και η οποία από τη φύση της ή από στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με σχέδια Ξ.Χ. ή Χ.Τ. και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της χρησιμοποίησης αυτών των προϊόντων και συναλλαγών.

Άρθρο 16

Το άρθρο 16 ορίζει ότι τα καζίνο που λειτουργούν στην Ελλάδα ή σε πλοία με ελληνική σημαία (παρ. 3) πρέπει να προβαίνουν σε κατάλληλα μέτρα δέουσας επιμέλειας στις αναφερόμενες στα στοιχεία α' και β' της παρ. 1 περιπτώσεις. Οι έλεγχοι της αρμόδιας αρχής πρέπει να είναι αποτελεσματικοί, ιδίως για τα καζίνο που λειτουργούν σε πλοία με ελληνική σημαία (κυρίως κρουαζιερόπλοια) και που υπάγονται στα υπόχρεα πρόσωπα με την παρούσα διάταξη. Πρέπει επίσης να τηρούν ορισμένα στοιχεία (παρ. 2). Η αρμόδια αρχή θα ορίζει τις περαιτέρω υποχρεώσεις των καζίνο και των καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία (παρ. 4).

Άρθρο 17

Οι Συστάσεις της FATF και οι ρυθμίσεις της Τρίτης Οδηγίας αναφέρονται σε περιπτώσεις που είναι γνωστές ως χαμηλού κινδύνου. Και στις περιπτώσεις όμως αυτές πρέπει να γίνεται πιστοποίηση, επαλήθευση και διαρκής παρακολούθηση, αλλά η έκταση στην οποία αυτά γίνονται πρέπει να είναι μικρότερη από το κανονικό επίπεδο. Το άρθρο 17 περιέχει περιπτώσεις που τα υπό-

χρεα πρόσωπα μπορούν να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα υπόχρεα πρόσωπα είτε δεν χρειάζεται να πιστοποιούν και να επαληθεύουν την ταυτότητα του πελάτη είτε πιστοποιούν απλώς και παίρνουν μέτρα για να επαληθεύουν τον πραγματικό δικαιούχο με βάση τον κίνδυνο είτε αποκτούν πληροφόρηση για τη φύση και το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης είτε ασκούν απλώς διαρκή παρακολούθηση. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η Τρίτη Οδηγία απαιτεί τη συγκέντρωση επαρκούς πληροφόρησης για να υιοθετήσει το υπόχρεο πρόσωπο τυχόν εξαίρεση (παρ. 3). Περαιτέρω, προβλέπεται ότι δεν υπάρχει εξαίρεση από τα πλήρη μέτρα δέουσας επιμέλειας όταν υπάρχει υποψία Ξ.Χ. ή Χ.Τ. (παρ. 6). Τα εφαρμοστικά μέτρα της Τρίτης Οδηγίας (Οδηγία 2006/70/ΕΚ) έχουν διευκρινίσει ότι αυτό σημαίνει ότι κάποιου είδους διαρκής παρακολούθηση είναι αναγκαία, ούτως ώστε να ελέγχονται οι τυχόν κίνδυνοι.

Η παρ. 1 ορίζει ότι τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας όταν ο πελάτης είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή εδρεύει σε τρίτη χώρα, η οποία επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και το εν λόγω ίδρυμα ή οργανισμός που εδρεύει στην τρίτη χώρα τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις αυτές.

Η παρ. 2 ορίζει ότι δεν απαιτείται επαλήθευση της ταυτότητας (άρα απαιτείται πιστοποίηση της ταυτότητας) στις αναφερόμενες στα στοιχεία α' έως δ' εταιρείες, ελληνικές αρχές και κοινοτικές αρχές και οργανισμούς. Το ίδιο συμβαίνει, σύμφωνα με την παρ. 5, και όσον αφορά τις ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής, τα προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης και το ηλεκτρονικό χρήμα.

Η παρ. 4 προβλέπει ορισμένες αρμοδιότητες της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής και η παρ. 6 την έκδοση ορισμένων αποφάσεων των αρμοδίων αρχών.

Άρθρο 18

Το άρθρο αυτό αφορά τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μη αξιόπιστες τρίτες χώρες και την απαγόρευση των ελληνικών υπόχρεων προσώπων (και κοινοτικών) να εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας σε οποιαδήποτε εταιρεία ή άλλο πρόσωπο προερχόμενο από αυτές τις τρίτες χώρες.

Άρθρο 19

Οι Συστάσεις της FATF, η Τρίτη Οδηγία και ο παρών νόμος απαιτούν αυξημένη δέουσα επιμέλεια για πελάτες και συναλλαγές που είναι, λόγω της φύσεώς τους, αυξημένου κινδύνου. Προβλέπονται οι εξής τρεις ειδικές περιπτώσεις που πρέπει να χαρακτηρισθούν ως υψηλού κινδύνου:

- όταν ο πελάτης δεν έχει φυσική παρουσία,
- όταν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί έχουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ανταποκριτές ιδρύματα από τρίτες χώρες,
- όταν εκτελούνται συναλλαγές ή ιδρύεται επαγγελματική σχέση με ένα πολιτικά εκθετιμένο πρόσωπο.

Για αυτές τις περιπτώσεις αλλά και για άλλες περιπτώσεις που κρίνονται από τα υπόχρεα πρόσωπα ως ύπο-

πτες ή υψηλού κινδύνου, το άρθρο αυτό εξειδικεύει στα εδάφια α' και β' τα συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να εφαρμόζουν τα πρόσωπα αυτά.

Άρθρο 20

Η παρ. 1 υποχρεώνει τα υπόχρεα πρόσωπα να εφαρμόζουν ειδικά και κατάλληλα μέτρα προς αντιστάθμιση του υψηλότερου κινδύνου που παρουσιάζουν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η ταυτότητά του, ιδίως εφαρμόζοντας, είτε σωρευτικά είτε διαζευκτικά, ένα ή περισσότερα από τα μέτρα των εδαφίων α', β', γ'.

Στην παρ. 2 αντιμετωπίζονται τα προϊόντα που ευνοούν την ανωνυμία και στην παρ. 3 οι κίνδυνοι που προέρχονται από νέες τεχνολογίες (που ευνοούν την ανωνυμία) και νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, τα οποία συνήθως λόγω της πολυπλοκότητάς τους και των συχνών μεταβιβάσεων τους μπορεί να δημιουργούν εποπτικές δυσκολίες.

Άρθρο 21

Για τις διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από τρίτες χώρες, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν τα μέτρα α' έως ε' της παρ. 1 για να αντιμετωπίζουν κινδύνους που προέρχονται από τις σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης στις οποίες ένας πελάτης χρησιμοποιεί για τις συναλλαγές του δύο τράπεζες (συνήθως ευρισκόμενες σε διαφορετικές χώρες). Κάθε τράπεζα δεν μπορεί αντικειμενικά να καλύψει όλες τις απαιτήσεις της άσκησης της δέουσας επιμέλειας και υποχρεούται να «εμπιστευθεί», γι' αυτόν το σκοπό, την άλλη τράπεζα. Αυτό διευκρινίζεται με το στοιχείο δ' που απαιτεί σαφή διαχωρισμό των επί μέρους αρμοδιοτήτων, ενώ το στοιχείο ε' αφορά τους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης που απαιτούν τη λήψη ειδικών μέτρων.

Τα πιστωτικά ιδρύματα απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν συνάπτουν ή δεν συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα ή με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονική τράπεζα.

Άρθρο 22

Η αντίληψη ότι τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο προήλθε από διεθνείς οργανισμούς ασχολούμενους με τη διαφθορά (την πολιτική) και τη δωροδοκία που αποτελεί σοβαρό πρόβλημα, κυρίως για αναπτυσσόμενες χώρες, για την πολιτική τους συγκρότηση και την οικονομική τους ανάπτυξη. Στις ανεπτυγμένες χώρες το πρόβλημα είναι υπαρκτό, αλλά έχει μικρότερες διαστάσεις. Η αντίληψη αυτή υιοθετήθηκε από την FATF, την Τρίτη Οδηγία και την εφαρμοστική Οδηγία 2006/70/ΕΚ.

Το άρθρο αυτό ενσωματώνει τις σχετικές ρυθμίσεις της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής και καθορίζει, σύμφωνα με τον ορισμό του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου ποια πρόσωπα (παρ. 1), άμεσοι στενοί συγγενείς τους (παρ. 3) και στενοί συνεργάτες τους (παρ. 4) περιλαμβάνονται στον ευρύτερο ορισμό του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου για το οποίο απαιτούνται τα αυ-

ξημένα μέτρα επιμέλειας της παρ. 6. Τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υποχρεούνται να θεωρούν ως πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα αυτά που έχουν παύσει να λειτουργούν ως τέτοια για ένα έτος τουλάχιστον (παρ. 5).

Όσον αφορά τα ημεδαπά πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα, εφαρμόζονται μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας (παρ. 8). Όμως, στην Αιτιολογική Έκθεση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ διαλαμβάνεται ότι πλήρη, κανονικά μέτρα δέουσας επιμέλειας πρέπει να εφαρμόζονται, ενώ η FATF καθορίζει ότι στα μέτρα βέλτιστης πρακτικής (best practice) μπορεί να περιλαμβάνονται μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας και για τα ημεδαπά πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα. Ο λόγος που επελέγη η συνήθης δέουσα επιμέλεια για τα ημεδαπά πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα είναι ότι υπάγονται σε έλεγχο του «πόθεν έσχες» και σε δημόσιο έλεγχο.

Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να εξειδικεύουν τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού (παρ. 7).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Στο Κεφάλαιο Δ' ρυθμίζεται το θέμα των τρίτων μερών στα οποία μπορούν να βασίζονται ορισμένα υπόχρεα πρόσωπα για εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όσον αφορά τη διενέργεια δέουσας επιμέλειας ενός «κοινού» τους πελάτη [δηλ. και του τρίτου μέρους και του υπόχρεου (ελληνικού) προσώπου]. Αυτό είναι μία διεθνής πρακτική για τον περιορισμό διπλών ελέγχων που καθυστερούν και επιβαρύνουν τις ταχύτατες, λόγω της τεχνολογίας και διαρκώς αυξανόμενες διεθνείς συναλλαγές. Η Τρίτη Οδηγία δίνει δυνατότητα (δηλ. δεν υποχρεώνει) τα κράτη-μέλη να υιοθετήσουν τις σχετικές διατάξεις της.

Άρθρο 23

Στο άρθρο αυτό επιλέχθηκε η προσεκτική εφαρμογή των διατάξεων περί τρίτων μερών αφ' ενός με τον μάλλον «στενό» ορισμό των τρίτων μερών (παρ. 2) και των υπόχρεων προσώπων που μπορούν να βασίζονται σε τρίτα μέρη (παρ. 5).

Σύμφωνα με την παρ. 1 τα υπόχρεα πρόσωπα της παρ. 5 του άρθρου αυτού μπορούν να βασίζονται σε τρίτους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 13 παρ. 1 στοιχεία α' και β' του παρόντος νόμου, αλλά η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων εξακολουθεί να βαρύνει το υπόχρεο πρόσωπο της παρ. 5, το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος. Ορίζεται, επίσης, η υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων της παρ. 5 να εξασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος στο οποίο βασίζονται θα παρέχει σε αυτά κάθε στοιχείο και πληροφορία που ζητεί το υπόχρεο πρόσωπο (παρ. 3). Εάν διακοπεί η επιχειρηματική σχέση του πελάτη με το τρίτο μέρος το υπόχρεο πρόσωπο πρέπει να εφαρμόσει όλα τα μέτρα δέουσας επιμέλειας (παρ. 4).

Άρθρο 24

Στην παρ. 1 του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα που αφορούν το καθεστώς τρίτων χωρών ως προς την επάρκεια ή μη της ασκούμενης εποπτείας, ώστε να μπορούν ή μη τα υπόχρεα κοινοτικά πρόσωπα (και όχι μόνο τα ελληνικά) να βασίζονται σε τρίτα μέρη προερχόμενα από τρίτες χώρες.

Στην παρ. 2 προβλέπονται οι συνέπειες του χαρακτη-

ρισμού, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μιας τρίτης χώρας ως μη αξιόπιστης.

Άρθρο 25

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται μια ειδική εξαίρεση ως προς τον ορισμό του τρίτου μέρους (παρ. 1) και εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιες αρχές να ρυθμίζουν λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ' (παρ. 2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Στο Κεφάλαιο Ε' ρυθμίζεται η σημαντικότερη υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων που είναι η άμεση αναφορά προς την Επιτροπή κάθε γεγονότος ή κατάστασης ασυνήθους ή ύποπτης για Ξ.Χ. ή Χ.Τ. Επίσης, επιβάλλεται η αρχή της απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών που αφορούν τις ως άνω αναφορές, κάτι που είναι πολύ σημαντικό για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών. Το γεγονός ότι ένα μικρό ποσοστό των αναφορών και σε διεθνές και σε εθνικό επίπεδο, οδηγεί σε ποινικές δίωξεις σημαίνει ότι τα ονόματα των αναφερθέντων, χωρίς αποτέλεσμα, πελατών των υπόχρεων προσώπων πρέπει να τηρούνται εμπιστευτικά και από τους αναφέροντες και από την Επιτροπή.

Άρθρο 26

Στην παρ. 1 ορίζονται οι υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων, των διευθυντών και υπαλλήλων τους να υποβάλλουν άμεσα αναφορές ασυνήθων ή ύποπτων συναλλαγών στην Επιτροπή (στοιχείο α') και να παρέχουν σε αυτή και σε άλλες αρμόδιες αρχές κάθε απαιτούμενη πληροφορία (στοιχείο β').

Στην παρ. 2 ορίζεται, σύμφωνα με ρητή εξαίρεση που θέτει η Οδηγία, ότι από την υποχρέωση αναφοράς εξαιρούνται οι δικηγόροι, οι συμβολαιογράφοι, οι ελεγκτές, λογιστές και φορολογικοί σύμβουλοι όσον αφορά τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

Στην παρ. 3 ορίζονται οι υποχρεώσεις των υποκαταστημάτων και των γραφείων αντιπροσωπείας των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών που λειτουργούν σε άλλη χώρα, ενώ στην παρ. 4 διευκρινίζεται ότι η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή από πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 44.

Άρθρο 27

Στο άρθρο αυτό ορίζεται η διαδικασία διαχείρισης των υποθέσεων υψηλού κινδύνου (παρ. 1), καθώς και τα κριτήρια για την αποφυγή ή μη της διενέργειας ύποπτων συναλλαγών (παρ. 2). Στην παράγραφο 2 δίνεται η δυνατότητα στα υπόχρεα πρόσωπα να διενεργήσουν μία ύποπτη συναλλαγή αν η αποφυγή της είναι αδύνατη ή αν η μη εκτέλεσή της θα μπορούσε να εμποδίσει τη δίωξη του πελάτη. Αυτές είναι δύο δύσκολες επιλογές, ιδιαίτερα η εκτίμηση ότι η μη εκτέλεση της συναλλαγής θα υποψιά-

ζε τον πελάτη που θα προσπαθούσε να κρύψει τα περιουσιακά στοιχεία του. Η Επιτροπή που θα λάβει τη σχετική αναφορά, στις οδηγίες που θα παράσχει στο υπόχρεο πρόσωπο, πρέπει να συνυπολογίσει και το πλεονέκτημα του «εγκλωβισμού» των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη, αν έχει σοβαρές ενδείξεις ότι αυτά είναι πιθανόν να δεσμευθούν και να ασκηθεί ποινική δίωξη.

Άρθρο 28

Στο άρθρο αυτό εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις αναφοράς προς την Επιτροπή ύποπτων συναλλαγών ή γεγονότων από τις αρμόδιες αρχές (παρ. 1) και από τους διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος (παρ. 2). Σημειώνεται ότι προστίθεται στις αγορές αυτές η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.). Στην παρ. 3 ορίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τις παραπάνω αγορές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των διαχειριστών αγορών με τις υποχρεώσεις τους.

Άρθρο 29

Το άρθρο αυτό θέτει ειδική διαδικασία για την αναφορά ύποπτων γεγονότων που σχετίζονται με φορολογικές ή τελωνειακές υποθέσεις. Η μόνη προσθήκη είναι σε σχέση με την κείμενη διάταξη (άρθρο 2α παρ. 7 του ν. 2331/1995, όπως προστέθηκε με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3424/2005) στο δεύτερο εδάφιο του στοιχείου α' που αναφέρει ότι η ΥΠ.Ε.Ε., εκτός της δυνατότητας της απευθείας υποβολής αναφοράς ύποπτων συναλλαγών στη δικαιοσύνη, μπορεί να αναφέρει στην Επιτροπή υποθέσεις ευρισκόμενες σε αρχικό στάδιο ερευνών και για τις οποίες δεν έχει συντάξει πορισματική αναφορά.

Άρθρο 30

Το άρθρο αυτό εξουσιοδοτεί τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές να ορίζουν με αποφάσεις τους μέτρα για την προστασία από απειλές ή εχθρικές ενέργειες αναφερόντων ύποπτων συναλλαγές προσώπων είτε στην Επιτροπή είτε στον Εισαγγελέα είτε εσωτερικά, εντός νομικού προσώπου.

Το θέμα αυτό απασχολεί έντονα τους διεθνείς οργανισμούς και δεν έχει εύκολη λύση γιατί σύμφωνα με την νομοθεσία των περισσότερων χωρών της Ε.Ε. και της FATF η αναφορά πρέπει να αποτελεί στοιχείο της δικογραφίας μιας υπόθεσης για την οποία έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και συνεπώς τα στοιχεία του αναφέροντος γίνονται γνωστά στον κατηγορούμενο και τον δικηγόρο του.

Άρθρο 31

Το άρθρο αυτό αφορά ένα σημαντικό θέμα για την αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού καταπολέμησης του Ξ.Χ. και Χ.Τ. που είναι η απαγόρευση γνωστοποίησης πληροφοριών σχετικών με αναφορές ύποπτων συναλλαγών. Η απαγόρευση αφορά τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, τους υπαλλήλους και τα διευθυντικά στελέχη τους, τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα και τα λοιπά αναφερόμενα πρόσωπα. Ο λόγος αυτής της απαγόρευσης πηγάζει από το γεγονός ότι και σε διεθνές και σε εθνικό

επίπεδο, σημαντικό μέλημα είναι η εδραίωση της εμπιστοσύνης των εταιρειών του χρηματοπιστωτικού τομέα και των άλλων υπόχρεων φυσικών και νομικών προσώπων προς την Επιτροπή ότι οι πληροφορίες που της διαβιβάζει θα παραμείνουν κατά κανόνα απόρρητες, δεδομένου ότι ένα μικρό μόνο ποσοστό των αναφορών οδηγεί σε ποινική δίωξη. Εξίσου σημαντική είναι και η εμπιστοσύνη των πελατών προς τις τράπεζες και τα άλλα υπόχρεα πρόσωπα. Δεν υπάρχει συνεπώς κανένας λόγος να πληροφορηθεί ο πελάτης τον οποίον αφορά η αναφορά είτε από τον αναφέροντα είτε από μέλος ή υπάλληλο της Επιτροπής ότι έγινε αναφορά γι' αυτόν, καθ' ην στιγμή δεν θα δοθεί καμία συνέχεια από την Επιτροπή. Στην περίπτωση που η πληροφόρηση γίνεται για αναφορά που οδηγεί σε περαιτέρω έρευνες της Επιτροπής και της δικαιοσύνης, οι λόγοι απαγόρευσης της σχετικής πληροφόρησής του είναι εξίσου σημαντικοί αν και διαφορετικοί. Ο ερευνώμενος, αν έχει την πληροφόρηση, μπορεί προκαταβολικά να αποσύρει ή να αποκρύψει κεφάλαια και να εξαφανίσει αποδείξεις, δυσχεραίνοντας το προανακριτικό και ανακριτικό έργο.

Άρθρο 32

Στο άρθρο αυτό ορίζονται ορισμένες εξαιρέσεις της απαγόρευσης γνωστοποίησης. Στην παρ. 1 διευκρινίζεται κάτι αυτονόητο, δηλαδή ότι η γνωστοποίηση αρμοδίως πληροφοριών προς την Επιτροπή ή προς τον Εισαγγελέα ή εντός του νομικού προσώπου δεν αποτελεί παράβαση του άρθρου 31 ή άλλης απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιοδήποτε είδους ευθύνη για τους αναφέροντες. Το ίδιο ισχύει και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που ανήκουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος και ανήκουν στον ίδιο όμιλο. Το ίδιο ισχύει και στα εν λόγω ιδρύματα και οργανισμούς εδρευόντων σε τρίτη «αξιόπιστη» χώρα που ανήκουν στον ίδιο όμιλο με τα ελληνικά ιδρύματα ή οργανισμούς (παρ. 2). Παρόμοια είναι και η διάταξη της παρ. 3 που αφορά όμως κυρίως φυσικά πρόσωπα που λειτουργούν στην Ελλάδα και αντίστοιχων προσώπων, υπηκόων άλλων χωρών, εφόσον όλοι οι ανωτέρω ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου, χρηματοπιστωτικού ομίλου ή δικτύου. Στην παράγραφο 4 υπάρχει μία καινοτομία της Τρίτης Οδηγίας που αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των οριζόμενων νομικών ή φυσικών προσώπων της Ελλάδας ή άλλων κρατών, εφόσον οι πληροφορίες αυτές αφορούν τον ίδιο πελάτη και τις ίδιες συναλλαγές ή δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν δύο ή περισσότερα από τα ανωτέρω πρόσωπα. Η διάταξη αυτή πρέπει να εφαρμοσθεί με προσοχή γιατί πιθανόν συγκρούεται με τον Κώδικα Δεοντολογίας ορισμένων κατηγοριών προσώπων (δικηγόρων, συμβολαιογράφων, λογιστών κλπ.).

Σύμφωνα με την παρ. 5, όταν δικηγόροι ή συμβολαιογράφοι επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα, αυτό δεν αποτελεί γνωστοποίηση κατά την έννοια της παρ. 1. Η διάταξη αυτή είναι συμβατή με την ορθή άσκηση του δικηγορικού και συμβολαιογραφικού επαγγέλματος.

Επειδή η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού είναι πιθανόν να δημιουργήσει προβλήματα, η παρ. 6 εξουσιοδοτεί τις αρμόδιες αρχές να εξειδικεύουν τις σχετικές υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων.

Άρθρο 33

Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις που χαρακτηρίζουν μια τρίτη χώρα ως μη αξιόπιστη, απαγορεύεται η διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ των αναφερόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 32 προσώπων και των αντίστοιχων προσώπων που εδρεύουν ή λειτουργούν στην ανωτέρω τρίτη χώρα.

Άρθρο 34

Το άρθρο αυτό επιφέρει μία αλλαγή στη σχετική διάταξη του ν. 2331/1995 (άρθρο 4 παρ. 19) όπως προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 3424/2005, η οποία προκύπτει από το άρθρο 23 παρ. 1 της Οδηγίας 2005/60/EK και σύμφωνα με αυτήν αλλάζουν οι αρμοδιότητες της ειδικής επιτροπής δικηγόρων στην οποία οι δικηγόροι υποβάλλουν αναφορές ύποπτων δραστηριοτήτων και συναλλαγών, αντί να τις υποβάλλουν στην Επιτροπή. Η Επιτροπή αυτή, όταν θα λαμβάνει αναφορές δικηγόρων, θα εξετάζει σε σύντομο χρονικό διάστημα (η Τρίτη Οδηγία αναφέρει «αμέσως») αν η αναφορά υποβάλλεται νομίμως και θα τη διαβιβάζει αυτούσια στην Επιτροπή. Δεν θα εξετάζει την ουσία της αναφοράς, αλλά μόνο αν οι σχετικές πληροφορίες αποκτήθηκαν στις περιπτώσεις που αναφέρει το άρθρο 5 εδάφιο ιγ, το οποίο προσδιορίζει ορισμένες επαγγελματικές δραστηριότητες των δικηγόρων που αφορούν γενικώς διαχείριση οικονομικών υποθέσεων των πελατών τους και όχι την ευρύτερη δικηγορική ύλη. Μόνο σε σχέση με αυτές τις δραστηριότητες μπορούν να υποβάλλουν σχετικές αναφορές οι δικηγόροι και αυτό θα ελέγχεται από την ειδική επιτροπή. Επίσης υπάρχουν και άλλες διατάξεις στον παρόντα νόμο που θέτουν περαιτέρω περιορισμούς στη φύση των πληροφοριών που μπορούν να αναφέρουν οι δικηγόροι (π.χ. όχι πληροφορίες σχετικά με την υπεράσπιση πελάτη κ.λπ.). Η ειδική επιτροπή θα ελέγχει και αν τηρούνται οι διατάξεις αυτές.

Η προβλεπόμενη σχετική απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης πρέπει να αναπροσαρμοσθεί, λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα αλλαγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Στο Κεφάλαιο ΣΤ΄ ορίζονται οι λεπτομέρειες για την εκπλήρωση της υποχρέωσης των υπόχρεων προσώπων για φύλαξη αρχείων και στοιχείων, καθώς και τα περί συλλογής στατιστικών στοιχείων και δεδομένων από τις αρμόδιες αρχές, την Επιτροπή και το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Άρθρο 35

Στην παρ. 1 αναφέρονται λεπτομερώς τα στοιχεία και δεδομένα που πρέπει να τηρούν τα υπόχρεα πρόσωπα καθώς και το χρονικό διάστημα τήρησής τους. Τα εδάφια γ' και δ' είναι νέες διατάξεις. Το εδάφιο γ' επιβάλλει την τήρηση των εσωτερικών εγγράφων που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που πιθανόν συνδέονται με Ξ.Χ. ή Χ.Τ.. Το εδάφιο δ' εφαρμόζει κανόνα της FATF (και όχι της Τρίτης Οδηγίας) και επιβάλλει την τήρηση εγγράφων και στοιχείων της αλληλογραφίας των υπόχρεων προσώπων με τους πελάτες τους.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η μορφή τήρησης των στοι-

χειών (έγγραφο, ηλεκτρονική ή ψηφιακή) και στην παρ. 3 ο τρόπος τήρησής τους ώστε να εξυπηρετείται ο αναφερόμενος στη διάταξη σκοπός.

Άρθρο 36

Με το άρθρο αυτό επεκτείνεται η υποχρέωση φύλαξης στοιχείων στις θυγατρικές και στα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών που λειτουργούν σε όλη τη χώρα καθώς και σε άλλες χώρες.

Στην παρ. 1 ορίζεται αυτή η υποχρέωση και αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που προκύπτουν όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ε.Ε., δεν επιτρέπει, πλήρως ή μερικώς, την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, και στην παρ. 3 προβλέπεται η λήψη μέτρων από τα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς προς αντιμετώπιση αυτού του ενδεχομένου. Επειδή η έννοια της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής αλληλογραφίας περιλαμβάνει πολλά και διαφορετικά, για κάθε κατηγορία υπόχρεων προσώπων, στοιχεία και έγγραφα, πρέπει οι αρμόδιες αρχές να τα εξειδικεύσουν.

Η παρ. 2 προβλέπει την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από την Κεντρική Συντονιστική Αρχή όταν η τελευταία γνωρίζει ότι η νομοθεσία τρίτου κράτους εμποδίζει υποκαταστήματα ή θυγατρικές εταιρείες πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών, που λειτουργούν σε αυτή τη χώρα, να εφαρμόζουν πλήρως τις διατάξεις περί φύλαξης αρχείων και στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα (παρ. 3).

Άρθρο 37

Η παρ. 1 επιβάλλει την υποχρέωση στα πιστωτικά ιδρύματα και στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να εφαρμόζουν διαδικασίες και συστήματα για τον αναφερόμενο στη διάταξη λόγο, ενώ η παρ. 2 προβλέπει την κατά περίπτωση εφαρμογή αυτών των υποχρεώσεων και από άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα.

Άρθρο 38

Στο άρθρο αυτό ορίζεται η διαδικασία συλλογής στατιστικών στοιχείων από δημόσιους φορείς.

Στην παρ. 1 προβλέπεται ότι όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών, της Επιτροπής και του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς τους για την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ. και ότι τα διαβιβάζουν σε αυτήν ανά ημερολογιακό εξάμηνο.

Στην παρ. 2 ορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να συλλέγονται, ενώ στην παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα δημοσιοποίησης συγκεντρωτικών στατιστικών στοιχείων.

Άρθρο 39

Με το άρθρο αυτό βελτιώνεται η προηγούμενη σχετική διάταξη κυρίως με την πρόβλεψη της παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των πορισμάτων της Επιτροπής

προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα (παρ. 1), καθώς και της συλλογής στοιχείων και για τις σημαντικότερες κατηγορίες των βασικών αδικημάτων. Τα στοιχεία δικαστικής φύσεως που θα συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο αυτό είναι ίσως τα σημαντικότερα για να εκτιμηθεί, σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, η αποτελεσματικότητα των εν γένει μηχανισμών της χώρας μας για την αντιμετώπιση της Ξ.Χ. και της Χ.Τ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

Στο Κεφάλαιο Ζ΄ αναπτύσσονται ορισμένα μέτρα εφαρμογής τα οποία αντιμετωπίζουν μερικά επί μέρους θέματα.

Άρθρο 40

Το άρθρο αυτό περιέχει μια σημαντική καινοτομία γιατί επιτρέπει και διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών εμπιστευτικής ή μη φύσεως μεταξύ των δημόσιων φορέων που έχουν αρμοδιότητες σχετικές με την αντιμετώπιση του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Με τον τρόπο αυτόν θα βελτιωθεί σημαντικά η αποτελεσματικότητα του όλου συστήματος και της λειτουργίας κάθε δημόσιου φορέα, γιατί μεμονωμένες και αποσπασματικές πληροφορίες αποτελούν βασικό εμπόδιο στην επιτυχή εκπλήρωση των καθηκόντων των δημόσιων φορέων.

Στην παρ. 1 προβλέπεται η δυνατότητα της εισαγγελικής αρχής και του ανακριτή να ζητούν πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως από την Επιτροπή.

Στην παρ. 2 προβλέπεται ότι η Επιτροπή δύναται να διαβιβάζει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως προς τις αρμόδιες αρχές, τις εισαγγελικές αρχές, την ΥΠ.Ε.Ε., την Ε.Υ.Π. και προς ειδικές υπηρεσιακές μονάδες της Ελληνικής Αστυνομίας, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται από την Επιτροπή χρήσιμες για το ερευνητικό έργο των ανωτέρω φορέων.

Η Επιτροπή δύναται να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήχθησαν από τους ανωτέρω φορείς με βάση τις διαβιβασθείσες από αυτήν πληροφορίες (παρ. 3).

Σύμφωνα με την παρ. 4 τέτοια ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να γίνει και μεταξύ αρμόδιων αρχών, ενώ με τις παρ. 5 και 6 προβλέπεται ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αφ' ενός της Επιτροπής και των αρμόδιων αρχών και αφ' ετέρου των φορολογικών, τελωνειακών και αστυνομικών αρχών και με την Ε.Υ.Π..

Οι φορείς της παραγράφου 1 δύναται να διεξαγάγουν κοινούς ελέγχους (παρ. 7) και να ανταλλάσσουν πληροφορίες αποκτηθείσες μέσω της διεθνούς συνεργασίας τους με αντίστοιχες αλλοδαπές αρχές (παρ. 8).

Στην παρ. 9 ορίζονται οι πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως.

Άρθρο 41

Η παρ. 1 προβλέπει την υποχρέωση των υπόχρεων προσώπων να θεσπίζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες δέουσας επιμέλειας αναφοράς ύποπτων συναλλαγών, φύλαξης αρχείων, εσωτερικού ελέγχου, αξιολόγησης κινδύνου, συνεχούς εκτίμησης του βαθμού συμμόρφωσης και εσωτερικής επικοινωνίας.

Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργα-

νισμοί κοινοποιούν τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες τους στα υποκαταστήματά τους και στις θυγατρικές τους εταιρείες στο εξωτερικό (παρ. 2). Οι αρμόδιες αρχές υπόχρεων προσώπων άλλων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, μπορούν να εξειδικεύουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 υποχρεώσεις των εποπτευόμενων από αυτές προσώπων, λαμβάνοντας υπόψη τους μνημονευόμενους στη διάταξη παράγοντες (παρ. 3).

Άρθρο 42

Το άρθρο αυτό προβλέπει τα της κατάρτισης και εκπαίδευσης των υπαλλήλων των υπόχρεων νομικών προσώπων ώστε να μπορούν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που συνδέονται με Ξ.Χ. και Χ.Τ..

Άρθρο 43

Με την παρ. 1 προβλέπονται ορισμένες διαδικασίες, συμπληρωματικές των υπαρχουσών, όσον αφορά τη σύσταση, άδεια λειτουργίας ή εγγραφή σε μητρώο των υπόχρεων νομικών προσώπων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 τα ιδρύματα πληρωμών και εμβασμάτων πρέπει να λαμβάνουν άδεια λειτουργίας, να εγγράφονται σε μητρώα και να εποπτεύονται από αρμόδια αρχή. Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω ιδρύματα πληρωμών και εμβασμάτων προβλέπονται από την Οδηγία 2007/64/ΕΚ και δεν υπάρχουν ακόμα στην Ελλάδα.

Άρθρο 44

Η παρ. 1 επαναλαμβάνει τα τέσσερα πρώτα εδάφια της παρ. 10 του άρθρου 4 του ν. 2331/1995 και προβλέπει τον ορισμό από κάθε πιστωτικό ίδρυμα ενός διευθυντικού στελέχους στο οποίο οι υπάλληλοι θα αναφέρουν κάθε ύποπτη συναλλαγή.

Νέα προσθήκη είναι το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 που ορίζει ότι οι ανωτέρω διατάξεις μπορεί να εφαρμοσθούν και σε άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα τα οποία θα προσδιορισθούν σύμφωνα με κριτήρια που θα θέσουν οι οικείες αρμόδιες αρχές τους.

Η παρ. 2 προβλέπει τον ορισμό από κάθε χρηματοπιστωτικό όμιλο ενός διευθυντικού στελέχους από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου ως γενικό συντονιστή των εταιρειών του ομίλου, καθώς και τον καθορισμό των διαδικασιών και υποχρεώσεων των ομίλων και των επί μέρους εταιρειών τους με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τη μεγαλύτερη εταιρεία κάθε ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Στο Κεφάλαιο Η περιέχονται «εθνικές» διατάξεις που αφορούν ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, κατάσχεση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 45

Το άρθρο αυτό περί ποινικών κυρώσεων βασίζεται σε σημαντικό βαθμό στις κείμενες διατάξεις (άρθρο 2 του ν. 2331/1995). Στην παρ. 1 στο στοιχείο α΄ επαναλαμβάνεται η ποινή για Ξ.Χ. που είναι κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών. Προστίθεται και χρηματική ποινή από 20.000 € έως 1.000.000 €. Ο λόγος είναι ότι το Ξ.Χ. είναι κατά βά-

ση σοβαρό οικονομικό έγκλημα, που αποσκοπεί σε νομιμοποίηση παράνομων περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να αποδώσει και σημαντικά κέρδη. Στα στοιχεία β΄ και γ΄ της παρ. 1 προβλέπονται ορισμένες επιβαρυντικές περιστάσεις, η συνδρομή των οποίων δικαιολογεί την επιβολή αυστηρότερης ποινής.

Στο στοιχείο δ΄ προβλέπεται ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) ετών (χωρίς χρηματική ποινή) όχι για αδίκημα Ξ.Χ. αλλά για μη υποβολή με πρόθεση αρμοδίως (είτε εσωτερικά εντός νομικού προσώπου είτε στην Επιτροπή είτε στον εισαγγελέα) αναφοράς ύποπτων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων, από υπάλληλο υπόχρεου νομικού προσώπου ή υπόχρεο φυσικό πρόσωπο. Το ίδιο ισχύει όταν οι ανωτέρω παρουσιάζουν ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία. Η συμπεριφορά των ανωτέρω προσώπων δεν πρέπει βεβαίως να συνιστά Ξ.Χ. γιατί τότε τιμωρούνται με τις άλλες διατάξεις του άρθρου αυτού.

Το στοιχείο ε΄ περιλαμβάνει τη σχετική διάταξη του ν. 2331/1995 (άρθρο 2 παρ. 1 εδάφιο δ΄), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3424/2005 (άρθρο 3 παρ. 1), η οποία διευκρίνισε το θέμα του «αυτοξεπλύματος» που δίχαζε τη νομολογία. Η παρούσα διάταξη ορίζει ότι η ποινική ευθύνη για βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία του υπαίτιου του βασικού αδικήματος και για Ξ.Χ., ως αυτουργού, ηθικού αυτουργού ή άμεσου συνεργού. Όμως απαιτείται η τέλεση του Ξ.Χ. να έγινε με πράξεις διακριτές από αυτές της τέλεσης του βασικού αδικήματος από τον υπαίτιο του βασικού αδικήματος. Η ένταξη στο συνολικό σχεδιασμό δράσης που προβλέπεται από την κείμενη διάταξη αντικαθίσταται από τη σαφέστερη απαίτηση οι πράξεις του Ξ.Χ. να είναι διάφορες του βασικού αδικήματος. Αυτό είναι σύμφωνο και με τη διεθνή νομική πρακτική.

Τα εδάφια στ΄ και θ΄ προβλέπουν ηπιότερες ποινές, αν το βασικό αδίκημα είναι πλημμέλημα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας μεταξύ της σοβαρότητας (βαρύτητας) του βασικού αδικήματος και της επιβλητέας ποινής για Ξ.Χ.. Ως προς το στοιχείο στ΄ τα ανωτέρω αναφερθέντα αφορούν μόνο την τιμωρία για Ξ.Χ. του υπαίτιου του βασικού αδικήματος ή οικείου του και όχι άλλους τρίτους. Η σύνδεση του βασικού αδικήματος με την ποινή για Ξ.Χ. είναι στενή για τον υπαίτιο (ή τρίτο μέρος, συγγενούς προς αυτόν), ενώ είναι ασθενής ως ανυπαρκτή για άλλους τρίτους. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει νομικός και ηθικός λόγος για ηπιότερη ποινή κατά ενός τρίτου προσώπου, μη συνδεδεμένου καθ' οιονδήποτε τρόπο με το βασικό αδίκημα, που διέπραξε Ξ.Χ. για παράνομα έσοδα 1.000.000 € που προέρχονται από διάπραξη ενός πλημμελήματος, σε σχέση με Ξ.Χ. ύψους 100.000 € προερχόμενων από κακούργημα. Αντιθέτως, στο ίδιο παράδειγμα, αν ο υπαίτιος του βασικού αδικήματος είναι και ο δράστης του Ξ.Χ., αυτός θα τιμωρηθεί ούτως ή άλλως ανάλογα με τη βαρύτητα του βασικού αδικήματος και επιπλέον με αναλογική ποινή για Ξ.Χ..

Στο στοιχείο στ΄ προβλέπεται ότι αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι ποινή φυλάκισης (δηλαδή είναι πλημμέλημα), ο υπαίτιος του βασικού αδικήματος τιμωρείται για Ξ.Χ. παράνομων εσόδων που προέρχονται από αυτό με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή από 15.000 € έως 500.000 €. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους αναφερόμενους συγγενείς του υπαίτιου του βασικού αδικήματος.

Το στοιχείο ζ΄ επαναλαμβάνει υπάρχουσα διάταξη και εφαρμόζει μία δεύτερη έννοια της αναλογικότητας, με-

ταξύ της τυχόν επιβληθείσας ποινής για βασικό αδίκημα και της επιβλητέας ποινής για Ξ.Χ. κατά του υπαίτιου ή τρίτου- συγγενούς του. Η δεύτερη ποινή δεν πρέπει να υπερβαίνει την πρώτη.

Στο στοιχείο η' διευκρινίζεται ότι οι «ελαφρυντικές» διατάξεις των στοιχείων στ' και ζ' δεν ισχύουν εάν συντρέχουν οι επιβαρυντικές περιστάσεις του στοιχείου γ' ή αν το βασικό αδίκημα περιλαμβάνεται σε αυτά του στοιχείου β'.

Με το στοιχείο θ' αντιμετωπίζεται η περίπτωση συνδρομής ήπιας προβλεπόμενης ποινικής κύρωσης (φυλάκιση) και χαμηλού ύψους παράνομων εσόδων (15.000 € και κάτω). Στην περίπτωση αυτή η ποινή για Ξ.Χ. είναι φυλάκιση μέχρι δύο ετών, ενώ μεγαλύτερη ποινή (φυλάκιση άνω των δύο ετών) προβλέπεται αν συντρέχουν στο πρόσωπο του υπαίτιου για Ξ.Χ. οι επιβαρυντικές περιστάσεις του στοιχείου γ'. Η διάταξη αυτή τίθεται και ως αντιστάθμισμα του καταργούμενου εδαφίου δ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2331/1995 που προστέθηκε με το άρθρο 17 του ν. 3472/2006. Αυτή η διάταξη που προβλέπει ευνοϊκότερη μεταχείριση των φοροφυγάδων και εισφοροδιαφευγόντων είναι αντικοινωνική, διότι παραβιάζει τη γενική ρήτρα των βασικών αδικημάτων (ελάχιστη ποινή άνω των έξι μηνών) που δεν επιτρέπει την αναφορά οποιουδήποτε ελαχίστου ποσού.

Με την παρ. 2 διαχωρίζεται η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για Ξ.Χ. από τη δίωξη ή καταδίκη για βασικό αδίκημα. Με τον τρόπο αυτόν «ανεξαρτητοποιείται» η δίωξη για Ξ.Χ. από τη δίωξη ή καταδίκη για βασικό αδίκημα. Υπάρχουν πολλοί τυπικοί και ουσιαστικοί λόγοι για τους οποίους δεν ασκείται δίωξη ούτε επιτυγχάνεται καταδίκη του υπαίτιου για το βασικό αδίκημα. Αυτό δεν πρέπει να εμποδίζει τη δίωξη για Ξ.Χ., αν σχηματισθεί δικανική πεποίθηση ότι τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία που αποτέλεσαν το αντικείμενο του Ξ.Χ. είναι παράνομα και προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες. Η θέση αυτή εκφράζεται ρητώς στην Κοινή Μεθοδολογία της FATF και η έλλειψη διευκρινιστικής διάταξης εντοπίζεται ως αδυναμία του νομοθετικού μας καθεστώτος από την Επιτροπή της Ε.Ε. και την Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης της Ελλάδας που κατήρτισε η FATF. Διευκρινίζεται όμως στην παρ. 3 ότι σε περίπτωση εξαλείψεως του αξιόποινου ή απαλλαγής του υπαίτιου από την ποινή για το βασικό αδίκημα, λόγω, ιδίως, ικανοποιήσεως του ζημιωθέντος (στην οποία περίπτωση υπάγεται βεβαίως και η ικανοποίηση του Δημοσίου προκειμένου περί αδικημάτων που στρέφονται εναντίον του), τότε αίρεται το αξιόποινο ή απαλλάσσεται από την ποινή ο υπαίτιος αυτός (και όχι ο τρίτος) και για τις συναφείς πράξεις του Ξ.Χ.. Από τη ρύθμιση αυτή εξαιρείται η εξαίρεση του αξιόποινου για το βασικό αδίκημα λόγω παραγραφής διότι κρίθηκε ότι δεν είναι ορθό να απαλλάσσεται ο υπαίτιος και για το Ξ.Χ. για μόνο το λόγο ότι παρεγράφη το βασικό αδίκημα.

Η παρ. 4 διευκρινίζει ότι όσον αφορά τις ποινικές κυρώσεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 περίπτωση ε' του Ποινικού Κώδικα, ενώ η παρ. 5 ορίζει ότι τα κακουργήματα του άρθρου 2 δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων. Σημειώνεται ότι οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 2331/1995 καταργούνται. Η παρ. 2 προβλέπει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών για όποιον παρουσιάζει μια «συμπεριφορά» που είναι σχεδόν ίδια με τη δεύτερη «συμπεριφορά» του ορισμού του Ξ.Χ. (απόκρυψη της αλήθειας κ.λπ.) και συνεπώς δημιουργείται σύγχυση. Η παρ. 3 περιγράφει μια

επιβαρυντική συμπεριφορά (όποιος ιδρύει επιχείρηση ή συνιστά οργάνωση με σκοπό τη διάπραξη Ξ.Χ. κ.λπ.) που ανταποκρίνεται στον κατ' εξοχή επαγγελματία «ξεπλυματία» και πρέπει να τιμωρηθεί με βαρύτερη ποινή. Συνεπώς η παράγραφος αυτή δεν έχει νόημα.

Άρθρο 46

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει κατά βάση υπάρχουσες διατάξεις (παρ. 1, 3, 4 και 5).

Η παρ. 1 ορίζει τη γενική αρχή της δήμευσης κάθε περιουσιακού στοιχείου που αποτελεί προϊόν βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 (δηλ. Ξ.Χ. και Χ.Τ.) (παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2331/1995). Η παρ. 2 συνδυάζει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 και την παρ. 10 του άρθρου 2 του ν. 2331/1995 και προβλέπει ότι αν η περιουσία ή το προϊόν της παρ. 1 δεν υπάρχει πλέον ή δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατασχόνται και δημεύονται υπό τους όρους της παρ. 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της περιουσίας ή του προϊόντος κατά το χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας, μπορεί να επιβάλλει και αντίστοιχη χρηματική ποινή.

Οι παρ. 3 και 4 επαναλαμβάνουν τις διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 2 του ν. 2331/1995.

Άρθρο 47

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2331/1995 και προβλέπει τη δυνατότητα του Δημοσίου να αξιώσει, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε ποινή καθειρξεως ή σε ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον τριών ετών, άλλα περιουσιακά στοιχεία που δεν προέκυψαν άμεσα από το έγκλημα για το οποίο καταδικάσθηκε (παρ. 1). Η διάταξη του ν. 2331/1995 αναφέρει «από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε ποινή καθειρξεως ή σε ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον τριών ετών».

Στην παρ. 2 ορίζεται η διαδικασία που ακολουθείται αν η περιουσία μεταβιβάσθηκε σε τρίτο.

Άρθρο 48

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 2331/1995 και καθορίζει τις λεπτομερείς διαδικασίες για τη δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων.

Στην παρ. 1 προβλέπεται η σχετική διαδικασία όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 ή προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση.

Η παρ. 2 ορίζει τις έννομες συνέπειες της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλευμάτος του δικαστικού συμβουλίου.

Η παρ. 3 δίνει τη δυνατότητα στον ανακριτή ή στο δικαστικό συμβούλιο να απαγορεύσουν την εκποίηση ορισμένου ακινήτου του κατηγορουμένου.

Στην παρ. 4 ορίζεται η διαδικασία σύμφωνα με την οποία ο κατηγορούμενος ή τρίτος μπορούν να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή ή την ανάκληση του βουλευμάτος του δικαστικού συμβουλίου.

Η παρ. 5 δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να προβεί στις ίδιες ενέργειες και πράξεις με αυτές του ανακριτή ή του δικαστικού συμβουλίου που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους.

Η παρ. 6 είναι διαδικαστική, ενώ η παρ. 7 προβλέπει την κατ' αναλογία εφαρμογή των παρ. 1 έως 5, εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.

Άρθρο 49

Το άρθρο αυτό καλύπτει μία αδυναμία της χώρας μας όσον αφορά την ταχεία και αποτελεσματική δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των Κρατών, φυσικών και νομικών προσώπων ή νομικών σχημάτων που κατονομάζονται στις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και των οργάνων του και στους Κανονισμούς και αποφάσεις της Ε.Ε. ως εμπλεκόμενοι σε τρομοκρατικές πράξεις ή σε χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ορίζεται μια ταχεία διαδικασία εντοπισμού τέτοιων περιουσιακών στοιχείων από την Επιτροπή, άμεση διαβίβαση από αυτή προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών κάθε σχετικής πληροφορίας και άμεση δέσμευσή τους με απόφαση του Υπουργού αυτού. Ορίζεται επίσης ο τρόπος δικαστικής προστασίας του ενδιαφερόμενου και η αρμοδιότητα του ίδιου Υπουργού να χορηγήσει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ειδική άδεια για την αποδέσμευση του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων. Εννοείται ότι τα ανωτέρω προϋποθέτουν ότι οι αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας ή των οργάνων του θα έχουν ενσωματωθεί στην έννομη τάξη της Ελλάδας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Αυτό δεν απαιτείται για τους Κανονισμούς της Ε.Ε. που είναι άμεσα εφαρμόσιμοι στην Ελλάδα από τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 50

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2331/1995 και ορίζει τις αρμοδιότητες του εισαγγελέα, του ανακριτή και του δικαστηρίου ως προς την πρόσβασή τους σε βιβλία και στοιχεία τα οποία τηρούν υπόχρεα πρόσωπα (παρ. 1).

Στην παρ. 2 επαναλαμβάνεται η παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2331/1995, με την προσθήκη των φορολογικών υπαλλήλων, μαζί με τους τελωνειακούς υπαλλήλους, ως θεωρούμενων ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων.

Άρθρο 51

Το άρθρο αυτό αντικαθιστά το άρθρο 8 του ν. 2928/2001 το οποίο καταργείται και προβλέπει διοικητικές κυρώσεις κατά νομικών προσώπων που έχουν εμπλακεί, με ευθύνη διευθυντικών στελεχών τους, σε απόπειρα ή διάπραξη αδικήματος των άρθρων 2 και 3. Επειδή στη χώρα μας δεν προβλέπεται η ποινική ευθύνη νομικών προσώπων, όπως προβλέπεται σε ορισμένες χώρες, κυρίως του αγγλοσαξωνικού χώρου, είναι απαραίτητο να υπάρχουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές διοικητικές κυρώσεις κατά νομικών προσώπων που εμπλέκονται σε αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

Στην παρ. 1 προσδιορίζονται οι κυρώσεις, ανάλογα με τη διάκριση μεταξύ υπόχρεων νομικών προσώπων και μη υπόχρεων νομικών προσώπων. Η νέα αυτή προσέγγιση

σε σχέση με την ενιαία αντιμετώπιση των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων που προέβλεπε το άρθρο 8 του ν. 2928/2001 δικαιολογείται από την αυξημένη ευθύνη που έχουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και από το μεγάλο οικονομικό μέγεθος ορισμένων εξ αυτών (π.χ. τράπεζες). Στην αυστηρότερη μεταχείριση των υπόχρεων νομικών προσώπων προστίθεται και μία πολύ σημαντική κατηγορία εταιρειών, οι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες, οι οποίες δεν είναι υπόχρεα πρόσωπα (δηλ. όχι οι τράπεζες, οι χρηματιστηριακές και ασφαλιστικές εταιρείες κ.λπ.). Ο λόγος της κοινής αντιμετώπισής τους με τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα σχετίζεται με τον τρόπο επιβολής των κυρώσεων. Κατά των υπόχρεων νομικών προσώπων οι κυρώσεις επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες εποπτεύουν σε τακτική και συνεχή βάση τα ανωτέρω πρόσωπα, γνωρίζουν τον τρόπο λειτουργίας τους, την εν γένει παραβατικότητά τους και την επάρκεια και το ήθος των διευθυντικών στελεχών τους. Δύναται και συνεπώς να εκτιμήσουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν το είδος και την έκταση των κυρώσεων. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις εισηγμένες εταιρείες οι οποίες εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που ορίζεται αρμόδια για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου 51 κατ' αυτών. Στο εδάφιο β' προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις κατά άλλων, μη υπόχρεων νομικών προσώπων, με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Επειδή αυτή η έννοια δεν είναι σαφής, προκειμένου να καλύψει ένα ευρύ φάσμα νομικών προσώπων και επιχειρήσεων, παρατίθενται ορισμένα κριτήρια για τον προσδιορισμό του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού. Τα κριτήρια αυτά ισχύουν κατά σειρά προτεραιότητας.

Στην παρ. 2 προβλέπονται ηπιότερες διοικητικές κυρώσεις κατά υπόχρεων νομικών προσώπων και κατά μη υπόχρεων νομικών προσώπων, όταν τα διευθυντικά τους στελέχη αγνοούσαν από αμέλεια την παράνομη προέλευση της περιουσίας ή του οφέλους. Οι κυρώσεις αυτές επιβάλλονται με τον τρόπο που προβλέπεται στην παρ. 1.

Στην παρ. 3 ορίζονται τα κριτήρια για την επιλογή και επιμέτρηση των κυρώσεων.

Στην παρ. 4 διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν επηρεάζουν την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των ασκούντων τη διοίκηση ή τη διαχείριση κεφαλαίων ή υποθέσεων των νομικών προσώπων.

Σύμφωνα με την παρ. 5 οι κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις κατά νομικών προσώπων.

Η παρ. 6 είναι σημαντική για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. Οι επιβάλλοντες τις κυρώσεις πρέπει να έχουν συνεχή και έγκυρη ενημέρωση για τυχόν εμπλοκή νομικών προσώπων σε αδικήματα των άρθρων 2 και 3. Για το σκοπό αυτόν, η παράγραφος 6 θέτει ορισμένες υποχρεώσεις σε εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές και στην Επιτροπή.

Άρθρο 52

Το άρθρο αυτό ορίζει τις διοικητικές κυρώσεις που οι αρμόδιες αρχές δύνανται να επιβάλλουν στα υπόχρεα πρόσωπα του χρηματοπιστωτικού τομέα, διευθυντικά

στελέχη και υπαλλήλους τους, για παραβάσεις τους σχετικά με τις επιβαλλόμενες με τον παρόντα νόμο υποχρεώσεις τους, εκτός φυσικά της «υποχρέωσής» τους να μην συμμετάσχουν ή εμπλακούν σε αδίκημα των άρθρων 2 και 3, που ρυθμίζεται στο προηγούμενο άρθρο. Οι κυρώσεις αυτές είναι εξειδικευμένες και προσανατολισμένες στην ιδιαίτερη φύση των υποχρεώσεων των παραπάνω υπόχρεων προσώπων που σκοπούν στην πρόληψη και καταστολή των σοβαρών αδικημάτων του Ξ.Χ. και της Χ.Τ.. Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα του χρηματοπιστωτικού τομέα έχουν φυσικά και άλλες υποχρεώσεις από άλλους νόμους, η μη τήρηση των οποίων συνεπάγεται διοικητικές και πειθαρχικές κυρώσεις κατ' αυτών, διευθυντικών στελεχών και υπαλλήλων τους. Οι κυρώσεις αυτές προσιδιάζουν προς τις κυρώσεις του παρόντος άρθρου, αλλά οι τελευταίες είναι γενικά αυστηρότερες, λόγω του προαναφερθέντος σοβαρού σκοπού επιβολής αυτών των υποχρεώσεων. Προκύπτει συνεπώς η ανάγκη καθορισμού ειδικών διοικητικών κυρώσεων για μη συμμόρφωση των ανωτέρω προσώπων προς τις σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υποχρεώσεις τους.

Ειδικότερα, στην παρ. 1 ορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις κατά υπόχρεων νομικών προσώπων του χρηματοπιστωτικού τομέα για παραβάσεις των υποχρεώσεών τους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τον Κανονισμό 1781/2006/EK και τις κανονιστικές αποφάσεις. Οι κυρώσεις επιβάλλονται με αποφάσεις των εποπτικών αρχών που είναι και οι αρμόδιες αρχές για το σκοπό εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Η παρ. 2 ορίζει ότι οι διοικητικές κυρώσεις του παρόντος άρθρου είναι ανεξάρτητες από τις κυρώσεις του άρθρου 51 που απαιτούν εμπλοκή των νομικών προσώπων σε απόπειρα ή τέλεση των αδικημάτων του Ξ.Χ. ή της Χ.Τ.. Οι διοικητικές κυρώσεις του παρόντος νόμου αιτιολογούνται και δημοσιοποιούνται, πλην της περίπτωσης α'. Η δημοσιοποίηση προωθεί τη διαφάνεια και την επαρκή πληροφόρηση του κοινού και πληροί την απαίτηση της Οδηγίας 2005/60/EK για επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, είτε ποινικών, είτε διοικητικών, όπως με το παρόν άρθρο. Η δημοσιοποίηση που μπορεί να ζημιώσει τη φήμη και την εικόνα ενός υπόχρεου προσώπου έχει σαφές αποτρεπτικό αποτέλεσμα, γιατί τα υπόχρεα πρόσωπα θα ενισχύουν την οργάνωση και τους εσωτερικούς ελέγχους και συστήματα προκειμένου να αποφύγουν τις κυρώσεις και τις επιβλαβείς συνέπειες της δημοσιοποίησης. Για να εξασφαλισθεί όμως η διαφάνεια και η ορθολογική επιβολή κυρώσεων και καταμέτρηση της έκτασής τους, προβλέπεται στην παρ. 3 ότι οι αρμόδιες αρχές θα εξειδικεύσουν τις υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων και το βαθμό σημαντικότητάς τους, ούτως ώστε τα υπόχρεα πρόσωπα να γνωρίζουν τις επί μέρους υποχρεώσεις τους και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα.

Εξάλλου, όσον αφορά στα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα μπορούν να παραπεμφθούν από την αρμόδια αρχή τους σε πειθαρχικά όργανα των επαγγελματικών φορέων τους (παρ. 6), ενώ οι κυρώσεις του άρθρου αυτού επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες ποινές (παρ. 7). Τέλος, η παρ. 8 είναι διαδικαστικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Το Κεφάλαιο Θ' περιλαμβάνει μεταβατικές, καταργούμενες και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 53

Με την παρ. 1 αντικαθίσταται το άρθρο 187 Α του Ποινικού Κώδικα όσον αφορά τον ορισμό της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο ορισμός αυτός διευρύνεται ώστε να συμπεριλάβει και τη χρηματοδότηση όχι μόνο των τρομοκρατικών οργανώσεων αλλά και των ατομικών τρομοκρατών και των τρομοκρατικών πράξεων.

Με την παρ. 2 συνιστάται Τμήμα Ε' στη Διεύθυνση Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για την υποβοήθηση της άσκησης των αρμοδιοτήτων της ως άνω Γενικής Διεύθυνσης ως αρμόδιας αρχής του άρθρου 6.

Άρθρο 54

Η παρ. 1 προβλέπει ότι οι κανονιστικές αποφάσεις και οι άλλες διοικητικές πράξεις Υπουργών ή αρμόδιων αρχών παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους.

Η παρ. 2 διευκρινίζει ότι ο τίτλος της Επιτροπής του άρθρου 7 καλύπτει και την ονομασία αυτού του φορέα σύμφωνα με την ορολογία του άρθρου 7 του ν. 2331/1995 (Επιτροπή του άρθρου 7) και του άρθρου 7 του ν. 3424/2005 (Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες).

Άρθρο 55

Με το άρθρο αυτό καταργούνται οι αναφερόμενες σε αυτό διατάξεις.

Άρθρο 56

Το άρθρο αυτό ορίζει ότι οι διατάξεις του παρόντος νόμου θα ισχύσουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Σ. Χατζηγάκης

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΒΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 1
Σκοπός

Με τον παρόντα νόμο σκοπείται η ενίσχυση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Προς τούτο ενσωματώνονται στη νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 309/15/25-11-2005), διατάξεις της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214/29/4-8-2006) και αντικαθίστανται οι σχετικές διατάξεις του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α΄), όπως ισχύουν.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

1. Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά τα αδικήματα ορίζονται κατωτέρω, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που ενέχουν.

2. Νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), που προβλέπονται στο άρθρο 3, αποτελούν οι ακόλουθες πράξεις:

α) Η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε εμπλέκεται στις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του.

β) Η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, όσον αφορά στη φύση, προέλευση, διάθεση, διακίνηση ή χρήση περιουσίας ή στον τόπο όπου αυτή αποκτήθηκε ή ευρίσκεται ή την κυριότητα επί περιουσίας ή σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

γ) Η απόκτηση, κατοχή, διαχείριση ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

δ) Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με

την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

ε) Η σύσταση οργάνωσης ή ομάδας δύο τουλάχιστον ατόμων για τη διάπραξη μιας ή περισσότερων από τις πράξεις που αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α΄ έως δ΄ και η συμμετοχή σε τέτοια οργάνωση ή ομάδα.

3. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία έλαβαν χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού.

4. Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελεί το αδίκημα που προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 187Α του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτή τροποποιείται με το άρθρο 53 του παρόντος νόμου.

5. Η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία του πραγματικού των αδικημάτων των παραγράφων 2 και 3 μπορούν να συνάγονται και από τις συτρήχουσες πραγματικές περιστάσεις.

Άρθρο 3**Εγκληματικές δραστηριότητες – βασικά αδικήματα**

Ως εγκληματικές δραστηριότητες νοούνται η διάπραξη ενός ή περισσότερων σοβαρών αδικημάτων που καλούνται εφεξής «βασικά αδικήματα»:

α) εγκληματική οργάνωση (άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ)),

β) τρομοκρατικές πράξεις και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (άρθρο 187Α ΠΚ)

γ) παθητική δωροδοκία (άρθρο 235 ΠΚ),

δ) εμπορία ανθρώπων (άρθρο 323Α ΠΚ),

ε) απάτη με υπολογιστή (άρθρο 386Α ΠΚ),

στ) σωματεμπορία (άρθρο 351 ΠΚ),

ζ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4, 5, 6, 7 και 8 του ν. 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α΄) «καταπολέμηση της διάδοσης ναρκωτικών»,

η) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 15 και 17 του ν. 2168/1993 (ΦΕΚ 147 Α΄) «όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες κ.λπ.»,

θ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα 2, 53-55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α΄) «για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς»,

ι) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 3 του ν.δ. 181/1974 (ΦΕΚ 347 Α΄) «περί προστασίας εξ ιοντιζουσών ακτινοβολιών»,

ια) τα προβλεπόμενα στο άρθρο 87 παράγραφοι 5, 6, 7 και 8 και στο άρθρο 88 του ν. 3386/2005,

ιβ) τα προβλεπόμενα στα άρθρα δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έκτο του ν. 2803/2000 (ΦΕΚ 48 Α΄) «προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων»,

ιγ) δωροδοκία αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού, όπως προβλέπεται στο άρθρο δεύτερο του ν. 2658/1998 (ΦΕΚ 265 Α΄) «για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές»,

ιδ) δωροδοκία υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στα άρθρα τρίτο και τέταρτο του ν. 2802/2000 (ΦΕΚ 47 Α΄),

ιε) η κατάχρηση αγοράς είτε συντελείται με κατάχρηση

προνομιακής πληροφορίας είτε με χειραγώγηση της αγοράς, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 3340/2005 (ΦΕΚ 112 Α΄) και

ιστ) κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

Άρθρο 4 **Ορισμοί**

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου οι ακόλουθοι όροι έχουν την εξής έννοια:

1. «Περιουσία»: Περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και έγγραφα ή στοιχεία οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου τα έσοδα περιλαμβάνονται στην έννοια της περιουσίας.

2. «Πιστωτικό Ίδρυμα»:

α) Επιχείρηση, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στην αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό και στη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων για λογαριασμό της.

β) Ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος, κατά την έννοια της παρ. 19 του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α΄).

γ) Το στερούμενο ίδιας νομικής προσωπικότητας υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσωπείας στην Ελλάδα πιστωτικού ιδρύματος που έχει την έδρα του στην αλλοδαπή. Περισσότερα υποκαταστήματα στην ημεδαπή του ίδιου αλλοδαπού πιστωτικού ιδρύματος θεωρούνται ως ενιαίο πιστωτικό ίδρυμα.

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου στην έννοια του πιστωτικού ιδρύματος περιλαμβάνονται το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και η Τράπεζα της Ελλάδος.

3. «Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός»:

α) Οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων.

γ) Τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος.

δ) Οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

ε) Οι εταιρείες παροχής πιστώσεων.

στ) Οι ταχυδρομικές εταιρείες στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

ζ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου.

η) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων.

θ) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία.

ι) Οι ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών.

ια) Οι ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

ιβ) Οι ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης.

ιγ) Οι ασφαλιστικές εταιρείες που ασκούν ασφαλίσεις ζωής ή/και παρέχουν υπηρεσίες σχετιζόμενες με επενδύσεις.

ιδ) Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του π.δ. 190/2006 (ΦΕΚ 196 Α΄), όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας ζωής ή και της παροχής υπηρεσιών σχετιζόμενων με επενδύσεις. Εξαιρούνται οι συνδεδεμένοι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όπως ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 2 του ως άνω προεδρικού διατάγματος.

ιε) Τα στερούμενα ίδιας νομικής προσωπικότητας υποκαταστήματα ή γραφεία αντιπροσωπείας στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή.

ιστ) Άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην απόκτηση μετοχών ή στην άσκηση μιας ή περισσότερων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα στοιχεία β΄ έως ιβ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α΄). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να ορίζονται και άλλες δραστηριότητες των επιχειρήσεων της κατηγορίας αυτής.

4. «Χρηματοπιστωτικός Όμιλος»: Σύνολο επιχειρήσεων από αυτές που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου που αποτελούνται από τη μητρική επιχείρηση με έδρα στην Ελλάδα, τις θυγατρικές της και τις επιχειρήσεις στις οποίες η μητρική ή οι θυγατρικές της κατέχουν ειδική συμμετοχή (εταιρείες συμμετοχής), από επιχειρήσεις συνδεδεμένες με τη μητρική, θυγατρική ή εταιρεία συμμετοχής, κατά την έννοια των περιπτώσεων β΄, γ΄, ή δ΄ του εδαφίου 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α΄) ή επί των οποίων ασκείται από τη μητρική, θυγατρική ή εταιρεία συμμετοχής σημαντική επιρροή, χωρίς να υφίσταται συμμετοχή ή με τις οποίες συνδέονται με άλλο στενό δεσμό ή ευρίσκονται υπό ενιαία διοίκηση, χωρίς να απαιτείται σχετική σύμβαση ή ρήτρα του καταστατικού. Για την έννοια των όρων «μητρική – θυγατρική», «ειδική συμμετοχή» και «στενός δεσμός», εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α΄).

Ως μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου θεωρείται αυτή που εμφανίζει το υψηλότερο μέγεθος ισολογισμού κατά την προηγούμενη χρήση.

5. «Επιτροπή»: Η Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που αναφέρεται στο άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

6. «Πρόσωπο»: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

7. «Ηλεκτρονική Μεταφορά Κεφαλαίων»: Η μεταφορά κεφαλαίων, κατά την οποία η συναλλαγή πραγματοποιείται με πρωτοβουλία του εντολέα, μέσω πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, με σκοπό να τεθεί στη διάθεση του δικαιούχου χρηματικό ποσό σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Ο εντολέας και ο δικαιούχος μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.

8. «Διασυνοριακή Μεταφορά Κεφαλαίων»: Η μεταφορά κεφαλαίων κατά την οποία το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που λαμβάνει την εντολή μεταφοράς κεφαλαίων υπόκειται σε διαφορετική έννομη τάξη από εκείνη στην οποία υπόκειται το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός που θέτει τα μεταφερόμενα κεφάλαια στη διάθεση του δικαιούχου.

9. «Χρηματοπιστωτικός τομέας»: Ο τομέας της οικονο-

μίας που αποτελείται από τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων.

10. «Εικονική τράπεζα»: Το πιστωτικό ίδρυμα ή άλλου είδους ίδρυμα ή εταιρεία ασχολούμενη με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί σε χώρα ή δικαιοδοσία στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, υπό την έννοια της άσκησης από εκεί της πραγματικής διοίκησης και διεύθυνσης και δεν συνδέεται με χρηματοπιστωτικό όμιλο που πληροί τις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, σχετικά με τη ρύθμιση και εποπτεία αυτών ή τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

11. «Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα»: Τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 22.

12. «Λογαριασμοί πλάγιας πρόσβασης» (Payable through accounts): Οι λογαριασμοί ανταπόκρισης που τηρούνται σε ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα και χρησιμοποιούνται άμεσα από τρίτα μέρη για συναλλαγές προς ίδιο λογαριασμό τους.

13. «Υποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα»: Η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες από τις οποίες εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 του παρόντος νόμου ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής (φύση της συναλλαγής, κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ύψος της συναλλαγής, χρήση ή μη μετρητών) και του προσώπου (επάγγελμα, οικονομική επιφάνεια, συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, φήμη, παρελθόν, επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου - πελάτη, άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά).

14. «Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα»: Η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες που δεν συνάδουν με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχουν προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

15. «Επιχειρηματική σχέση»: Η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση που συνδέει τον πελάτη με τα υπόχρεα πρόσωπα, εντός του πλαισίου των δραστηριοτήτων των τελευταίων και η οποία αναμένεται, κατά τον χρόνο έναρξής της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

16. «Πραγματικός δικαιούχος»: Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει το νομικό πρόσωπο – πελάτης ή το φυσικό πρόσωπο ή το νομικό σχήμα για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως:

α) Όσον αφορά τις εταιρείες:

i) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή ελέγχεται από αυτά δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως επαρκούς ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κοιμιστή,

εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και η οποία υπόκειται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα ποσοστό μετοχών ύψους 25 % τουλάχιστον θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,

ii) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλον τρόπο έλεγχο στη διαχείριση της εταιρείας.

β) Όσον αφορά τα λοιπά νομικά πρόσωπα, τις νομικές οντότητες ή άλλα νομικά σχήματα, όπως τα ιδρύματα και οι εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης ή τα καταπιστεύματα (trusts), που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:

i) Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται ποσοστό 25 % τουλάχιστον των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος, εφόσον οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν ήδη προσδιορισθεί,

ii) η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό σχήμα, εφόσον οι δικαιούχοι του νομικού προσώπου ή του νομικού σχήματος δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη,

iii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο σε ποσοστό 25 % τουλάχιστον επί των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος.

Άρθρο 5 **Υπόχρεα πρόσωπα**

1. Ως υπόχρεα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου νοούνται τα εξής φυσικά και νομικά πρόσωπα:

α) Τα πιστωτικά ιδρύματα.

β) Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

γ) Οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών.

δ) Οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου.

ε) Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές, οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, οι λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας και οι ιδιώτες ελεγκτές.

στ) Οι φορολογικοί ή φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών.

ζ) Οι κτηματομεσίτες και οι κτηματομεσιτικές εταιρείες.

η) Οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.

θ) Οι οίκοι δημοπρασίας.

i) Οι έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η σχετική συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται τουλάχιστον σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα αν αυτή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων αγαθών μεγάλης αξίας που υπάγονται στην κατηγορία αυτή.

ια) Οι εκπλειστηριαστές.

ιβ) Οι ενεχυροδανειστές.

ιγ) Οι συμβολαιογράφοι και οι ανεξάρτητοι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων, είτε βοηθώντας στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

- i) Την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,
- ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,
- iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων,
- iv) την οργάνωση των αναγκαιών εισφορών για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,
- v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, καταπιστευμάτων (trusts) ή ανάλογων νομικών σχημάτων.

Η παροχή νομικών συμβουλών εξακολουθεί να υπόκειται στην τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο δικηγόρος ή ο συμβολαιογράφος συμμετέχει σε δραστηριότητες νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή εάν οι νομικές συμβουλές του παρέχονται με σκοπό τη διάπραξη αυτών των αδικημάτων ή εάν γνωρίζει ότι ο πελάτης του ζητεί νομικές συμβουλές προκειμένου να διαπράξει τα ως άνω αδικήματα.

ιδ) Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες και καταπιστεύματα (trusts), εξαιρουμένων των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία στ' και ιγ' του άρθρου αυτού, τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

- συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,
- ασκούν ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή ή διαχειριστή εταιρείας ή εταιρού εταιρείας ή παρόμοιας θέσης, σε άλλα νομικά πρόσωπα ή σχήματα,
- παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή σχήμα,
- ενεργούν ή μεριμνούν ώστε να λειτουργούν άλλα πρόσωπα ως καταπιστευματοδόχοι ρητού καταπιστεύματος (express trust) ή ανάλογου νομικού σχήματος,
- ενεργούν ως πληρεξούσιοι μετόχων εταιρείας, εφ' όσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη υπό την έννοια του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου και δεν υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης και πληροφόρησης κατά την κοινοτική νομοθεσία ή σύμφωνα με ανάλογα διεθνή πρότυπα ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργεί με ίδιο τρόπο. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις σύστασης, χορήγησης άδειας λειτουργίας, εγγραφής σε ειδικό μητρώο και άσκησης των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν στοιχείο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης δύναται να ορίζονται και άλλες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων και οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές με την έννοια του άρθρου 6 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 6 Αρμόδιες αρχές

1. Ως αρμόδιες αρχές νοούνται οι δημόσιες αρχές οι οποίες εποπτεύουν, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, τα υπόχρεα πρόσωπα.

2. Αρμόδιες αρχές είναι:

- α) Η Τράπεζα της Ελλάδος για:
 - τα πιστωτικά ιδρύματα,
 - τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,
 - τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,
 - τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,
 - τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων,
 - τις εταιρείες παροχής πιστώσεων,
 - τις επιχειρήσεις της περίπτωσης ιστ' της παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου,
 - τις ταχυδρομικές εταιρείες, στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων. Η Τράπεζα της Ελλάδος, στα πλαίσια της εποπτείας της επί των εταιρειών αυτών, συνεργάζεται με το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών και με την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για:

- τις ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ακίνητη περιουσία,
- τις ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών,
- τις ανώνυμες εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,
- τις ανώνυμες εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης.

γ) Η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές εταιρείες και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές.

δ) Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών.

ε) Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων) για :

- τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών,
- τις εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου,
- τους φορολογικούς ή φοροτεχνικούς συμβούλους και τις εταιρείες παροχής φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών,
- τους λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας και τους ιδιώτες ελεγκτές,
- τους κτηματομεσίτες και τις κτηματομεσιτικές εταιρείες,

- τους οίκους δημοπρασίας,
- τους εμπόρους αγαθών μεγάλης αξίας,
- τους εκπλειστηριαστές,
- τους ενεχυροδανειστές.

στ) Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών του ν. 3229/2004 (ΦΕΚ 38 Α΄) για:

- τις επιχειρήσεις καζίνο,
- τα καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία,
- τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια,
- τα πρακτορεία.

ζ) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους.

η) Το Υπουργείο Ανάπτυξης για τα πρόσωπα της περίπτωσης ιδ΄ της παρ. 1 του άρθρου 5.

θ) Για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, αρμόδια αρχή είναι η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή των ελληνικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών οι οποίοι ασκούν αντίστοιχες δραστηριότητες με τους αλλοδαπούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που εγκαθιστούν υποκαταστήματα στην Ελλάδα.

3. Οι αρχές της παραγράφου 2 έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία είναι αρμόδιες ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών νόμος και εκδίδουν τις σχετικές ατομικές και κανονιστικές διοικητικές πράξεις.

β) Καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων των εποπτευόμενων προσώπων σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου.

γ) Καθοδηγούν με κατάλληλες οδηγίες και εγκυκλίουσ τα υπόχρεα πρόσωπα, συλλογικά ή ατομικά, ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων, τον καθορισμό πρακτικών συμπεριφοράς έναντι των πελατών, την επιλογή των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων και την υιοθέτηση εσωτερικών διαδικασιών για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που ενδέχεται να σχετίζονται με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

δ) Καθορίζουν με κανονιστικές αποφάσεις τους τα έγγραφα και τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διενέργεια από τα υπόχρεα πρόσωπα της πιστοποίησης και επαλήθευσης κατά την εφαρμογή μέτρων συνήθους, απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας, καθώς και κατά την εφαρμογή ανάλογων μέτρων στις περιπτώσεις που τα πρόσωπα αυτά βασίζονται σε τρίτα μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος.

ε) Ενημερώνουν τα υπόχρεα πρόσωπα για πληροφορίες και καταστάσεις που αφορούν τη συμμόρφωση ή μη χωρών προς την κοινοτική νομοθεσία και τις Συστάσεις της FATF Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force FATF).

στ) Καταρτίζουν και διανέμουν στα υπόχρεα πρόσωπα καταστάσεις και πληροφορίες για υποθέσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν νέες μέθοδοι και πρακτικές, που εντοπίζονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, για τη διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 (τυπολογία). Προς τον σκοπό αυτό συνεργάζονται με άλλες αρμόδιες αρχές, με την Κεντρική Συντονιστική Αρχή, με την Επιτροπή του άρθρου 7 και ενδεχομένως με αλλοδαπές αντί-

στοιχες αρχές, παρακολουθούν τις εργασίες διεθνών φορέων για την τυπολογία και επικαιροποιούν τις προαναφερθείσες καταστάσεις τυπολογίας.

ζ) Λαμβάνουν μέτρα για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των υπαλλήλων τους, ιδιαίτερα των ελεγκτών, καθώς και των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων αυτών με εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια, συναντήσεις και με άλλους τρόπους.

η) Διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιτοπίων, στα κεντρικά γραφεία και τις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, αλλά και σε υποκαταστήματα και θυγατρικές που εδρεύουν ή λειτουργούν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό για τον έλεγχο της επάρκειας των μέτρων και διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει τα υπόχρεα πρόσωπα εφόσον επιτρέπεται από τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής.

θ) Απαιτούν από τα υπόχρεα πρόσωπα κάθε στοιχείο ή δεδομένο οποιασδήποτε φύσης ή μορφής που είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των εποπτικών και ελεγκτικών τους καθηκόντων.

ι) Λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση από τα υπόχρεα πρόσωπα της ορθής διαχείρισης και τήρησης των στοιχείων και πληροφοριών που σχετίζονται, άμεσα ή έμμεσα, με συναλλαγές ή με δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3, καθώς και για την τήρηση της εμπιστευτικότητας.

ια) Επιβάλλουν πειθαρχικές και διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τα άρθρα 51 και 52 και κατά τις διακρίσεις αυτών, κατά των υπόχρεων νομικών ή φυσικών προσώπων και των υπαλλήλων τους.

ιβ) Κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να διαφοροποιούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο για τα υπόχρεα πρόσωπα, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη η οικονομική επιφάνεια αυτών, η φύση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων, ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες και συναλλαγές ως προς την απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3, το νομικό πλαίσιο που διέπει τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους και η τυχόν αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων από ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων. Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτιμώντας τους κινδύνους που προέρχονται από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που δύναται να ενέχουν ορισμένες εργασίες της καθορίζει με ειδική απόφασή της κατάλληλα μέτρα.

5. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να καθορίζονται πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις πέραν των προβλεπομένων στον παρόντα νόμο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται κίνδυνοι απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και η Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, συγκροτούν αντίστοιχες ειδικές υπηρεσιακές μονάδες οι οποίες στελεχώνονται επαρκώς με τουλάχιστον τρία πρόσωπα πλήρους απασχόλησης, με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των

εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους που επιβάλλονται με τον παρόντα νόμο. Οι ειδικές υπηρεσιακές μονάδες συνειπικουρούνται από τους υπαλλήλους των ανωτέρω αρμόδιων αρχών και ιδίως από τους υπαλλήλους που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα εποπτευόμενα από αυτές υπόχρεα πρόσωπα.

7. Οι αρμόδιες αρχές της παραγράφου 2 υποβάλλουν κάθε ημερολογιακό εξάμηνο αναλυτική έκθεση στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή σχετικά με τις δραστηριότητές τους, τις κανονιστικές αποφάσεις και εγκυκλίους τους, τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων ελέγχων και της αξιολόγησης των υπόχρεων προσώπων και τα τυχόν επιβληθέντα από αυτές μέτρα ή κυρώσεις. Οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν πολυπληθείς κατηγορίες υπόχρεων προσώπων, ιδίως φυσικών, διενεργούν ελέγχους με βάση την αρχή της εκτίμησης του βαθμού κινδύνου. Η υποβολή των ανωτέρω εκθέσεων των αρμοδίων αρχών στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης περί τραπεζικού, χρηματοπιστωτικού, φορολογικού ή επαγγελματικού απορρήτου.

8. Οι αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της συνεργασίας τους σύμφωνα με το άρθρο 40, υπογράφουν διμερή ή πολυμερή μνημόνια για ανταλλαγή εμπιστευτικών και μη πληροφοριών, διευκόλυνση και διενέργεια κοινών ελέγχων και μελέτη τρόπων και μεθόδων για σύγκλιση εποπτικών πρακτικών.

Άρθρο 7

Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Συνιστάται Επιτροπή με την επωνυμία «Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», η οποία εδρεύει στην Αττική και έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Η Επιτροπή αυτή εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, με απόφαση του οποίου καθορίζεται ο τόπος των εγκαταστάσεων αυτής.

2. Η Επιτροπή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και οκτώ μέλη, των οποίων η θητεία είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

3. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και είναι πλήρους απασχόλησης.

4. Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ως μέλη διορίζονται: α) ένα πρόσωπο από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής και ένα από την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων που προτείνονται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, β) ένα πρόσωπο που προτείνεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, γ) ένα πρόσωπο από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, δ) ένα πρόσωπο που προτείνεται από τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ε) ένα πρόσωπο που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στ) ένα πρόσωπο που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και ζ) ένα πρόσωπο που προτείνεται από το Διοικητικό

Συμβούλιο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων. Κατά τη ίδια διαδικασία προτείνεται και διορίζεται ένας αναπληρωτής για κάθε τακτικό μέλος.

Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, το ήθος τους και την επαγγελματική τους ικανότητα και εμπειρία στον τραπεζικό, οικονομικό ή νομικό τομέα.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη αποτελούν την Ολομέλεια της Επιτροπής η οποία βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίσταται ο Πρόεδρος και πέντε τουλάχιστον από τα μέλη της, αποφασίζει δε κατ' απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερικχύει η ψήφος του Προέδρου. Στις αποφάσεις της Ολομέλειας καταχωρίζεται πάντοτε και τυχόν υπάρχουσα γνώμη της μειοψηφίας.

6. Η Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Συγκεντρώνει, διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται σε αυτήν από υπόχρεα πρόσωπα και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και αφορούν ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες, ή επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές σχέσεις που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και ζητεί κάθε επιπρόσθετη πληροφορία για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.

β) Δέχεται, διερευνά και αξιολογεί κάθε πληροφορία σχετική με συναλλαγές ή δραστηριότητες, σχετιζόμενες ενδεχομένως με τα αδικήματα του στοιχείου α', που διαβιβάζονται σε αυτήν από αλλοδαπούς φορείς, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής, καθώς και κάθε πληροφορία που περιέρχεται σε γνώση της από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το διαδικτυο ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή.

γ) Δίνει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα πρόσωπα και φορείς που αναφέρονται στα ως άνω στοιχεία α' και β' όσον αφορά τη διαχείριση μιας υπόθεσης ή την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των ερευνών της.

δ) Έχει πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας Επιτροπής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα, περιλαμβανομένου του συστήματος «Τειρεσίας».

ε) Μπορεί να διενεργεί ειδικούς επιτόπιους ελέγχους, σε σοβαρές κατά την κρίση της υποθέσεις, σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία ή σε οργανισμούς και επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα ή σε εγκαταστάσεις υπόχρεων προσώπων, με ενδεχόμενη συνεργασία της εκάστοτε αρμόδιας Επιτροπής ή άλλης δημόσιας Επιτροπής.

στ) Ζητεί τη συνεργασία δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων του δημόσιου και του ιδιωτικού δικαίου και οργανισμών οποιασδήποτε μορφής, καθώς και την παροχή στοιχείων, στο πλαίσιο ελέγχου και έρευνας υποθέσεων σχετικών με τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου· επίσης μπορεί να ζητεί οποιαδήποτε στοιχεία και από δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές.

ζ) Ενημερώνει εγγράφως ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο τον διαβιβάζοντα την πληροφορία ότι την έλαβε και του παρέχει άλλα σχετικά στοιχεία, χωρίς όμως να παραβιάζεται το απόρρητο των ερευνών της ή να δυσχεραίνεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

η) Ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για περιπτώσεις που ενδέχεται να συνδέονται με μη συμμόρφωση ή ελλιπή συνεργασία με αυτήν των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

θ) Ζητεί κάθε πληροφορία που απαιτείται για τις έρευ-

νές της από τις αρμόδιες αρχές και τα υπόχρεα πρόσωπα, περιλαμβανομένων και ομαδοποιημένων πληροφοριών που αφορούν ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών ή δραστηριοτήτων ή φυσικών ή νομικών προσώπων ή νομικών σχημάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

ι) Δύνανται να εξετάζει, στο πλαίσιο των ερευνών της, στοιχεία και ενδείξεις για τον εντοπισμό απόπειρας ή διάπραξης βασικού αδικήματος, προκειμένου να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα περιουσιακών στοιχείων και την πιθανή νομιμοποίησή τους ή τη σύνδεσή τους με τρομοκρατικές πράξεις ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

ια) Συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τους αναφερόμενους στο άρθρο 40 φορείς.

ιβ) Τηρεί στατιστικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 38.

ιγ) Προβαίνει στις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 49 του παρόντος νόμου για την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται με αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. και των οργάνων του και με Κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Επιτροπής έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας και να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα οικεία, φιλικά ή συνδεδεμένα με αυτούς με επαγγελματική, επιχειρηματική ή προσωπική σχέση ή σχέση εξάρτησης. Επίσης έχουν καθήκον να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Επιτροπή. Οι παραβαίνοντες το ανωτέρω καθήκον εχεμύθειας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

8. Η Επιτροπή υποστηρίζεται από επιστημονικό, διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, το οποίο αποσπάται από Υπουργεία, καθώς και από τους φορείς οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Για το σκοπό αυτόν, με την απόφαση της παραγράφου 13, συνιστώνται και κατανομούνται στις υπηρεσίες της Επιτροπής έως πενήντα συνολικά θέσεις, οι οποίες πληρούνται με απόσπασση. Ειδικότερα σε θέσεις επιστημονικού προσωπικού αποσπώνται υπάλληλοι με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και καταπολέμησης σοβαρών οικονομικών εγκλημάτων. Οι αποσπάσεις του προσωπικού που αναφέρεται στα προηγούμενα εδάφια γίνονται, μετά από πρόταση του Προέδρου της Επιτροπής, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων:

i. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από Υπουργείο,

ii. με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ή των Προέδρων των άλλων κατά περίπτωση φορέων, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από φορείς εκ των αναφερομένων στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Τα ανωτέρω Υπουργεία και φορείς μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της Επιτροπής και εξασφαλίζουν ότι οι υπάλληλοί τους που αποσπώνται στην Επιτροπή

έχουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση, υπηρεσιακή εμπειρία και ικανότητα για την ανάληψη συγκεκριμένων θέσεων, καθώς και άψογο υπηρεσιακό μητρώο και αποδεδειγμένη εντιμότητα.

9. Με απόφαση του Προέδρου ορίζονται ως εντεταλμένα μέλη, τα μέλη στα οποία ανατίθεται η γενικότερη εποπτεία υπηρεσιακών μονάδων που συνιστώνται με την απόφαση της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου. Τα εντεταλμένα μέλη μεριμνούν για την κατάρτιση και εκπαίδευση υπαλλήλων της μονάδας τους, για το συντονισμό της δράσης της μονάδας με τις άλλες μονάδες και με την Ολομέλεια της Επιτροπής, αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της μονάδας και προτείνουν στην Ολομέλεια τρόπους και μέτρα βελτίωσης της αποτελεσματικότητάς της.

10. Για τα αδικήματα του άρθρου 2 και τα συναφή με αυτά βασικά αδικήματα του άρθρου 3 του παρόντος η Επιτροπή ενεργεί αρχικά έρευνα όταν λαμβάνει γνώση οποιασδήποτε ύποπτης συναλλαγής ή δραστηριότητας από αναφορές των υπόχρεων προς υποβολή προσώπων ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή. Μετά το πέρας της έρευνας αυτής η Ολομέλεια της Επιτροπής αποφασίζει αν πρέπει να συνεχισθεί η έρευνα ή να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί στον αρμόδιο Εισαγγελέα εφόσον τα συλλεγόμενα στοιχεία κρίνονται επαρκή για την ανωτέρω παραπομπή ή τέλος αν επιβάλλεται η διενέργεια ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης. Η υπόθεση που αρχειοθετήθηκε μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχιστεί η έρευνα ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Επιτροπής που αφορά σε ύποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα.

11. Στις περιπτώσεις που η Ολομέλεια της Επιτροπής αποφασίζει τη διενέργεια ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης, ορίζει τον υπάλληλο ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις επί ιδιαίτερα σοβαρών υποθέσεων, το μέλος της Επιτροπής, οι οποίοι θεωρούνται ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι και διενεργούν την προκαταρκτική εξέταση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ). Ο υπάλληλος ενεργεί την εξέταση αυτή με τη συνδρομή του Προέδρου ή του οριζόμενου προς τούτο μέλους της Επιτροπής. Κατά τη διάρκεια της ποινικής προκαταρκτικής εξέτασης επιτρέπεται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η προσαγωγή μαρτύρων και υπόπτων για εξέταση, καθώς και η διενέργεια έρευνας κατ' οίκον ή σε επαγγελματικούς χώρους των φυσικών ή νομικών προσώπων που είναι ύποπτα τέλεσης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος, με την τήρηση των εγγυήσεων του άρθρου 9 του Συντάγματος. Μετά την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης η σχηματισθείσα δικογραφία διαβιβάζεται από τον Πρόεδρο στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Οι υπάλληλοι ή τα μέλη της Επιτροπής δεν κωλύονται να εξετασθούν ως μάρτυρες στο ακροατήριο για την υπόθεση στην οποία ενήργησαν την προκαταρκτική εξέταση.

12. Έναντι της Επιτροπής δεν ισχύει, κατά τη διάρκεια των ερευνών και ελέγχων της, οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματοπιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 του Κ.Π.Δ..

13. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και μετά από γνώμη της Ολομέλειας της Επιτροπής καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της Επιτροπής και ιδίως το οργανόγραμμα, οι υπηρεσιακές μονάδες, ο κανονισμός λειτουργίας,

οι ειδικότερες αρμοδιότητες της Ολομέλειας, του Προέδρου, των μελών, των εντεταλμένων μελών, των υπαλλήλων και των υπηρεσιακών μονάδων, ο τρόπος διαχείρισης των υποθέσεων και η συνεργασία της Επιτροπής με εθνικές και αλλοδαπές αρχές.

14. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Επιτροπής που παραβαίνουν εκ δόλου ή εξ αμελείας τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου υπέχουν ανεξάρτητα από την ποινική και πειθαρχική ευθύνη. Η πειθαρχική δίωξη κατά των μελών της Επιτροπής ασκείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 18 παρ. 3 του ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (ΦΕΚ 50 Α΄) που αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η πειθαρχική δίωξη κατά των υπαλλήλων της Επιτροπής ασκείται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων από τους οποίους προέρχονται, μετά από σχετική αναφορά του Προέδρου της Επιτροπής.

15. Η Επιτροπή συμμετέχει σε διεθνείς φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτή αρχών, ιδίως στο Δίκτυο των αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FIU-Net) και στη διεθνή Ομάδα Έγκμοντ (Egmont Group), παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει, κατά το δυνατόν, σε ομάδες εργασίας αυτών των φορέων.

16. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση των μελών, των εντεταλμένων μελών και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί με απόσπαση. Οι υπηρετούντες με απόσπαση στην Επιτροπή λαμβάνουν, από της αποσπάσεώς τους, το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών, αποζημιώσεων, επιδομάτων και λοιπών αμοιβών, από την υπηρεσία από την οποία έχουν αποσπασθεί, όπως εκάστοτε διαμορφώνονται, καθώς και τις προαναφερθείσες πρόσθετες αμοιβές και τις τυχόν πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι πρόσθετες αμοιβές δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων.

17. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής αποτελεί τμήμα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

18. Τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν κατ' έτος στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου την προβλεπόμενη από το ν. 3213/2003 (ΦΕΚ 309 Α΄), όπως εκάστοτε ισχύει, δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

19. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής υποβάλλει κατ' έτος, εντός του Ιανουαρίου, έκθεση προς την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής στην οποία αναφέρονται οι δραστηριότητες της Επιτροπής και σχετικά πληροφοριακά και στατιστικά στοιχεία.

Άρθρο 8 **Κεντρική Συντονιστική Αρχή**

1. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την αξιολόγηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών αντιμετώπισης των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών και για τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας

και Οικονομικών δύναται να ορίζονται διαδικασίες και μέτρα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και για την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπιστευτικής και μη φύσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 μεταξύ του ανωτέρω Υπουργείου, της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και άλλων δημόσιων αρχών για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των ανωτέρω.

2. Η Κεντρική Συντονιστική Αρχή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εκτιμά και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων μέτρων ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων και το βαθμό συμμόρφωσης αυτών προς τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

β) Εξετάζει, αναλύει και συγκρίνει τις εξαμηνιαίες εκθέσεις που υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6, και προτείνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εποπτείας.

γ) Αναλύει ειδικότερα τον αριθμό, την ποιότητα και τις τάσεις των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων προς την Επιτροπή, ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων, σύμφωνα με τα στοιχεία που της παρέχει η Επιτροπή.

δ) Επιδιώκει τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των αρμόδιων αρχών μεταξύ τους και με την Επιτροπή, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, τη διενέργεια κοινών ελέγχων, την υιοθέτηση κοινών εποπτικών πρακτικών και την παροχή εναρμονισμένων οδηγιών προς τα υπόχρεα πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στη συγκρότηση, το οικονομικό μέγεθος, τις λειτουργικές δυνατότητες και τις επιχειρηματικές, συναλλακτικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων.

ε) Διοργανώνει συναντήσεις, συσκέψεις και σεμινάρια με εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, της Επιτροπής και των υπόχρεων προσώπων για ανταλλαγή απόψεων, αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων και ενημέρωση για τις εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων του άρθρου 2.

στ) Συντονίζει την κατάρτιση μελετητικών σχεδίων και τη συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση και μελέτη ορισμένων θεμάτων, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Στρατηγικής του άρθρου 9, την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές.

ζ) Έχει την κεντρική ευθύνη εκπροσώπησης της χώρας μας στους αναφερόμενους στο στοιχείο ε΄ διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης (Moneyval) και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.), ενημερώνεται για τις εξελίξεις σε άλλους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς στους οποίους συμμετέχουν αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή ή φορείς εκπροσώπησης ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προσώπων και μεριμνά για τη διάχυση σε όλους τους ανωτέρω αναφερόμενους των σχετικών πληροφοριών.

η) Μεριμνά για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διεθνών οργανισμών ή φορέων, για την υποβολή σχολίων ή προτάσεων προς αυτούς, τη σύνταξη και υποβολή Σχεδίων Δράσης και συντονισμό των απαντήσεων σε αξιολογήσεις της χώρας μας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς, συνεργαζόμενη με την Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές και τους φορείς εκπροσώπησης υπόχρεων προ-

σώπων.

θ) Παρέχει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 9 πλήρη ενημέρωση για την αποτελεσματική λειτουργία της Επιτροπής αυτής.

ι) Επικοινωνεί με τον φορέα του άρθρου 11, παρέχει κάθε δυνατή ενημέρωση και υποστήριξη και αξιολογεί τις προτάσεις και εισηγήσεις του.

3. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής που συνεργάζεται, όταν απαιτείται, με τις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 9

Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών επιτροπή με την επωνυμία «Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής: Επιτροπή Στρατηγικής).

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συγκροτείται η Επιτροπή Στρατηγικής ως ακολούθως:

α) Πρόεδρος ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και μέλη υψηλόβαθμα στελέχη που προτείνονται από:

β) το Υπουργείο Εσωτερικών (Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας),

γ) το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής),

δ) το Υπουργείο Εξωτερικών,

ε) το Υπουργείο Δικαιοσύνης,

στ) το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής,

ζ) την Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

η) την Τράπεζα της Ελλάδος,

θ) την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

ι) την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης,

ια) την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,

ιβ) την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχων Τυχρών Παιχνιδιών,

ιγ) την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων,

ιδ) τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Τα μέλη γνωστοποιούν στον Πρόεδρο, πριν από την πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Στρατηγικής, τους αναπληρωτές τους που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Η Επιτροπή Στρατηγικής μπορεί να καλεί, κατά περίπτωση, εκπροσώπους άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων με σκοπό την εξέταση ορισμένων θεμάτων. Στους φορείς αυτούς περιλαμβάνονται ιδίως το Υπουργείο Ανάπτυξης, η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

5. Γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Στρατηγικής παρέχει το γραφείο του Προέδρου κατάλληλα στελεχωμένο.

6. Το έργο της Επιτροπής Στρατηγικής συνίσταται:

α) στην προετοιμασία και σχεδιασμό συγκεκριμένων πολιτικών για την αντιμετώπιση εντοπισμένων αδυναμιών στο γενικό μηχανισμό της χώρας με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

β) στη μελέτη και σχεδιασμό των απαραίτητων μέτρων νομοθετικής, κανονιστικής και οργανωτικής φύσης για τη βελτίωση του εποπτικού πλαισίου και τη συμμόρφωση της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα και απαιτήσεις,

γ) στην ενημέρωσή της για το μελετητικό έργο της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής, της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων και Μελετών της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και άλλων φορέων και στην αξιολόγηση και αξιοποίηση αυτών των μελετών,

δ) στην εξέταση τρόπων ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της Επιτροπής όσον αφορά στη στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό, την αναβάθμιση της συνεργασίας της με τις αρμόδιες αρχές, την αύξηση των αναφορών ύποπτων και ασύνηθων συναλλαγών και βελτίωση της ποιότητάς τους, μέσω της αποτελεσματικότερης εποπτείας των αρμόδιων αρχών και μέσω της ενεργοποίησης και οργάνωσης άλλων δημόσιων φορέων για την υποβολή αναφορών ή διαβίβαση πληροφοριών από αυτούς προς την Επιτροπή,

ε) στην παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (International Monetary Fund – I.M.F.) και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.). Προς τούτο ενημερώνεται σχετικά από την Κεντρική Συντονιστική Αρχή, που έχει την αρμοδιότητα εκπροσώπησης της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, από την Επιτροπή, από άλλες αρμόδιες αρχές και από τον Φορέα διαβούλευσης του άρθρου 11,

στ) στην παρακολούθηση του βαθμού συμμόρφωσης της χώρας μας με τα διεθνή πρότυπα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων, σχετικά με την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

ζ) στη διαρκή ανάπτυξη της συνεργασίας των Υπουργείων και φορέων της παραγράφου 2 και στην προώθηση διμερών ή πολυμερών μνημονίων συνεργασίας,

η) στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη μελέτη των αναγκαίων προσαρμογών που απαιτούνται για τη βελτίωση της συνεισφοράς των προσώπων του ιδιωτικού τομέα, για την αντιμετώπιση των αδικημάτων του άρθρου 2.

7. Η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τουλάχιστον μία φορά το δίμηνο και εκτάκτως, με πρωτοβουλία του ίδιου. Ο Πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις με ορισμένα μέλη που συνδέονται με συγκεκριμένο αντικείμενο ή/και να αναθέτει σε υποεπιτροπές την εξέταση εξειδικευμένων θεμάτων. Η Επιτροπή Στρατηγικής συντάσσει Κανονισμό Λειτουργίας που εγκρίνει ο Υπουργός Οι-

κονομίας και Οικονομικών. Με τον Κανονισμό ορίζεται ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, λήψης αποφάσεων, οργάνωσης της γραμματειακής και επιστημονικής υποστήριξης και άλλα σχετικά θέματα.

8. Η Επιτροπή Στρατηγικής καταρτίζει ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία περιγράφονται οι ενέργειες και δραστηριότητές της και προτείνονται πολιτικές και συγκεκριμένα μέτρα για τη συνεχή αναβάθμιση του μηχανισμού της χώρας μας, με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση των αδικημάτων του άρθρου 2. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται εντός του Ιανουαρίου του 2009.

9. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Στρατηγικής θεωρούνται εμπιστευτικές.

Άρθρο 10 **Άλλες δημόσιες αρχές**

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες συγκεντρώνουν και καταχωρούν στοιχεία και έγγραφα για αγοραπωλησίες ακινήτων πάσης φύσεως ή εισπράττουν τους σχετικούς φόρους και τέλη, λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου μέσω αυτών των συναλλαγών. Τα μέτρα αυτά είναι συμπληρωματικά με αυτά που ελέγχουν το πόθεν έσχες των αγοραστών ακινήτων και προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου με κατηγοριοποίηση των συναλλαγών και των συναλλασσομένων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο και απαιτούν αυξημένο έλεγχο. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, ο τρόπος συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές υπηρεσίες ή φορείς, καθώς και οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

2. Οι αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές υπηρεσίες καθώς και η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή της χρησιμοποίησης του διασυννοριακού και εσωτερικού εμπορίου με σκοπό τη διάπραξη των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Τα μέτρα αυτά προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου αναλόγως του είδους και της ποσότητας των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και αγαθών, τη χώρα προέλευσης ή προορισμού, τη συμβατότητα των ανωτέρω στοιχείων με την οικονομική επιφάνεια και τις επιχειρηματικές, εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των συναλλασσομένων, την αξιοπιστία των μεταφορικών εταιρειών και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο. Οι ανωτέρω αρχές συνεργάζονται και διασταυρώνουν στοιχεία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και με τα πιστωτικά ιδρύματα που διενεργούν, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγές συνδεδεμένες με τις ως άνω εμπορικές πράξεις ή έχουν επιχειρηματική σχέση με τους συναλλασσομένους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι επί μέρους αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλων Υπουργείων ή δημόσιων φορέων που τηρούν μητρώα εταιρειών κάθε νομικής μορφής τα οποία αφορούν τη σύσταση, λειτουργία, αλλαγές του καταστατικού ή των εγγράφων σύστασης, τους ιδρυτές, εταίρους ή μετόχους ή εποπτεύουν, χορηγούν άδεια λειτουργίας, εγκρίνουν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή έχουν άλλες σχετικές αρμοδιότητες, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων για σκοπούς διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως:

α) ο έλεγχος της αξιοπιστίας και της καταλληλότητας των ιδρυτών, αρχικών και νέων εταίρων και μετόχων, μελών διοικητικών συμβουλίων ή διευθυντικών στελεχών,

β) ο καθορισμός διαδικασιών πιστοποίησης της νόμιμης προέλευσης των αρχικών και νέων κεφαλαίων, ιδίως κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμων εταιρειών, εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή μη,

γ) η αυξημένη εποπτεία για την ορθή και νόμιμη χρήση των εθνικών και κοινοτικών επιδοτήσεων, χορηγήσεων και άλλων ενισχύσεων προς εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα.

Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης ή άλλων αρμόδιων Υπουργών, με κοινές υπουργικές αποφάσεις και με αποφάσεις εποπτικών δημόσιων αρχών και φορέων ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι επί μέρους αρμοδιότητές τους, οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών, με βάση την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου και τη σχέση κόστους-οφέλους ως προς την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων των εταιρειών ή πρόσθετων ελέγχων των αρχών και υπηρεσιών, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

4. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών για την αδειοδότηση, καταχώρηση, επιχορήγηση ή έλεγχο των εταιρειών, οργανισμών, οργανώσεων, σωματείων και άλλων μορφών ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθορίζονται τρόποι, μέτρα και διαδικασίες για την αποτροπή χρησιμοποίησης των ανωτέρω για σκοπούς διάπραξης των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως η τήρηση μητρώου των ανωτέρω από αρμόδια αρχή, ανά κατηγορία, η υποχρεωτική διεκπεραίωση των κυριότερων συναλλαγών τους μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων επί αυτών από αρμόδιες δημόσιες αρχές, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

5. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως και ιδίως όταν τα κεφάλαια αυτά διατίθενται για προγράμματα κάθε είδους σε χώρες με υψηλό δείκτη διαφθοράς ή εγκληματικότητας ή ευάλωτες στην τρομοκρατία.

6. Τα Υπουργεία, οι αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5 του παρόντος άρθρου αναφέρουν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή κάθε περίπτωση για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 του παρό-

ντος νόμου, ανεξάρτητα από τις άλλες ενέργειες στις οποίες μπορούν αρμοδίως να προβούν.

Άρθρο 11
Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών συγκροτείται ειδικός Φορέας από φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων, με την επωνυμία «Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής: Φορέας).

2. Ως Πρόεδρος του Φορέα ορίζεται ο γενικός γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Τα μέλη προτείνονται από τους επί μέρους φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων. Η θητεία των ανωτέρω είναι τριετής και δύνανται να ανανεώνεται.

3. Έδρα του Φορέα ορίζονται τα γραφεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Ο Φορέας συνεδριάζει τακτικώς τουλάχιστον τρεις φορές το έτος, εκτάκτως δε με πρωτοβουλία του Προέδρου. Στην πρώτη συνεδρίαση ο Πρόεδρος και τα μέλη γνωστοποιούν τους αναπληρωτές που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί ορισμένα μόνο μέλη σε έκτακτη συνεδρίαση, για εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν αυτά τα μέλη.

5. Η Ολομέλεια του Φορέα καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Σε αυτόν προσδιορίζονται οι διαδικασίες σύγκλησης των συνεδριάσεων, η τήρηση πρακτικών, ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, η γραμματειακή υποστήριξη και άλλα τεχνικά θέματα και λεπτομέρειες.

6. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει τις δραστηριότητες και δράσεις του Φορέα οι οποίες ενδεικτικά είναι:

α) η συνεργασία και διαβούλευση των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο,

β) η ανταλλαγή της εμπειρίας και γνώσης τους επί των διεθνών εξελίξεων, η μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων και ο εντοπισμός ευάλωτων τομέων ή κλάδων ή καταστάσεων ως προς τους κινδύνους της απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2,

γ) η παροχή διευκρινιστικών οδηγιών προς τα υπόχρεα πρόσωπα, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, για την αντιμετώπιση ορισμένων τεχνικών θεμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κανονιστικών αποφάσεων των αρμόδιων αρχών,

δ) η διάχυση των πληροφοριών που περιέχονται σε εκθέσεις τυπολογίας ελληνικών φορέων και διεθνών οργανισμών, η μελέτη και η ανάλυση αυτών και η υποβολή προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν,

ε) η συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που αφορούν όλους ή μερικούς από τους συμμετέχοντες, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, μέτρων και πρακτικών για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και τη βελτίωση αυτών, με σκοπό την πληρέστερη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων

προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο,

στ) η διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων ή συναντήσεων και η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εκπαιδευτικού υλικού με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπόχρεων προσώπων στους κινδύνους που ενέχουν τα αδικήματα του άρθρου 2 για την κοινωνία, την αξιοπιστία και φήμη τους, καθώς και την ενημέρωσή τους για την ενδεχόμενη πειθαρχική, διοικητική ή ποινική ευθύνη τους από τη μη τήρηση των υποχρεώσεών τους.

7. Σε εξετάσεις της χώρας μας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών προτύπων όσον αφορά στην αντιμετώπιση των αδικημάτων του άρθρου 2, ο Φορέας και οι φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές και ενημερώνουν εγκαίρως την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

8. Ο Φορέας καταρτίζει εντός των δύο πρώτων μηνών κάθε έτους, ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητές του κατά το προηγούμενο έτος την οποία υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές, στην Επιτροπή, στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή και στην Επιτροπή Στρατηγικής. Η έκθεση πρέπει να είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται το έτος 2009.

9. Οι πληροφορίες που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται. Ο Πρόεδρος μπορεί να εισηγηθεί στην Ολομέλεια τα κριτήρια και τις κατηγορίες εμπιστευτικών πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 12
Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας

Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις,

β) όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση,

γ) όταν υπάρχει υπόνοια για απόπειρα ή διάπραξη αδικημάτων του άρθρου 2, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή όριο ποσού που προβλέπονται στις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 13, των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 14 και των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 17,

δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, άλλοι προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων του πελάτη.

Άρθρο 13
Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας

1. Τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

α) Την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές.

β) Την πιστοποίηση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων της εταιρείας – πελάτη, τη συνεχή επικαιροποίηση των στοιχείων και τη λήψη εύλογων μέτρων, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητάς τους ώστε να διασφαλίζεται ότι το υπόχρεο πρόσωπο γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο ή τους πραγματικούς δικαιούχους. Τα ανωτέρω ισχύουν και για άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης. Όσον αφορά άλλα νομικά πρόσωπα, καταπιστεύματα (trusts) και ανάλογα νομικά σχήματα, τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν εύλογα μέτρα, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για να κατανοήσουν τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη. Ως κίνδυνος νοείται η σοβαρή πιθανότητα εμπλοκής του πελάτη σε διάπραξη ή απόπειρα διαπράξεως αδικήματος των άρθρων 2 και 3.

γ) Τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.

δ) Την εξέταση με ιδιαίτερη προσοχή κάθε συναλλαγής ή δραστηριότητας, η οποία από τη φύση της ή από τα στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσόμενου μπορεί να συνδεθεί με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Στις συναλλαγές αυτές περιλαμβάνονται ιδίως οι πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

ε) Τη λήψη κάθε άλλου πρόσφορου μέτρου συμπεριλαμβανομένης της μη κατάρτισης της συναλλαγής και της άρνησης παροχής υπηρεσιών ή άσκησης δραστηριοτήτων, εφόσον δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη.

στ) Την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των ως άνω προσώπων καθ' όλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, προκειμένου τα υπόχρεα πρόσωπα να διαπιστώνουν ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχουν για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους και τα χαρακτηριστικά του εκτιμώμενου κινδύνου και εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων, σύμφωνα με κριτήρια που δύνανται να ορίζουν οι αρμόδιες αρχές. Τα υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

2. Ειδικά τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνεκτιμούν και το συνολικό χαρτοφυλάκιο το οποίο διατηρεί ο συναλλασσόμενος σε αυτά και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει το υπόχρεο πρόσωπο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου, προκειμένου να εξακριβώσουν τη συνάφεια και συμβατότητα της εξεταζόμενης συναλλαγής με το χαρτοφυλάκιο ή τα χαρτοφυλάκια αυτά.

3. Όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος ενεργεί για λογαριασμό άλλου, εκτός από την απόδειξη της δικής του ταυτότητας κατά την παράγραφο 1 οφείλει να προβαίνει σε σχετική δήλωση και να αποδεικνύει τα

στοιχεία του τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, για λογαριασμό του οποίου ενεργεί. Τα υπόχρεα πρόσωπα σε κάθε περίπτωση οφείλουν να εξακριβώσουν την αλήθεια και των στοιχείων αυτών και όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος δεν προβεί στην ως άνω δήλωση, αλλά υπάρχει βάσιμη αμφιβολία για το αν ενεργεί για δικό του λογαριασμό ή υπάρχει βεβαιότητα ότι ενεργεί για λογαριασμό άλλου.

4. Αν κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης δημιουργηθούν αμφιβολίες στο υπόχρεο πρόσωπο για το αν οι συμβαλλόμενοι ή συναλλασσόμενοι ενεργούν για ίδιο λογαριασμό ή σε περίπτωση βεβαιότητας για το ότι δεν ενεργούν για ίδιο λογαριασμό, τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες για την πραγματική ταυτότητα των προσώπων για λογαριασμό των οποίων αυτοί ενεργούν.

5. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, την κατάλληλη χρονική στιγμή και ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας όχι μόνο στους νέους αλλά και στους υφιστάμενους πελάτες. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να καθορίζονται τα κριτήρια και ο τρόπος εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας στους υπάρχοντες πελάτες.

6. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

7. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να εξειδικεύονται διατάξεις του Κανονισμού ΕΚ 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 345/8-12-2006), όσον αφορά τα στοιχεία του πληρωτή στην ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων.

8. Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.

9. Αν σε μία συναλλαγή ή σε σειρά συνδεδεμένων συναλλαγών συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ή άλλα υπόχρεα πρόσωπα, καθένας από αυτούς οφείλει να εφαρμόσει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ'. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για ασφαλιστικά συμβόλαια, αγοραπωλησίες μετοχών, συμβολαίων παραγωγών, ομολόγων ή άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και για συναλλαγές με κάρτες οποιασδήποτε φύσεως.

10. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κατά την παράγραφο 1, αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, ο οποίος εξαρτάται από το είδος και το οικονομικό μέγεθος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής, συμμορφούμενα με τις σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που λαμβάνονται

σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 6. Τα υπόχρεα πρόσωπα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες αρχές ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους των αδικημάτων του άρθρου 2, ότι εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα με συνέπεια και αποτελεσματικότητα και ότι συμμορφώνονται με τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

Άρθρο 14 **Χρόνος εφαρμογής δέουσας επιμέλειας**

1. Η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια της συναλλαγής.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, επιτρέπεται να ολοκληρώνεται η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 προσώπων κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μην διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, όσον αφορά τις δραστηριότητες που εντάσσονται στις ασφάλειες ζωής, επιτρέπεται η επαλήθευση της ταυτότητας του ασφαλισμένου ή/ και του δικαιούχου του ασφαλισματος και του πραγματικού δικαιούχου να πραγματοποιείται μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Στην περίπτωση αυτή, η επαλήθευση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε πριν ο δικαιούχος ή ο ασφαλισμένος προβεί σε συναλλαγή, ιδίως πριν ασκήσει δικαιώματα που του παρέχει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Επαλήθευση επίσης πραγματοποιείται στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου του στοιχείου α' της παραγράφου 5 του άρθρου 17.

4. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της παρ.1 του παρόντος άρθρου ή των περιπτώσεων α' έως γ' και στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13, δεν εκτελεί τη συναλλαγή, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διακόπτει οριστικά αυτήν και εξετάζει αν συντρέχει υποχρέωση αναφοράς στην Επιτροπή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται ως προς τους δικηγόρους όταν ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των πελατών τους ή εκτελούν δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή ως εκπρόσωποι των πελατών τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές τις διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την έναρξη δικαστικής διαδικασίας ή την αποφυγή της.

Άρθρο 15 **Ανώνυμοι λογαριασμοί**

Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιτρέπεται να τηρούν μυστικούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων ή λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δικαιούχου τους, σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας.

Άρθρο 16 **Καζίνο**

1. Τα καζίνο που λειτουργούν στην Ελλάδα οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις των παιγνίων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για εντοπισμό ύποπτων περιπτώσεων που είναι πιθανό να συνδέονται με παράνομα έσοδα ή με απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2. Ιδίως πρέπει να εξετάζουν:

α) πελάτες που διαθέτουν σημαντικά ποσά σε παίγνια κάθε είδους, όταν από τα στοιχεία που διαθέτει το καζίνο ο πελάτης δεν έχει ή δεν φαίνεται να έχει την ανάλογη οικονομική επιφάνεια και

β) περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης κερδίζει σημαντικά ποσά σε παίγνια του καζίνο και υπάρχουν ενδείξεις διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2.

2. Εφόσον τα καζίνο τηρούν μητρώο για τις πληρωμές κερδών και για την εξόφληση των μαρκών επί ονόματι πελατών, αυτά διατηρούνται τουλάχιστον επί μία πενταετία σύμφωνα με διαδικασίες οριζόμενες στις, αναφερόμενες στην παρ. 4 του παρόντος άρθρου αποφάσεις της αρμόδιας αρχής των καζίνο. Τα στοιχεία αυτά είναι διαθέσιμα σε ελέγχους της αρμόδιας αρχής και της Επιτροπής.

3. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και στα καζίνο που λειτουργούν σε πλοία με ελληνική σημαία.

4. Με αποφάσεις της αρμόδιας αρχής εξειδικεύονται τα αναφερόμενα στις παραπάνω παραγράφους μέτρα και οι λοιπές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων καζίνο που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 17 **Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη**

1. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12, της παραγράφου 1 του άρθρου 13 και της παραγράφου 1 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις όταν ο πελάτης είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας 2005/60/EK και το ίδρυμα ή ο οργανισμός που εδρεύει στην τρίτη χώρα τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις αυτές.

2. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 1 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας, όταν οι πελάτες είναι:

α) Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε μία ή περισσότερες οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 43 του ν. 3606/2007 (ΦΕΚ195 Α'), ή της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, συμβατής με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/39/EK (L145/30.4.2004),

β) εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3283/2004 (ΦΕΚ 210 Α') και εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διέπονται από διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους της έδρας τους που είναι συμβατές με τις διατάξεις της Οδηγίας

γίας 85/611/ΕΟΚ (L 375/ 31.12.1985), όπως ισχύει,

γ) ελληνική δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επιχείρηση ή οργανισμός που ανήκει κατά 51% τουλάχιστον στο Δημόσιο,

δ) δημόσιες αρχές ή δημόσιοι οργανισμοί οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

i) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτούργημα σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο,

ii) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως γνωστή, διαφανής και καθορισμένη,

iii) οι δραστηριότητες και οι λογιστικές τους πρακτικές, είναι διαφανείς,

iv) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή σε αρχές κράτους - μέλους είτε εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν την εποπτεία και τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

3. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2, τα υπόχρεα πρόσωπα φροντίζουν να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης μπορεί να εξαιρεθεί κατά την έννοια των εν λόγω παραγράφων και αποφασίζουν βάσει των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύναται να εξειδικεύονται οι επαρκείς πληροφορίες που θα πρέπει να συγκεντρώνονται.

4. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή, ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα αντίστοιχα Υπουργεία των άλλων κρατών - μελών, τόσο για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμά ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις των παρ. 1 ή 2 του παρόντος άρθρου, όσο και όταν εκτιμά ότι πληρούνται τα τεχνικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται στο στοιχείο β' της παρ. 1 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ.

5. Κατά παρέκκλιση των στοιχείων α', β' και δ' του άρθρου 12 της παρ. 1 του άρθρου 13 και της παρ. 1 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας, όσον αφορά:

α) τις ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής που συνάπτονται από ασφαλιστικές εταιρείες, αν το ποσό του ασφαλιστρού ή των περιοδικών ασφαλιστρών, που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους, δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) ευρώ ή στην περίπτωση εφάπαξ καταβολής, τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ. Αν το ασφάλιστρο ή τα περιοδικά ασφάλιστρα που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους αυξηθούν έτσι ώστε να υπερβούν το όριο των χιλίων (1.000) ευρώ, απαιτείται η επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του ασφαλισμένου,

β) τα προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, για τις οποίες οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τις αποδοχές και των οποίων οι όροι δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών,

γ) τις συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης που συνάπτονται βάσει συμβάσεων εργασίας ή επαγγελματικής δραστηριότητας του ασφαλισμένου, υπό τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς ούτε μπορεί να χρησιμεύσουν ως εγγύηση δανείου,

δ) το ηλεκτρονικό χρήμα, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3148/2003 (ΦΕΚ 136 Α') εφόσον η νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό υπόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτιστεί,

δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ ή εφόσον το ηλεκτρονικό υπόθεμα μπορεί να επαναφορτιστεί, το συνολικό ποσό των συναλλαγών για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ. Εάν ο κομιστής εξαργυρώσει, βάσει της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 3148/2003, ποσό χιλίων (1.000) ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος, απαιτείται η επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητάς του.

6. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να καθορίζουν τις λεπτομέρειες και τα κριτήρια προσδιορισμού των αλλοδαπών χρηματοπιστωτικών οργανισμών της παρ. 1 και των δημόσιων αρχών του στοιχείου δ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 18

Μη αξιόπιστες τρίτες χώρες

Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα υπόχρεα πρόσωπα απαγορεύεται να εφαρμόζουν την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 και του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 17, τα οποία εδρεύουν στην τρίτη χώρα που αναφέρεται στην ως άνω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 19

Μέτρα Αυξημένης Δέουσας Επιμέλειας ως προς τον Πελάτη

Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, επιπλέον των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 13 και στην παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 14, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν στις περιπτώσεις που εκτιμούν ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος:

α) να εφαρμόζουν με συνέπεια και αποτελεσματικότητα τα μέτρα που ορίζονται στα άρθρα 20, 21 και 22, στις αναφερόμενες στα άρθρα αυτά περιπτώσεις,

β) να λαμβάνουν κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που αποφασίζει η αρμόδια αρχή τους για την αποτροπή των αδικημάτων του άρθρου 2, συμπεριλαμβανομένης της επιμελούς εξέτασης του συνολικού χαρτοφυλακίου του πελάτη, του πραγματικού δικαιούχου, του προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης, των συγγενών, συζύγων, συντρόφων και στενών συνεργατών των ανωτέρω τουλάχιστον κατά τα τρία τελευταία έτη.

Άρθρο 20

Συναλλαγές χωρίς τη φυσική παρουσία του πελάτη Κίνδυνοι από νέα προϊόντα και τεχνολογίες

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν ειδικά και κατάλληλα μέτρα προς αντιστάθμιση του υψηλότερου κινδύνου που παρουσιάζουν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η ταυτότητά του, ιδίως εφαρμόζοντας ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

α) διασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του πελάτη επαληθεύεται με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες,

β) λαμβάνουν συμπληρωματικά μέτρα για τον έλεγχο

ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαιτούν επιβεβαιωτική πιστοποίηση από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

γ) διασφαλίζουν ότι η πρώτη πληρωμή στο πλαίσιο των συναλλαγών πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών εξειδικεύονται τα μέτρα της παρούσας παραγράφου και καθορίζονται διαδικασίες για την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε προϊόν ή συναλλαγή που ενδέχεται να ευνοήσει την ανωνυμία και η οποία από τη φύση της ή από στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με σχέδια διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή αυτού του κινδύνου.

3. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε τα υπόχρεα πρόσωπα να εφαρμόζουν οργανωτικές, λειτουργικές και τεχνολογικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν από τις τεχνολογικές εξελίξεις ή από νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα.

Άρθρο 21

Διασυννοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης

1. Στις διασυννοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από τρίτες χώρες, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν:

α) να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης για να κατανοήσουν πλήρως το είδος και τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας που ασκείται επ' αυτού,

β) να αξιολογούν τους ελέγχους του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) να εξασφαλίζουν την έγκριση ανώτερων διοικητικών στελεχών πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης,

δ) να διευκρινίζουν με σαφή τρόπο τις δικές τους αρμοδιότητες και αυτές του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης, στα πλαίσια της σύμβασης τραπεζικής ανταπόκρισης,

ε) στους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης, να διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και εφαρμόζει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν πρόσβαση στους λογαριασμούς του πιστωτικού ιδρύματος και ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης μπορεί να παράσχει χωρίς καθυστέρηση στοιχεία και δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, κατόπιν αιτήματος του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με

τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονικές τράπεζες. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους και δύναται να ορίζει ποιες από τις υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να τηρούνται και για τις σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 22

Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα

1. Για τους σκοπούς του νόμου αυτού, στα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα περιλαμβάνονται:

α) Οι αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί και οι υφυπουργοί,

β) τα μέλη κοινοβουλίων,

γ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,

δ) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,

ε) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,

στ) οι πρεσβευτές και οι επιτετραμμένοι διπλωμάτες,

ζ) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,

η) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία γ' έως η' δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

2. Οι κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία β' έως ζ' της παραγράφου 1, περιλαμβάνουν και τα λειτουργήματα που ασκούνται σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, στους «άμεσους στενούς συγγενείς» περιλαμβάνονται:

α) ο (η) σύζυγος,

β) κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος(-η) με τον (την) σύζυγο,

γ) τα φυσικά ή θετά παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους,

δ) οι γονείς.

4. Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, στα «πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες» περιλαμβάνονται:

α) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων με πρόσωπο αναφερόμενο στην παράγραφο 1, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση,

β) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι μόνος πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς όφελος προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, το πρόσωπο που παύει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα κατά την έννοια της παραγράφου 1 για περίοδο ενός έτους δεν θεωρείται υποχρεωτικά από τα υπόχρεα πρόσωπα ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο.

6. Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν:

α) να εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, για να καθορίζουν εάν ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο,

β) να εξασφαλίζουν την έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με τους πελάτες αυτούς,

γ) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων στα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή,

δ) να διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

7. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τον τρόπο εφαρμογής των ανωτέρω υποχρεώσεων.

8. Στα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα δεν περιλαμβάνονται τα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα από την ελληνική πολιτεία. Στα πρόσωπα αυτά εφαρμόζονται μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ

Άρθρο 23

Επιλέξιμα τρίτα μέρη και υποχρεώσεις τους

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου μπορούν να βασίζονται σε τρίτους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα εδάφια α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 13. Τα τρίτα μέρη πρέπει να έχουν ως πελάτη αυτόν που συστήνουν ή εισάγουν στο υπόχρεο πρόσωπο και να ασκούν διαρκώς τη δέουσα επιμέλεια που προβλέπει ο παρών νόμος. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων του υπόχρεου προσώπου εξακολουθεί να βαρύνει το πρόσωπο το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως τρίτα μέρη θεωρούνται:

α) τα πιστωτικά ιδρύματα,

β) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,

γ) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

δ) οι ασφαλιστικές εταιρείες του στοιχείου ιβ΄ της παρ. 3 του άρθρου 4, μόνο ως προς τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές του στοιχείου ιγ΄ της παρ. 3 του άρθρου 4, που εδρεύουν σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.). Σε κάθε περίπτωση το πρόσωπο που βασίζεται σε τρίτο μέρος οφείλει να πιστοποιήσει την ταυτότητα του πελάτη, τυχόν τρίτου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου.

3. Τα πρόσωπα που στηρίζονται σε τρίτο μέρος πρέπει να διασφαλίζουν ότι το τρίτο μέρος, εάν του ζητηθεί:

α) έχει άμεσα διαθέσιμη κάθε πληροφορία που αποκτά, εφαρμόζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας για τον πελάτη, τυχόν τρίτο για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και τον πραγματικό δικαιούχο,

β) παρέχει άμεσα, κατόπιν αίτησης, κάθε αντίγραφο της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των

ανωτέρω προσώπων, που έχει αποκτήσει κατά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας.

4. Εάν διακοπεί για οποιοδήποτε λόγο η επιχειρηματική σχέση του τρίτου μέρους με τον πελάτη, το υπόχρεο πρόσωπο προβαίνει σε επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητας του πελάτη και εφαρμόζει όλα τα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

5. Τα υπόχρεα πρόσωπα που μπορούν να βασίζονται σε τρίτο μέρος είναι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί. Οι αρμόδιες αρχές των άλλων υπόχρεων φυσικών ή νομικών προσώπων δύνανται με αποφάσεις τους να ορίζουν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εποπτευόμενα από αυτές πρόσωπα θα δύνανται να βασίζονται σε τρίτο μέρος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 24

Καθεστώς τρίτων χωρών

1. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή ενημερώνει τα άλλα κράτη - μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμά ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις του στοιχείου β΄ της παρ. 1 του άρθρου 16 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ενημερώνεται από τα άλλα κράτη - μέλη για εκτιμήσεις τους ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις του ανωτέρω άρθρου της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ και ενημερώνει σχετικώς τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες διαβιβάζουν τις ανωτέρω πληροφορίες στα υπόχρεα πρόσωπα, με οδηγίες για τον τρόπο διαχείρισης αυτών των πληροφοριών. Οι ως άνω εκτιμήσεις των άλλων κρατών - μελών δεν είναι δεσμευτικές.

2. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ, απαγορεύεται στα υπόχρεα πρόσωπα να βασίζονται σε τρίτα μέρη από την εμπλεκόμενη τρίτη χώρα για την εκτέλεση των απαιτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 23. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων.

Άρθρο 25

Εξαιρέσεις και αποφάσεις αρμόδιων αρχών

1. Το άρθρο 23 δεν εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσώπευσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, δυνάμει της συμβατικής ρύθμισης, ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος πρέπει να θεωρείται τμήμα του υπόχρεου προσώπου.

2. Με αποφάσεις των αρμοδίων αρχών δύνανται να προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 26

Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα και οι υπάλληλοί τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, οφείλουν:

α) να ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή, με δική τους πρωτοβουλία, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

β) να παρέχουν αμελλητί στην Επιτροπή, στην αρμόδια αρχή τους και σε άλλες δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατόπιν αιτήματος αν, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπουν οι κείμενες διατάξεις.

2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στα στοιχεία ε', στ' και ιγ' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου όσον αφορά στις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

3. Τα υποκαταστήματα και γραφεία αντιπροσωπείας ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών που λειτουργούν σε άλλη χώρα, διαβιβάζουν τις πληροφορίες της παραγράφου 1 στην αντίστοιχη με την Επιτροπή αλλοδαπή υπηρεσία ή μονάδα ή αρχή και στη μητρική τους εταιρεία, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 32.

4. Η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους υποβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 27

Συναλλαγές υψηλού κινδύνου - Αποφυγή συναλλαγών

1. Στις συναλλαγές υψηλού κινδύνου της περιπτώσεως δ' της παρ. 1 του άρθρου 13 εφόσον έχει οριστεί διευθυντικό στέλεχος κατά την παρ. 1 του άρθρου 44 ενημερώνεται άμεσα το στέλεχος αυτό, συντάσσεται πάντοτε ειδική έκθεση και εξετάζεται η αναγκαιότητα υποβολής αναφοράς στην Επιτροπή.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, την άσκηση δραστηριοτήτων ή την παροχή υπηρεσιών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2. Αν όμως η αποφυγή της διενέργειας, της άσκησης ή της παροχής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των πελατών, των πραγματικών δικαιούχων ή των προσώπων για λογαριασμό των οποίων ενεργούν οι πελάτες, τα ως άνω υπόχρεα πρόσωπα εκτελούν τις συναλλαγές, ασκούν τις δραστηριότητες ή παρέχουν τις υπηρεσίες, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την Επιτροπή.

Άρθρο 28

Υποχρέωση αναφοράς των αρμόδιων αρχών και διαχειριστών αγορών

1. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή αν κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν σε υπόχρεα πρόσωπα πληροφορηθούν ή διαπι-

στώσουν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο γεγονότα που μπορεί να συνδέονται με αδικήματα των άρθρων 2 και 3.

2. Οι διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς και διαδικασίες για τον άμεσο εντοπισμό και αποτροπή πιθανών περιπτώσεων απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 και να αναφέρουν στην Επιτροπή χωρίς καθυστέρηση τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν αποχρώσεις ενδείξεις για απόπειρα ή διάπραξη των ανωτέρω αδικημάτων, γνωστοποιώντας όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία και παρέχοντας κάθε αναγκαία βοήθεια για τη διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων. Στις ανωτέρω αγορές περιλαμβάνονται η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.), τα σύμφωνα με τον ν. 3606/2007 (ΦΕΚ 195 Α') Πολυμερή Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων και οι εσωτερικοποιημένες αγορές τέτοιων μέσων που λειτουργούν εντός πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

3. Οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν τις αγορές της παραγράφου 2 λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των διαχειριστών αγορών προς τις υποχρεώσεις τους, της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων τους και της επαρκούς κατάρτισης των υπαλλήλων τους.

Άρθρο 29

Υποβολή αναφορών για φορολογικά και τελωνειακά αδικήματα

Ειδικά για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, ορίζεται η εξής διαδικασία:

α. Η ΥΠ.Ε.Ε. είναι αρμόδια για την παραπομπή στη δικαιοσύνη υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή και για υποθέσεις που υπάγονται στις λοιπές αρμοδιότητές της, εφόσον έχει συντάξει τη σχετική πορισματική αναφορά. Η αναφορά υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα με άμεση ενημέρωση της Διεύθυνσης Ειδικών Οικονομικών Υποθέσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΥΠ.Ε.Ε. και της Επιτροπής. Η ΥΠ.Ε.Ε. δύναται να αναφέρει στην Επιτροπή υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει συντάξει πορισματική αναφορά και να συνεργασθεί με αυτή, ακόμη και με κοινές έρευνες σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας.

β. Οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), τα περιφερειακά και διαπεριφερειακά ελεγκτικά κέντρα και οι τελωνειακές αρχές, όταν επιλαμβάνονται των ανωτέρω υποθέσεων, υποβάλλουν αναφορές στην Επιτροπή και στην ΥΠ.Ε.Ε. μέσω των αντίστοιχων Γενικών Διευθύνσεων Φορολογικών Ελέγχων και Τελωνείων.

γ. Τα υπόχρεα πρόσωπα υποβάλλουν αναφορές ύποπτων συναλλαγών που ενδέχεται να σχετίζονται με τα ανωτέρω αδικήματα στην Επιτροπή, πλην των δικηγόρων που δύνανται να υποβάλλουν αναφορές στην ειδική επιτροπή του άρθρου 34.

Άρθρο 30

Μέτρα προστασίας των αναφερόντων

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οι-

κονομικών και Δικαιοσύνης ή με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να ορίζονται μέτρα για την προστασία των υπαλλήλων των υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπόχρεων φυσικών προσώπων, οι οποίοι αναφέρουν τις υπόνοιές τους για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2, είτε εσωτερικά είτε στην Επιτροπή είτε στον εισαγγελέα, από την έκθεσή τους σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες.

Άρθρο 31 **Απαγόρευση γνωστοποίησης**

Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη τους και τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν αρμοδίως ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται ή πρόκειται να διεξαχθεί έρευνα για αδικήματα του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τον Πρόεδρο, τα μέλη και τους υπαλλήλους της Επιτροπής, για τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των αρμόδιων αρχών και για άλλους δημόσιους υπαλλήλους που γνωρίζουν τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου. Τα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν από πρόθεση το καθήκον εχεμύθειας, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 32 **Εξαιρέσεις της απαγόρευσης γνωστοποίησης**

1. Η γνωστοποίηση αρμοδίως πληροφοριών αναφερόμενων στα άρθρα 26 έως 29 εντός του νομικού προσώπου ή προς την Επιτροπή ή προς τον εισαγγελέα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 31 πρόσωπα δεν αποτελεί παράβαση του εν λόγω άρθρου ή άλλης τυχόν νομοθετικής, κανονιστικής, διοικητικής ή συμβατικής απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα ή για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, εκτός αν αυτά ενήργησαν κακόβουλα.

2. Η απαγόρευση του άρθρου 31 δεν εμποδίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο, όπως ορίζεται στην παρ. 4 του άρθρου 4. Το ίδιο ισχύει και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα και αντίστοιχων ιδρυμάτων και οργανισμών που εδρεύουν σε τρίτη χώρα και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο με τα ελληνικά ιδρύματα ή οργανισμούς, εφόσον η τρίτη χώρα επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του παρόντος νόμου και τα ανωτέρω ιδρύματα ή οργανισμοί που εδρεύουν σε αυτήν τελούν υπό εποπτεία για τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις αυτές.

3. Η απαγόρευση του άρθρου 31 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων των στοιχείων ε', στ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 5, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα και των αντίστοιχων προσώπων που είναι υπήκοοι κράτους - μέλους ή τρίτου κράτους που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που θεσπίζει ο παρών νόμος, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, είτε με σχέση εξαρτημένης

εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου, χρηματοπιστωτικού ομίλου ή δικτύου. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «δίκτυο» νοείται η ευρύτερη δομή στην οποία υπάγονται τα νομικά πρόσωπα και η οποία έχει κοινή κυριότητα ή διαχείριση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των νομικών προσώπων.

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα των στοιχείων α', β', ε', στ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 5 που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα δύναται να ανταλλάσσουν, με πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με αυτά, πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο πελάτη και τις ίδιες συναλλαγές ή δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν δύο ή περισσότερα από τα ανωτέρω πρόσωπα. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των προαναφερθέντων ημεδαπών υπόχρεων προσώπων με ίδια κατηγορίας ή επαγγελματικού κλάδου νομικά ή φυσικά πρόσωπα που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους αντίστοιχα σε άλλο κράτος - μέλος ή σε τρίτη χώρα επιβάλλουσα υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές του παρόντος νόμου, εφόσον τα ανωτέρω αλλοδαπά πρόσωπα ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με τα αντίστοιχα ημεδαπά υπόχρεα πρόσωπα και υπόκεινται σε τουλάχιστον ισοδύναμες υποχρεώσεις σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τις υποχρεώσεις στις οποίες υπόκεινται τα ημεδαπά πρόσωπα. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων του άρθρου 2.

5. Δικηγόροι ή συμβολαιογράφοι που επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα δεν παραβαίνουν τη διάταξη του άρθρου 31.

6. Με απόφαση των αρμόδιων αρχών δύναται να εξειδικεύονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και οι υποθέσεις ανταλλαγής πληροφοριών.

Άρθρο 33 **Μη αξιόπιστες τρίτες χώρες**

Εάν εκδοθεί απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 40 της Οδηγίας 2005/60/EK, απαγορεύεται η διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ των αναφερόμενων στις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου υπόχρεων νομικών και φυσικών προσώπων και των αντίστοιχων νομικών ή φυσικών προσώπων που εδρεύουν, λειτουργούν ή ασκούν την επαγγελματική τους δραστηριότητα στην αναφερόμενη στην απόφαση τρίτη χώρα.

Άρθρο 34 **Επιτροπή δικηγόρων**

Συνιστάται Επιτροπή δικηγόρων, η οποία απαρτίζεται από πέντε μέλη, οριζόμενα με τριετή θητεία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Επιτροπή αυτή λαμβάνει τις αναφορές των δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθεις δραστηριότητες ή συναλλαγές, ελέγχει αν υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της ανωτέρω Ολομέλειας, ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής, ο τρόπος διαβίβασης των αναφορών των δι-

κηγόρων όλης της Επικράτειας στην Επιτροπή, καθώς και η διαδικασία συνεργασίας και επικοινωνίας της με την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 35

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν σε κάθε έρευνα ή διερεύνηση ενδεχόμενης απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 από την Επιτροπή, από την αρμόδια αρχή τους ή κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένων των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών:

α) Τα στοιχεία πιστοποίησης της ταυτότητας του πελάτη και επαλήθευσής τους, κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη,

β) τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τα φωτοαντίγραφα εγγράφων με βάση τα οποία έγινε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, και πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης ή την εκτέλεση της κάθε συναλλαγής,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Επιτροπή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης του πελάτη που σχετίζεται με τις ως άνω υποθέσεις,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά δύναται να προσδιορίζονται από τις αρμόδιες αρχές.

2. Όλα τα στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στα εδάφια α΄, β΄, γ΄ και δ΄ της παρ. 1 φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, για το αναφερόμενο στα εδάφια αυτά χρονικό διάστημα, εκτός αν επιβάλλεται από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης η φύλαξη τους επί μακρότερο χρονικό διάστημα.

3. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπορεί να ανταποκρίνεται χωρίς καθυστέρηση σε αίτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής για την αναδρομική απεικόνιση της σειράς συναλλαγών.

Άρθρο 36

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από θυγατρικές και υποκαταστήματα σε άλλες χώρες

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν να εφαρμόζουν στις θυγατρικές τους εταιρείες, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 4 και στα υποκαταστήματά τους σε άλλο κράτος, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 35 όσον αφορά στη φύλαξη αρχείων και στοιχείων. Όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρω-

παϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των μέτρων, πλήρως ή μερικώς, τα ανωτέρω πρόσωπα ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, τις αρμόδιες αρχές και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

2. Η Κεντρική Συντονιστική Αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει, πλήρως ή μερικώς, την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 35.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οφείλουν, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά το άρθρο 35, να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2. Οι σχετικές αρμόδιες αρχές δύνανται με αποφάσεις τους να εξειδικεύουν τα πρόσθετα αυτά μέτρα.

Άρθρο 37

Εφαρμογή διαδικασιών και συστημάτων

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εφαρμόζουν διαδικασίες και συστήματα ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται πλήρως και ταχέως σε αίτημα ή ερώτημα της Επιτροπής, της αρμόδιας αρχής τους ή άλλων αρμοδίων δημόσιων αρχών, ως προς το εάν διατηρούν ή είχαν διατηρήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης και για κάθε σχετική συναλλαγή.

2. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών υπόχρεων προσώπων, άλλων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, δύναται να εξειδικεύονται κατά περίπτωση υποχρεώσεις αυτών των υπόχρεων αντιστοιχικές με εκείνες της παραγράφου 1.

Άρθρο 38

Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές

1. Όλες οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών και φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνει η Κεντρική Συντονιστική Αρχή ανά ημερολογιακό εξάμηνο.

2. Οι στατιστικές αυτές καλύπτουν τουλάχιστον:

α) Τον αριθμό των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή, την κατηγοριοποίηση αυτών των αναφορών ανάλογα με τους αποστέλλοντες, τον αριθμό των περισταμάτων που υποβλήθηκαν στον Εισαγγελέα και των υποθέσεων που τέθηκαν στο αρχείο, καθώς και στοιχεία από τη διεθνή συνεργασία της Επιτροπής με αλλοδαπές αντιστοιχικές αρχές,

β) τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στοιχείων του άρθρου 39,

γ) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 6 και περιλαμβάνονται στις εξαμηνιαίες εκθέσεις των αρμόδιων αρχών,

δ) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στις κανονιστικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για την επαρκή ενημέρωση του κοινού.

Άρθρο 39

Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις για αδικήματα του άρθρου 2, οποιοδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν και των προσώπων που διώχθηκαν, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα τυχόν δημευθέντα ή κατασχθέντα περιουσιακά στοιχεία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται επίσης η διαδικασία παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των αναφορών που υποβάλλει η Επιτροπή στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

2. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης μεριμνούν επίσης για τη συλλογή, καταχώρηση και επεξεργασία ανάλογων με τα ως άνω στοιχείων για τις σημαντικότερες κατηγορίες των βασικών αδικημάτων, ζητώντας πληροφορίες από γραμματείες Εισαγγελιών και Δικαστηρίων και από αστυνομικές υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 40

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως

1. Η Εισαγγελική αρχή και ο ανακριτής δύνανται, κατά τη διάρκεια της διοικητικής έρευνας από την Επιτροπή οποιασδήποτε υποθέσεως, να ζητούν πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως. Μετά το πέρας της έρευνας και τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο, δύνανται να ζητούν στοιχεία για την υπόθεση αυτή ή την υποβολή ολόκληρου του φακέλου της υπόθεσης.

2. Η Επιτροπή δύναται να διαβιβάζει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως προς τις αρμόδιες αρχές, τις Εισαγγελικές Αρχές, την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, την αρμόδια Υπηρεσία του Λιμενικού Σώματος και τις Υπηρεσιακές Μονάδες της Ελληνικής Αστυνομίας, όπως οι τελευταίες προσδιορίζονται με κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται χρήσιμες για το ερευνητικό έργο των ανωτέρω φορέων και την εκπλήρωση των νόμιμων καθηκόντων τους. Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται είτε με πρωτοβουλία της Επιτροπής, είτε ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα των ανωτέρω φορέων με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η Επιτροπή δύναται να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που διεξήχθησαν από τους ανωτέρω φορείς, πλην των εισαγγελικών και ανακριτικών αρχών, με βάση τις διαβιβασθείσες πληροφορίες της παραγράφου 2, καθώς και κάθε πληροφορία που προβλέπεται από το άρθρο 7 του παρόντος νόμου.

4. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ανταλλάσσουν εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και αλληλοενημερώνονται για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Με διμερή ή πολυμερή μνημόνια συνεργασίας δύνανται να εξειδικεύονται οι διαδικασίες

και οι τεχνικές λεπτομέρειες της ως άνω ανταλλαγής πληροφοριών.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες ανταλλαγής πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως μεταξύ της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών, των φορολογικών και τελωνειακών αρχών, καθώς και της ΥΠ.Ε.Ε., για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι διαδικασίες και το αντικείμενο ανταλλαγής πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως μεταξύ της Επιτροπής και των αρμοδίων αρχών αφ' ενός και των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και της αρμόδιας Υπηρεσίας του Λιμενικού Σώματος αφ' ετέρου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

7. Οι φορείς των παραγράφων 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου δύνανται να διενεργούν κοινούς ελέγχους για υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο.

8. Στις πληροφορίες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο περιλαμβάνονται και πληροφορίες που αποκτώνται από τους διαβιβάζοντες ή ανταλλάσσοντες αυτές φορείς, μέσω της διεθνούς συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές αρχές ή φορείς, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τους όρους και προϋποθέσεις αυτής της συνεργασίας.

9. Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων αυτού του νόμου, ως πληροφορίες εμπιστευτικής φύσεως νοούνται οι αφορώσες στην επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική συμπεριφορά νομικών ή φυσικών προσώπων, τα στοιχεία των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους, τα φορολογικά στοιχεία τους και πληροφορίες σχετιζόμενες με ποινικά αδικήματα και φορολογικές, τελωνειακές ή άλλες διοικητικές παραβάσεις.

Άρθρο 41

Εσωτερικές διαδικασίες

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες όσον αφορά την δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την αναφορά ύποπτων συναλλαγών, τη φύλαξη αρχείων, τον εσωτερικό έλεγχο, την αξιολόγηση κινδύνου, την συνεχή εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης και την εσωτερική επικοινωνία, ώστε να προλαμβάνουν και να εμποδίζουν συναλλαγές και δραστηριότητες που ενδέχεται να συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μεριμνούν ώστε οι διατάξεις του παρόντος νόμου να εφαρμόζονται και στις θυγατρικές εταιρείες, κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 4, εφόσον αυτές είναι υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και στα υποκαταστήματα και στα γραφεία αντιπροσωπείας τους στο εξωτερικό, εκτός αν αυτό απαγορεύεται, πλήρως ή μερικώς, από τη σχετική αλλοδαπή νομοθεσία, οπότε ενημερώνουν την Επιτροπή, την αρμόδια αρχή τους και την Κεντρική Συντονιστική Αρχή. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζουν το αυστηρότερο δίκαιο μεταξύ του ελληνικού και αυτού της χώρας υποδοχής, στην έκταση που αυτό επιτρέπεται από το δίκαιο της χώρας υποδοχής.

3. Οι αρμόδιες αρχές υπόχρεων προσώπων, άλλων

από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, δύνανται να εξειδικεύουν με αποφάσεις τους τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 6 και ιδίως τη διάκριση μεταξύ υπόχρεων νομικών προσώπων και υπόχρεων φυσικών προσώπων.

Άρθρο 42 **Κατάρτιση και Εκπαίδευση**

Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων του παρόντος νόμου και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των αρμοδίων υπαλλήλων σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης, τα οποία τους βοηθούν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που τυχόν συνδέονται με τα αδικήματα του άρθρου 2 και τους εκπαιδεύουν να ενεργούν σωστά σε τέτοιες περιπτώσεις.

Άρθρο 43 **Προϋποθέσεις σύστασης, λειτουργίας και εγγραφής σε μητρώο**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που διέπουν τα της χορήγησης άδειας σύστασης, λειτουργίας ή εγγραφής σε μητρώα, οι αρμόδιες αρχές αρνούνται τη χορήγηση αδειών σύστασης ή λειτουργίας ή εγγραφής σε μητρώο στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, εάν δεν έχουν πειστεί ότι τα πρόσωπα που κατέχουν σημαντικό ποσοστό του κεφαλαίου ή ελέγχουν ή πράγματι διευθύνουν ή θα διευθύνουν τις επιχειρήσεις των προσώπων αυτών ή οι πραγματικοί δικαιούχοι τους είναι κατάλληλα και έντιμα πρόσωπα.

2. Τα γραφεία πληρωμών και εμβασμάτων που προβλέπονται στην Οδηγία 2007/64/ΕΚ για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά πρέπει να λαμβάνουν άδεια λειτουργίας, να εγγράφονται σε μητρώο και να εποπτεύονται από αρμόδια αρχή για να μπορούν να διενεργούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους.

Άρθρο 44 **Αρμόδια στελέχη-υποχρεώσεις χρηματοπιστωτικών ομίλων**

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει να ορίσει ένα διευθυντικό στέλεχος, στο οποίο τα άλλα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι θα αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 και κάθε γεγονός του οποίου λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στο διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμεριζείται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμεριζείται τις υπόνοιες του αναφέροντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος. Ο τελευταίος ενημερώνει σχετικά, τηλεφωνικώς ή με εμπιστευτικό έγγραφο ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο, την Επιτροπή παρέχοντάς της συγ-

χρόνως κάθε χρήσιμη πληροφορία ή στοιχείο, αν μετά από την εξέταση που πραγματοποιεί κρίνει ότι οι πληροφορίες και τα υπάρχοντα στοιχεία αποτελούν δικαιολογούν την αναφορά. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και σε άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, τα οποία προσδιορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτουν οι σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων αρχών.

2. Κάθε χρηματοπιστωτικός όμιλος ορίζει ένα διευθυντικό στέλεχος, από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου, ως συντονιστή για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο το στέλεχος αυτό συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τα διευθυντικά στελέχη των επί μέρους εταιρειών του ομίλου, που ορίζονται στην παράγραφο 1, λαμβάνει γνώση των τυχόν αναφορών τους προς την Επιτροπή και δύνανται να υποβάλει αναφορές σε αυτήν και ο ίδιος, παρέχοντας στοιχεία από όλες τις εταιρείες του ομίλου.

Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τη μεγαλύτερη εταιρεία κάθε ομίλου δύνανται να προσδιορίζονται διαδικασίες και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν οι όμιλοι και οι εταιρείες κάθε ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ **ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

Άρθρο 45 **Ποινικές κυρώσεις**

1.α. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

β. Ο υπαίτιος των πράξεων του προηγούμενου στοιχείου α΄ τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου.

γ. Ο υπαίτιος των πράξεων του στοιχείου α΄ τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ΄ επάγγελμα ή είναι υπότροπος ή έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή ομάδας.

δ. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή όποιο άλλο υπόχρεο προς αναφορά ύποπτων συναλλαγών πρόσωπο το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραλείπει από πρόθεση να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουσιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων και κανόνων, εφόσον για την πράξη του δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.

ε. Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων (αυτουργού και συμετόχων) για τις πράξεις των στοιχείων α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου αυτής, εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος.

στ. Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι

φυλάκιση, ο υπαίτιος αυτού τιμωρείται για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων, που δεν είναι συμμετοχος στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και του β' βαθμού ή σύζυγος, θετός γονέας ή θετό τέκνο του υπαίτιου του βασικού αδικήματος.

ζ. Αν εχώρησε καταδίκη του υπαιτίου για βασικό αδίκημα, η τυχόν ποινή κατ' αυτού ή τρίτου από τους αναφερόμενους στο δεύτερο εδάφιο του στοιχείου στ' για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που προέκυψαν από το ίδιο βασικό αδίκημα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για την τέλεση του βασικού αδικήματος.

η. Οι διατάξεις των στοιχείων στ' και ζ' δεν ισχύουν στις περιστάσεις του στοιχείου γ'.

θ. Αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση και τα προκύψαντα έσοδα δεν υπερβαίνουν το ποσόν των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι φυλάκιση έως δύο ετών. Αν στην περίπτωση αυτή συντρέχουν στο πρόσωπο του υπαιτίου του βασικού αδικήματος ή τρίτου οι περιστάσεις του στοιχείου γ', η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων είναι φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

2. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτει ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό αδίκημα.

3. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαιτίου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, αίρεται το αξιόποινο ή κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις νομιμοποίησης εσόδων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποινο εξαλειφθηκε λόγω παραγραφής.

3. Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου προβλέπεται αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και χρηματική ποινή, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 περίπτωση ε' του Ποινικού Κώδικα.

4. Τα κακούργηματα που προβλέπονται στο άρθρο 2 δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακούργημάτων.

Άρθρο 46

Δήμευση περιουσιακών στοιχείων

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 ή που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από προϊόν τέτοιων αδικημάτων ή τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση αποδόσεώς τους στον ιδιοκτήτη κατά την παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ., δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον

αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά το χρόνο κτήσεως αυτών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων.

2. Σε περίπτωση που η περιουσία ή το προϊόν κατά την παράγραφο 1 δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται υπό τους όρους της παραγράφου 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος κατά τον χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και χρηματική ποινή μέχρι του ποσού της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος.

3. Δήμευση διατάσσεται και όταν δεν ασκήθηκε δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικώς ή κηρύχθηκε απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές η δήμευση διατάσσεται με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου ή με απόφαση του δικαστηρίου που παύει ή κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη και αν δεν ασκήθηκε δίωξη, με βούλευμα του κατά τόπον αρμόδιου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Οι διατάξεις του άρθρου 492 και της παρ. 3 του άρθρου 504 Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση που διατάχθηκε δήμευση κατά της περιουσίας τρίτου, ο οποίος δεν συμμετέσχε στη δίκη ούτε κλητεύθηκε σε αυτήν.

Άρθρο 47

Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε ποινή καθείρξεως για αδίκημα των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα των άρθρων 2 και 3 έστω και αν δεν ασκήθηκε για το αδίκημα αυτό δίωξη, λόγω θανάτου του υπαιτίου, ή η δίωξη που ασκήθηκε έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μεταβιβάστηκε σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζήτησεως της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ' ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή θετό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα αν κατά το χρόνο που απέκτησε γνώριζε την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 48

Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων

1. Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 μπορεί ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων

που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, η απαγόρευση της κίνησης των λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του ανοίγματος των θυρίδων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 44 ή στο διευθυντή του υποκαταστήματος του τόπου όπου εδρεύει ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας επιδίδεται και στον τρίτο.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μπορεί ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση εκθέσεως κατασχέσεως, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου αυτής. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στο βιβλίο του υποθηκοφυλακείου μετά την εγγραφή της πιο πάνω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου.

4. Ο κατηγορούμενος, ο ύποπτος τέλεσης αξιόποινης πράξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3 και ο τρίτος δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή ή την ανάκληση του βουλεύματος, με αίτηση που απευθύνεται προς το δικαστικό συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι ημέ-

ρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης ή του βουλεύματος. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχει ο ανακριτής. Κατά του βουλεύματος του συμβουλίου επιτρέπεται έφεση από τα ανωτέρω πρόσωπα και τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή Εφετών ενώπιον του συμβουλίου Εφετών το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Η υποβολή της αίτησης δεν αναστέλλει την εκτέλεση της διάταξης ή του βουλεύματος. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλείται αν προκύψουν νέα στοιχεία.

5. Στην περίπτωση που διεξάγεται από την Επιτροπή διοικητική έρευνα ή ποινική προκαταρκτική εξέταση κατά την παρ. 11 του άρθρου 7, η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή το άνοιγμα θυρίδων ή η απαγόρευση μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε άλλου περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο ή το μέλος της Επιτροπής που επιβλέπει την έρευνα στην πρώτη περίπτωση και από τον προανακριτικό υπάλληλο στην δεύτερη περίπτωση, με τους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3 του παρόντος άρθρου. Και στις δύο περιπτώσεις τα σχετικά με τη δέσμευση στοιχεία μαζί με το φάκελο της υπόθεσης διαβιβάζονται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής στον αρμόδιο Εισαγγελέα. Η διαβίβαση των πιο πάνω στοιχείων στον εισαγγελέα δεν παρακωλύει την συνέχιση της διοικητικής έρευνας από την Επιτροπή. Το πρόσωπο που βλάπτεται από την παραπάνω δέσμευση έχει τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Τα ίδια δικαιώματα έχει ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών και ο Εισαγγελέας Εφετών. Στις ως άνω περιπτώσεις, μετά την έκδοση τελεσίδικου βουλεύματος επί της αιτήσεως για άρση της δεσμεύσεως, ο εισαγγελέας εάν κρίνει ότι η έρευνα της υπόθεσης δεν έχει ολοκληρωθεί μπορεί είτε να επιστρέψει τη δικογραφία στην Επιτροπή είτε να συνεχίσει ο ίδιος την έρευνα.

6. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου οι αιτούντες μπορούν να αμφισβητήσουν μόνο τη συνδρομή των προϋποθέσεων της δέσμευσης ή της απαγόρευσης.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.

Άρθρο 49

Εφαρμογή κυρώσεων επιβαλλόμενων από διεθνείς οργανισμούς

Όταν για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας επιβάλλεται η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων κρατών, νομικών προσώπων ή νομικών σχημάτων και φυσικών προσώπων με αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των οργάνων του ή με Κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακολουθείται η εξής διαδικασία μετά από την ένταξη των ανωτέρω αποφάσεων ή Κανονισμών στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις:

α) Οι ανωτέρω αποφάσεις και Κανονισμοί διαβιβάζονται άμεσα, μετά την έκδοσή τους, από τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών, στην Επιτροπή του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

β) Η Επιτροπή ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τα πι-

στωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τις ανωτέρω αποφάσεις και Κανονισμούς και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των αναφερόμενων φυσικών και νομικών προσώπων.

γ) Η Επιτροπή δύναται να διαβιβάσει τις σχετικές πληροφορίες και σε άλλα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 του παρόντος νόμου, αν εκτιμά ότι είναι πιθανόν να εντοπίσουν σχετικά περιουσιακά στοιχεία.

δ) Όταν η Επιτροπή πληροφορηθεί την ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων, ενημερώνει άμεσα τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής) παρέχοντας κάθε σχετική πληροφορία.

ε) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών επιβάλλει με απόφασή του τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των κατανομαζόμενων στις παραπάνω αποφάσεις και Κανονισμούς φυσικών και νομικών προσώπων, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και του ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων, την απαγόρευση παροχής χρηματοπιστωτικών ή επενδυτικών υπηρεσιών στα πρόσωπα αυτά και κάθε άλλο προβλεπόμενο στις αποφάσεις και τους Κανονισμούς μέτρο. Η απόφαση αυτή επιδίδεται στα παραπάνω πρόσωπα.

στ) Το πρόσωπο του οποίου δεσμεύθηκαν περιουσιακά στοιχεία δικαιούται να προσβάλει την σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων εντός προθεσμίας 30 ημερών από της επιδόσεως της ανωτέρω απόφασης. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 48 του παρόντος εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.

ζ) Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να χορηγήσει κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων προσώπων, ειδική άδεια για την αποδέσμευση ή χρησιμοποίηση του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν, για τους λόγους και με τη διαδικασία που αναφέρονται στις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. ή στους Κανονισμούς του Συμβουλίου της Ε.Ε..

Άρθρο 50

Πρόσβαση δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία

Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης, ανάκρισης ή δίκης για αδικήματα των άρθρων 2 και 3 επιτρέπεται στον εισαγγελέα, τον ανακριτή και το δικαστήριο να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων, τα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις τηρούν τα υπόχρεα πρόσωπα και να επισυνάπτουν στη δικογραφία μόνο απόσπασμα των βιβλίων ή των στοιχείων με τις σχετικές εγγραφές που αφορούν το πρόσωπο για το οποίο διεξάγεται η έρευνα. Την ακρίβεια του αποσπάσματος βεβαιώνει ο εκπρόσωπος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο. Ο εισαγγελέας, ο ανακριτής και το δικαστήριο δικαιούνται να ελέγξουν τα βιβλία και τα στοιχεία αυτά για να διαπιστώσουν την ακρίβεια των περιεχομένων στο απόσπασμα εγγραφών ή την ύπαρξη άλλων εγγραφών που αφορούν το ως άνω πρόσωπο. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να ελέγξει μόνο την ύπαρξη των εγγραφών που ισχυρίζεται ότι το αφορούν.

Άρθρο 51

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Αν κάποια από τις αξιόποινες πράξεις των άρθρων 2 και 3 πραγματοποιείται με σκοπό να προσπορίσει πε-

ριουσιακό όφελος σε νομικό πρόσωπο και εφόσον ένα ή περισσότερα από τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση ή διαχειρίζονται υποθέσεις τους γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι το όφελος προέκυψε από τέτοια πράξη, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, μετά από προηγούμενη κλήτευση των υπευθύνων προς παροχή εξηγήσεων προ δέκα τουλάχιστον ημερών, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά εταιρεία, με απόφαση της αρμόδιας κατά το άρθρο 6 του παρόντος αρχής επιβάλλονται:

i) Διοικητικό πρόστιμο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται από το προκύψαν όφελος,

ii) οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας,

iii) απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα,

iv) οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

Το διοικητικό πρόστιμο του στοιχείου i επιβάλλεται πάντοτε, ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια αρχή για την επιβολή των ως άνω κυρώσεων σε εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά εταιρείες που δεν εποπτεύονται από άλλες αρμόδιες αρχές του άρθρου 6.

β) Αν πρόκειται για άλλο μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού επιβάλλονται:

i) Διοικητικό πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται με το τυχόν προκύψαν όφελος,

ii) οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv του εδαφίου α' κυρώσεις.

Ως αρμόδιος κατά περίπτωση Υπουργός θεωρείται αυτός που προϊστάται Υπουργείου που έχει τις εξής, κατά σειρά προτεραιότητας, αρμοδιότητες:

- εποπτεύει την ορθή και νόμιμη λειτουργία του νομικού προσώπου και δύναται να επιβάλει κυρώσεις,

- χορηγεί άδεια λειτουργίας,

- τηρεί μητρώα στα οποία εγγράφεται η πράξη σύστασης,

- τηρεί επαγγελματικό μητρώο στο οποίο εγγράφεται το νομικό πρόσωπο,

- χρηματοδοτεί, επιδοτεί ή παρέχει οικονομική ενίσχυση.

Οι ανωτέρω αρμοδιότητες μπορεί να ασκούνται από υπηρεσίες ή άλλους φορείς που υπάγονται ή ελέγχονται από το σχετικό Υπουργείο.

2. Εφόσον τα κατά την προηγούμενη παράγραφο πρόσωπα αγνοούσαν από αμέλεια την προέλευση της παράνομης περιουσίας ή του οφέλους, επιβάλλονται με τις ίδιες κατά τα λοιπά προϋποθέσεις, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) Στην αναφερόμενη στο εδάφιο α' της παραγράφου 1 περίπτωση:

- Διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ,

- Οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv, για χρονικό διάστημα έως έξι μήνες.

β) Στην αναφερόμενη στο εδάφιο β' της παραγράφου 1 περίπτωση:

- Διοικητικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

- Οι προβλεπόμενες στα στοιχεία ii, iii και iv, για χρονικό διάστημα έως έξι μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών, λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου, το ύψος των παράνομων εσόδων και του προκύψαντος οφέλους, η τυχόν υποτροπή και οι λοιπές περιστάσεις.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη και δεν επηρεάζει την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των προσώπων που ασκούν διοίκηση ή διαχειρίζονται κεφάλαια ή υποθέσεις των νομικών προσώπων.

5. Οι κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις κατά των νομικών προσώπων.

6. Οι εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές, η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων και η Επιτροπή ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές και τον Υπουργό Δικαιοσύνης για υποθέσεις στις οποίες υπάρχει συμμετοχή νομικού προσώπου υπό την έννοια της παραγράφου 1, σε πράξεις απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων των άρθρων 2 και 3, καθώς και για τις εκδιδόμενες σχετικές δικαστικές αποφάσεις.

Άρθρο 52 Διοικητικές κυρώσεις

1. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, επιβάλλονται στις εταιρείες αυτές εφόσον παραβαίνουν τις λοιπές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού 1781/2006/ΕΚ και των κανονιστικών αποφάσεων, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων εντός τακτού χρονικού διαστήματος, είτε μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω κυρώσεις, μετά από προηγούμενη κλήτευση των υπευθύνων προσώπων προς παροχή εξηγήσεων προ δέκα τουλάχιστον ημερών:

α) πρόστιμο κατά της εταιρείας από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ,

β) πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων της εταιρείας, υπαίτιων για τις παραβάσεις ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο και εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων της εταιρείας· σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

γ) απομάκρυνση από τη θέση τους για ορισμένο ή αόριστο χρόνο μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων και απαγόρευση ανάληψης άλλης σημαντικής θέσης,

δ) απαγόρευση της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων της εταιρείας, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου,

ε) σε περίπτωση σοβαρών ή/και επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας της εταιρείας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

2. Οι κυρώσεις των περιπτώσεων α' έως ε' της προηγούμενης παραγράφου είναι ανεξάρτητες από τις κυρώσεις του άρθρου 51 για τα αδικήματα των άρθρων 2 και 3 του παρόντος νόμου. Οι κυρώσεις αυτές αιτιολογούνται και δημοσιοποιούνται εφόσον η δημοσιοποίησή τους δεν είναι πιθανό να δημιουργήσει δυσανάλογη ζημία στο νομικό πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση.

3. Κάθε αρμόδια αρχή που εποπτεύει εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, ορίζει με αποφάσεις της που δημοσιοποιούνται:

α) τις επί μέρους υποχρεώσεις των εταιρειών, στελεχών και υπαλλήλων τους, είτε ξεχωριστά είτε ανά κατηγορίες,

β) το βαθμό σπουδαιότητας κάθε υποχρέωσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων, με ενδεικτική αναφορά πιθανών κυρώσεων για μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις αυτές,

γ) άλλα γενικά ή ειδικά κριτήρια προσδιορισμού των κυρώσεων και επιμέτρησης της έκτασής τους, τα οποία λαμβάνει υπόψη της η αρμόδια αρχή.

4. Σε περίπτωση που υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραβαίνει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων, εφόσον ο πειθαρχικός έλεγχος αυτού ασκείται κατά τις κείμενες διατάξεις από ειδικό πειθαρχικό όργανο, η αρμόδια αρχή παραπέμπει το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο στο παραπάνω όργανο, στο οποίο διαβιβάζει και όλα τα στοιχεία της παράβασης.

5. Οι κυρώσεις των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις κατά των αναφερόμενων υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπαλλήλων τους και των υπόχρεων φυσικών προσώπων.

6. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν και στο προηγούμενο άρθρο και επιβάλλονται από τα αναφερόμενα σε αυτά δημόσια όργανα βεβαιώνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 53 Άλλες διατάξεις

1. Η παρ. 6 του άρθρου 187 Α' του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Όποιος παρέχει πληροφορίες ή υλικά μέσα ή με οποιονδήποτε τρόπο εισπράττει, συλλέγει, διαθέτει ή διαχειρίζεται κεφάλαια υπό την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.3034/2002 (ΦΕΚ 168 Α') με σκοπό να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων κατά τις παραγράφους 1, 3 και 4 είτε από

εγκληματική οργάνωση είτε από μεμονωμένο τρομοκράτη τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»

2. Στη Διεύθυνση Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται Τμήμα Ε΄ με τίτλο «Τμήμα Εποπτείας και Ελέγχου για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», το οποίο έχει την ευθύνη για την υποστήριξη και συντονισμό των ενεργειών της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ως αρμόδιας αρχής για την εποπτεία των υπόχρεων προσώπων που ορίζονται στο άρθρο 5 του παρόντος νόμου. Οι αρμοδιότητες της παραπάνω αρμόδιας αρχής, που αφορούν στον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και στην επιβολή των σχετικών κυρώσεων κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις η΄, θ΄ και ια΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 6, ασκούνται παράλληλα με το Τμήμα Ε΄, εφαρμοζομένων αναλόγως όσων κατά περίπτωση ορίζονται στον παρόντα νόμο για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών και τα συναφή γενικώς θέματα, και από τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (ΠΕΚ), τα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (ΔΕΚ) και τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ), που είναι αρμόδιες για το φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων. Ειδικά για την επιβολή των κυρώσεων της περίπτωσης ια΄ της παρ. 3 του άρθρου 6 από τις ανωτέρω ελεγκτικές υπηρεσίες, πλην της επιβολής προστίμων και διορθωτικών μέτρων, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Φορολογικών Ελέγχων.

Του Τμήματος αυτού προϊστάται υπάλληλος του κλάδου Εφοριακών, κατηγορίας ΠΕ και αν δεν υπάρχει, υπάλληλος κατηγορίας ΤΕ και αν δεν υπάρχει, υπάλληλος κατηγορίας ΔΕ.

Άρθρο 54 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι κανονιστικές αποφάσεις και οι άλλες διοικητικές πράξεις υπουργών ή αρμόδιων αρχών του άρθρου 6 παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Όπου σε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη αναφέρεται η Επιτροπή του άρθρου 7 του ν. 2331/1995 ή η Εθνική Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες του ν. 3424/2005, νοείται η Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.

3. Από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος καταργείται η Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 7 του ν. 2331/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν. 3424/2005.

Άρθρο 55 **Καταργούμενες διατάξεις**

1. Καταργούνται από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου:

α) οι διατάξεις των άρθρων από 1 έως και 9 (Κεφάλαιο Α΄) του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α΄),

β) οι διατάξεις των άρθρων από 1 έως και 11 του ν. 3424/2005 (ΦΕΚ 305 Α΄), εκτός από το άρθρο 10 αυτού,

γ) το άρθρο 8 του ν. 2928/2001 (ΦΕΚ 141 Α΄),

δ) το στοιχείο ε΄ του άρθρου 2 του ν. 2331/1995 όπως προστέθηκε με το άρθρο 17 του ν. 3472/2006 (ΦΕΚ 135 Α΄),

ε) οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 34 του ν. 3556/2007 (ΦΕΚ 91 Α΄),

στ) κάθε άλλη διάταξη νόμου, προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 56 **Τελικές διατάξεις**

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου αρχίζουν να ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Σ. Χατζηγάκης

Αριθμ. 143/41/2008

ΕΚΘΕΣΗ **Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους** *(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)*

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, που απαρτίζεται από οκτώ (8) κεφάλαια, θεσπίζονται ρυθμίσεις αναφορικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης, εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
Καθορίζονται:

α. Ο σκοπός πρόωθησης του παρόντος νόμου που είναι η ενίσχυση και βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

β. Το αντικείμενο του παρόντος νόμου που είναι η πρόληψη και καταστολή των οριζόμενων αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήμα-

τος από τους κινδύνους που ενέχουν.

γ. Οι κατηγορίες των εγκληματικών δραστηριοτήτων στις οποίες έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

δ. Τα υπόχρεα φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου κ.λπ..
(άρθρα 1-5)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

1. Αναφέρονται:

α. Οι αρμόδιες αρχές οι οποίες εποπτεύουν, για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, τα υπόχρεα πρόσωπα.

β. Οι επί μέρους αρμοδιότητές τους όπως:

- Η εποπτεία των υπόχρεων προσώπων για τα οποία είναι αρμόδιες ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών νόμος και η έκδοση των σχετικών ατομικών και κανονιστικών διοικητικών πράξεων.

- Ο καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων των εποπτευόμενων προσώπων.

- Ο καθορισμός με κανονιστικές αποφάσεις τους των εγγράφων και των στοιχείων που απαιτούνται για τη διενέργεια από τα υπόχρεα πρόσωπα της πιστοποίησης και επαλήθευσης κατά την εφαρμογή μέτρων συνήθους, απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας, καθώς και κατά την εφαρμογή ανάλογων μέτρων στις περιπτώσεις που τα πρόσωπα αυτά βασίζονται σε τρίτα μέρη.

- Η κατάρτιση και διανομή στα υπόχρεα πρόσωπα καταστάσεων και πληροφοριών για υποθέσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν νέες μέθοδοι και πρακτικές, που εντοπίζονται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, για τη διάπραξη των οριζόμενων αδικημάτων.

- Η λήψη μέτρων για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση των υπαλλήλων τους, καθώς και των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων αυτών με εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια, συναντήσεις και με άλλους τρόπους.

- Η διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων, στα κεντρικά γραφεία και τις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, αλλά και σε υποκαταστήματα και θυγατρικές που εδρεύουν ή λειτουργούν στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό για τον έλεγχο της επάρκειας των μέτρων και διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει τα υπόχρεα πρόσωπα, εφόσον επιτρέπεται από τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής.

- Η επιβολή πειθαρχικών διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, κατά υποχρεων νομικών ή φυσικών προσώπων και των υπαλλήλων τους, κ.λπ..

γ. Παρέχεται η δυνατότητα διαφοροποίησης, με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών, υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο για τα υπόχρεα πρόσωπα, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη η οικονομική επιφάνεια αυτών, η φύση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων, ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες και συναλλαγές ως προς την απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων το νομικό πλαίσιο που διέπει τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους και η τυχόν αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων από ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων.

Με όμοιες αποφάσεις δύναται να καθορίζονται πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις πέραν των προβλεπόμενων στον παρόντα νόμο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται κίνδυνοι απόπειρας ή διάπραξης των ορι-

ζόμενων αδικημάτων.

δ. Συγκροτούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και την Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, αντίστοιχες ειδικές υπηρεσιακές μονάδες, οι οποίες στελεχώνονται επαρκώς με τουλάχιστον τρία πρόσωπα πλήρως απασχόλησης, με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων, προς τις υποχρεώσεις τους που επιβάλλονται με τον παρόντα νόμο. Οι ειδικές υπηρεσιακές μονάδες συνεπικουρούνται από τους υπαλλήλους των ανωτέρω αρμόδιων αρχών και ιδίως από τους υπαλλήλους που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα εποπτευόμενα από αυτές υπόχρεα πρόσωπα.

ε. Προβλέπεται η υποβολή κάθε ημερολογιακό εξάμηνο, από τις αρμόδιες αρχές αναλυτικής έκθεσης στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή, σχετικά με τις δραστηριότητές τους, τις κανονιστικές αποφάσεις και εγκυκλίους τους, τα αποτελέσματα των διενεργηθέντων ελέγχων και της αξιολόγησης των υπόχρεων προσώπων και τα τυχόν επιβληθέντα από αυτές μέτρα ή κυρώσεις. Η υποβολή των ανωτέρω εκθέσεων των αρμόδιων αρχών στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης περί τραπεζικού, χρηματιστηριακού, φορολογικού ή επαγγελματικού απορρήτου κ.λπ..
(άρθρο 6)

2. Η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες», μετατρέπεται σε μόνιμο συλλογικό όργανο και μετονομάζεται σε «Επιτροπή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής Επιτροπή). Ταυτόχρονα επέρχονται τροποποιήσεις στα εξής κατά βάση σημεία, σε σχέση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 7 του ν. 2331/1995):

- Τα μέλη της περιορίζονται από έντεκα (11) σε οκτώ (8). Δηλαδή απαλείφονται από τα μέλη τα πρόσωπα που προτείνονται από τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας, καθώς και από τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

- Ορίζεται ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη αποτελούν την Ολομέλεια της Επιτροπής, η οποία βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίσταται ο Πρόεδρος ή αναπληρωτής του και πέντε (5) τουλάχιστον από τα οκτώ (8) μέλη. Επίσης, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου και στις αποφάσεις καταχωρίζεται πάντοτε και η γνώμη της μειοψηφίας.

- Επαναδιατυπώνονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Επιτροπής.

- Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Επιτροπής απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή εμπλέκονται πρόσωπα οικεία, φιλικά ή συνδεδόμενα με αυτές με επαγγελματική επιχειρηματική ή προσωπική σχέση ή σχέση εξάρτησης.

Οι ανωτέρω όταν παραβαίνουν το καθήκον της εχεμύθειας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

- Δίνεται η δυνατότητα στον Πρόεδρο της Επιτροπής να ορίζει ως εντεταλμένα μέλη, εκείνα στα οποία ανατίθεται η γενικότερη εποπτεία των υπηρεσιακών μονάδων.

- Διευκρινίζεται ότι, έναντι της Επιτροπής δεν ισχύει

οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο, με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 Κ.Π.Δ. και ο προϋπολογισμός της Επιτροπής αποτελεί τμήμα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

• Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με αποφάσεις του να καθορίσει:

α) το οργανόγραμμα της Επιτροπής και τις υπηρεσιακές μονάδες της,

β) τον κανονισμό λειτουργίας,

γ) τις αρμοδιότητες του Προέδρου, των μελών, των εντεταλμένων μελών, των υπαλλήλων και των υπηρεσιακών μονάδων κ.λπ..

• Θεσπίζεται πειθαρχική δίωξη σε βάρος του Προέδρου, των μελών και των υπαλλήλων της Επιτροπής, ανεξάρτητα από την ποινική, όταν παραβαίνουν από δόλο ή αμέλεια τις θεσπιζόμενες υποχρεώσεις. (άρθρο 7)

3.α. Ορίζεται το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ως Κεντρική Συντονιστική Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την αξιολόγηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών αντιμετώπισης των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, για το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων αρχών και για τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας.

Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να ορίζονται διαδικασίες και μέτρα για την εφαρμογή των προαναφερόμενων, καθώς και για την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπιστευτικής και μη φύσεως, μεταξύ του εν λόγω Υπουργείου, της Επιτροπής, των αρμόδιων αρχών και άλλων δημόσιων αρχών για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων των ανωτέρω.

β. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Συντονιστικής Αρχής όπου, μεταξύ άλλων, είναι:

• Η εκτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων μέτρων ανά κατηγορία υπόχρεων προσώπων και ο βαθμός συμμόρφωσης αυτών προς τις οριζόμενες υποχρεώσεις τους.

• Η επιδίωξη της συνεχούς αναβάθμισης του επιπέδου συνεργασίας των αρμοδίων αρχών μεταξύ τους και με την Επιτροπή.

• Η διοργάνωση συναντήσεων, συσκέψεων και σεμιναρίων με εκπροσώπους των αρμοδίων αρχών, της Επιτροπής και των υπόχρεων προσώπων για ανταλλαγή απόψεων, αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων και ενημέρωση για τις εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των σχετικών αδικημάτων.

• Ο συντονισμός της κατάρτισης μελετητικών σχεδίων και τη συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση και μελέτη ορισμένων θεμάτων, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Στρατηγικής, την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές, κ.λπ..

γ. Ο φορέας άσκησης των προαναφερόμενων αρμοδιοτήτων. (Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του ΥΠ.ΟΙ.Ο). (άρθρο 8)

4.α. Συνιστάται στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών επιτροπή με την επωνυμία «Επιτροπή Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής Επιτροπή Στρατηγικής).

β. Αναφέρεται ο τρόπος συγκρότησης της Επιτροπής, το έργο αυτής, ο χρόνος σύγκλησής της κ.λπ..

γ. Η Επιτροπή Στρατηγικής συντάσσει Κανονισμό Λειτουργίας που εγκρίνει ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών. Με τον Κανονισμό ορίζεται ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, λήψης αποφάσεων, οργάνωσης της γραμματειακής και επιστημονικής υποστήριξης και άλλα σχετικά θέματα.

Η Επιτροπή Στρατηγικής καταρτίζει, επίσης, ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία περιγράφονται οι ενέργειες και δραστηριότητές της και προτείνονται πολιτικές και συγκεκριμένα μέτρα για τη συνεχή αναβάθμιση του μηχανισμού της χώρας μας, με σκοπό την πρόληψη και καταπολέμηση των αδικημάτων. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται εντός του Ιανουαρίου του 2009. (άρθρο 9)

5.α. Προβλέπεται η λήψη των αναγκαίων οργανωτικών μέτρων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες συγκεντρώνουν και καταχωρούν στοιχεία και έγγραφα για αγοραπωλησίες ακινήτων πάσης φύσεως ή εισπράττουν τους σχετικούς φόρους και τέλη, για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης των οριζόμενων αδικημάτων μέσω αυτών των συναλλαγών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, ο τρόπος συνεργασίας με αντίστοιχες αλλοδαπές υπηρεσίες ή φορείς, καθώς και οι διαδικασίες και οι σχετικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

β. Ομοίως οι αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές υπηρεσίες, καθώς και η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή της χρησιμοποίησης του διασυνοριακού κα εσωτερικού εμπορίου με σκοπό τη διάπραξη των προαναφερόμενων αδικημάτων. Οι ανωτέρω αρχές συνεργάζονται και διασταυρώνουν στοιχεία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και με τα πιστωτικά ιδρύματα που διενεργούν, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγές συνδεόμενες με τις ως άνω εμπορικές πράξεις ή έχουν επιχειρηματική σχέση με τους συναλλασσόμενους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι επί μέρους αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες, για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

γ. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και άλλων Υπουργείων ή δημόσιων φορέων που τηρούν μητρώα εταιρειών κάθε νομικής μορφής, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων, για σκοπούς διάπραξης των σχετικών αδικημάτων.

δ. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, για την αδειοδότηση, καταχώρηση, επιχορήγηση ή έλεγχο των εταιρειών, οργανισμών, οργανώσεων, σωματικών ή άλλων μορφών ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθορίζονται οι τρόποι, τα μέτρα και οι διαδικασίες για την αποτροπή χρησιμοποίησης των ανωτέρω, για σκοπούς διάπραξης των οριζόμενων αδικημάτων.

ε. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως και ιδίως όταν τα κεφάλαια αυτά διατίθενται για προγράμματα κάθε είδους σε χώρες με υψηλό

δείκτη διαφθοράς ή εγκληματικότητας ή ευάλωτες στη τρομοκρατία. (άρθρο 10)

β.α. Συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ειδικός φορέας από φορείς εκπροσώπησης των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων, με την επωνυμία «Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» (εφεξής Φορέας).

β. Καθορίζεται ο Πρόεδρος του Φορέα, τα μέλη αυτού, η θητεία του Προέδρου και των μελών αυτού, ο χρόνος συνεδριάσεων αυτού κ.λπ..

γ. Η Ολομέλεια του Φορέα καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Σε αυτόν προσδιορίζονται οι διαδικασίες σύγκλησης των συνεδριάσεων, η τήρηση πρακτικών, ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, η γραμματειακή υποστήριξη και άλλα τεχνικά θέματα και λεπτομέρειες. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει τις δραστηριότητες και δράσεις του Φορέα οι οποίες ενδεικτικά είναι:

- Η συνεργασία και διαβούλευση των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.

- Η συγκρότηση ομάδων εργασίας, για την εξέταση θεμάτων που αφορούν όλους ή μερικούς από τους συμμετέχοντες, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, μέτρων και πρακτικών για τον εντοπισμό υπόπτων ή ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και τη βελτίωση αυτών, με σκοπό την πληρέστερη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

- Η διοργάνωση σεμιναρίου, ημερίδων ή συναντήσεων και η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εκπαιδευτικού υλικού με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπόχρεων προσώπων στους κινδύνους που ενέχουν τα αδικήματα για την κοινωνία, την αξιοπιστία και φήμη τους, καθώς και την ενημέρωσή τους για την ενδεχόμενη πειθαρχική, διοικητική ή ποινική ευθύνη τους από τη μη τήρηση των υποχρεώσεών τους.

δ. Ο Φορέας καταρτίζει εντός των δύο πρώτων μηνών κάθε έτους, ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητές του κατά το προηγούμενο έτος, την οποία υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές, στην Επιτροπή, στην Κεντρική Συντονιστική Αρχή και στην Επιτροπή Στρατηγικής.

(άρθρο 11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

1. Αναφέρονται:

α. Οι περιπτώσεις στις οποίες τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. (Όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις, ή διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, ή υπάρχουν υπόνοια για απόπειρα ή διάπραξη των σχετικών αδικημάτων κ.λπ.).

β. Τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη.

Ειδικά τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί συνεκτιμούν και το συνολικό χαρτοφυλάκιο, το οποίο διατηρεί ο συναλλασσόμενος σε αυτά και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει το υπόχρεο πρόσωπο, προκειμένου να εξακριβώσουν τη συνάφεια και συμβατότητα της εξεταζόμενης συναλλαγής με το χαρτοφυλάκιο ή τα χαρτοφυλάκια αυτά.

Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται για αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας κ.λπ..

γ. Ο χρόνος εφαρμογής της δέουσας επιμέλειας.

(άρθρα 12-14)

2.α. Δεν επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς η τήρηση μυστικών ανώνυμων ή μόνον αριθμημένων λογαριασμών ή ανώνυμων βιβλιαρίων καταθέσεων ή λογαριασμών με εικονικά ονόματα ή λογαριασμών που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δικαιούχου τους.

β. Τα καζίνο που λειτουργούν στην Ελλάδα οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις των παιγνίων και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για εντοπισμό ύποπτων περιπτώσεων που είναι πιθανό να συνδέονται με παράνομα έσοδα ή με απόπειρα ή διάπραξη των οριζόμενων αδικημάτων κ.λπ..

(άρθρα 15 και 16)

3. Αποτυπώνονται:

α. Οι κατηγορίες πελατών για τις οποίες δεν έχουν εφαρμογή οι υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητάς τους κ.λπ..

β. Τα πρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας που λαμβάνουν τα υπόχρεα πρόσωπα στις περιπτώσεις που εκτιμούν ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος κ.λπ..

(άρθρα 17-20)

4.α. Αναφέρονται οι υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα στις διασυννοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από τρίτες χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα πιστωτικά ιδρύματα απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονικές τράπεζες. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους και δύναται να ορίζει ποιες από τις υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να τηρούνται και για τις σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με ιδρύματα τραπεζικής ανταπόκρισης από κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Αναφέρονται οι κατηγορίες προσώπων στα οποία έχουν εφαρμογή διατάξεις του παρόντος νόμου.

(άρθρα 21 και 22)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

1.α. Τα πιστωτικά ιδρύματα, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να βασίζονται σε τρίτους, για την εκπλήρωση μέρους των υποχρεώσεών τους. Τα τρίτα μέρη πρέπει να έχουν, ως πελάτη, αυτόν που συστήνουν ή εισάγουν στο υπόχρεο πρόσωπο και να ασκούν διαρκώς τη δέουσα επιμέλεια που προβλέπει ο παρών νόμος. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων του υπόχρεου προσώπου εξακολουθεί να βαρύνει το πρόσωπο το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος.

β. Αναφέρονται τα πρόσωπα τα οποία θεωρούνται τρίτα μέρη, οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζονται τα προαναφερόμενα κ.λπ..

(άρθρα 23-25)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

1. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την υποχρέωση των

υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων τους, να ενημερώνουν την Επιτροπή, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κατόπιν αιτήματος τους, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και στοιχεία.

Επίσης, τα υπόχρεα πρόσωπα αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, την άσκηση δραστηριοτήτων ή την παροχή υπηρεσιών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με τα οριζόμενα αδικήματα.

(άρθρα 26 και 27)

2.α. Προβλέπεται ότι, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν την Επιτροπή αν κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν σε υπόχρεα πρόσωπα πληροφορηθούν ή διαπιστώσουν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο γεγονότα που μπορεί να συνδέονται με τα εν λόγω αδικήματα.

β. Οι διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς και διαδικασίες για τον άμεσο εντοπισμό και αποτροπή πιθανών περιπτώσεων απόπειρας ή διάπραξης των σχετικών αδικημάτων τους και να αναφέρουν στην Επιτροπή, χωρίς καθυστέρηση, τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν ενδείξεις για απόπειρα ή διάπραξη των εν λόγω αδικημάτων, γνωστοποιώντας όλες τις σχετικές πληροφορίες και στοιχεία και παρέχοντας κάθε αναγκαία βοήθεια για τη διερεύνηση των σχετικών υποθέσεων κ.λπ..

γ. Καθορίζεται ειδική διαδικασία αναφορικά με την υποβολή αναφορών για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) που υπάγονται στα βασικά αδικήματα.

(άρθρα 28 και 29)

3.α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης ή με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών δύναται να ορίζονται μέτρα για την προστασία των υπαλλήλων των υπόχρεων νομικών προσώπων και των υπόχρεων φυσικών προσώπων, οι οποίοι αναφέρουν τις υπόνοιές τους για απόπειρα ή διάπραξη των οριζόμενων αδικημάτων στην αρμόδια αρχή, από την έκθεσή τους σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες.

β. Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη τους, καθώς και τα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν αρμοδίως ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται ή πρόκειται να διεξαχθεί έρευνα για τα οριζόμενα αδικήματα. Τα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν από πρόθεση το καθήκον εχεμύθειας, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

γ. Προβλέπονται οι εξαιρέσεις από την απαγόρευση της σχετικής γνωστοποίησης κ.λπ..

(άρθρα 30-33)

4. Συνιστάται επιτροπή δικηγόρων, η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη, οριζόμενα με τριετή θητεία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η επιτροπή αυτή λαμβάνει τις αναφορές των δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθεις δραστηριότητες ή συναλλαγές, ελέγχει αν υποβάλλονται, σύμ-

φωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής, ο τρόπος διαβίβασης των αναφορών των δικηγόρων όλης της επικράτειας στην Επιτροπή, καθώς και η διαδικασία συνεργασίας και επικοινωνίας της με την Επιτροπή.

(άρθρο 34)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ´

Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με τη φύλαξη των αρχείων και λοιπών στοιχείων από τα υπόχρεα πρόσωπα, τις θυγατρικές εταιρείες και τα υποκαταστήματά τους σε άλλες χώρες πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, τη συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές, τον τρόπο συλλογής, ταξινόμησης και επεξεργασίας στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις για τα οριζόμενα αδικήματα, οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν και των προσώπων που διώχθηκαν, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα τυχόν δημευθέντα ή κατασχεθέντα περιουσιακά στοιχεία, κ.λπ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ´

Ορίζεται ο τρόπος συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως μεταξύ των αρμόδιων αρχών, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, ο τρόπος πληροφόρησης των διατάξεων του νόμου αυτού από τους υπαλλήλους των υπόχρεων προσώπων, οι προϋποθέσεις σύστασης, λειτουργίας και εγγραφής υπόχρεων νομικών προσώπων σε μητρώο, το αρμόδιο στέλεχος στο οποίο άλλα διευθύνοντα στελέχη και υπάλληλοι πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού θα αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για απόπειρα ή διάπραξη των οριζόμενων αδικημάτων κ.λπ..

(άρθρα 40-44)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η´

Αναφέρονται οι επιβαλλόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις στους υπαίτιους πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Συγκεκριμένα:

1.α. Προβλέπεται κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ για τον υπαίτιο πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Ο υπαίτιος των προαναφερόμενων πράξεων τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου και με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ' επάγγελμα ή είναι υπότροπος ή έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή ομάδας.

β. Φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων, που δεν είναι συμμετοχος στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι συγγενής εξ αίματος ή

εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή ή εκ πλαγίου μέχρι και του β' βαθμού ή σύζυγος, θετός γονέας ή θετό τέκνο του υπαίτιου του βασικού αδικήματος.

γ. Φυλάκιση έως δύο (2) ετών, αν η προβλεπόμενη ποινή για βασικό αδίκημα είναι φυλάκιση και τα προκύψαντα έσοδα δεν υπερβαίνουν το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ. Αν στην περίπτωση αυτή συντρέχουν στο πρόσωπο του υπαίτιου του βασικού αδικήματος ή τρίτου επιπλέον δραστηριότητες, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων είναι φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. (άρθρο 45)

2. Δήμευση περιουσιακών στοιχείων τα οποία αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου, δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.. (άρθρα 46-48)

3. Ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με την εφαρμογή των επιβαλλόμενων κυρώσεων από διεθνείς οργανισμούς και την πρόσβαση των δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία για τη διευκόλυνση της διεξαγόμενης έρευνας. (άρθρα 49 και 50)

4.α. Αν κάποια από τις οριζόμενες αξιόποινες πράξεις πραγματοποιείται με σκοπό να προσπορίσει περιουσιακό όφελος σε νομικό πρόσωπο και εφόσον ένα ή περισσότερα από τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση ή διαχειρίζονται υποθέσεις τους γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι το όφελος προέκυψε από τέτοια πράξη, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, μετά από προηγούμενη κλήτευση των υπευθύνων προς παροχή εξηγήσεων προ δέκα τουλάχιστον ημερών, οι ακόλουθες κυρώσεις:

- Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά εταιρεία, επιβάλλονται:

i) Διοικητικό πρόστιμο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται από το προκύψαν όφελος.

ii) Οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα από ένα μήνα έως δύο έτη ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

iii) Απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα.

iv) Οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα.

- Αν πρόκειται για άλλο μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού επιβάλλονται:

i) Διοικητικό πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται με το τυχόν προκύψαν όφελος, καθώς και οι υπό στοιχείο (ii), (iii), (iv) προαναφερόμενες κυρώσεις.

β. Εφόσον τα προαναφερόμενα πρόσωπα αγνοούσαν από αμέλεια την προέλευση της παράνομης περιουσίας ή του οφέλους, επιβάλλονται με τις ίδιες κατά τα λοιπά προϋποθέσεις, σωρευτικά ή διαζευκτικά, εκτός των άλλων διοικητικά πρόστιμα από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ. (άρθρο 50)

5.α. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, επιβάλλονται στις εταιρείες αυτές, εφόσον παραβαίνουν τις λοιπές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του Κανονισμού 1781/2006/ΕΚ και των κανονιστικών αποφάσεων, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων εντός τακτού χρονικού διαστήματος, είτε μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω κυρώσεις, μετά από προηγούμενη κλήτευση των υπευθύνων προσώπων προς παροχή εξηγήσεων προ δέκα τουλάχιστον ημερών:

- Πρόστιμο κατά της εταιρείας από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ.

- Πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ κατά των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων της εταιρείας, υπαίτιων για τις παραβάσεις ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο και εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων της εταιρείας, σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται πρόστιμο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

β. Οι αρμόδιες αρχές των υπόχρεων νομικών προσώπων, τα οποία δεν υπάγονται στις προαναφερόμενες ρυθμίσεις, επιβάλλουν με αποφάσεις τους στα νομικά πρόσωπα και στα αναφερόμενα φυσικά πρόσωπα, τα οποία παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κανονιστικών αποφάσεων, είτε τη λήψη διορθωτικών μέτρων εντός τακτού χρονικού διαστήματος, είτε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κυρώσεις, σωρευτικά ή διαζευκτικά:

- Πρόστιμο κατά του νομικού προσώπου από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ.

- Πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ κατά μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, διευθυντικών στελεχών ή υπαλλήλων του νομικού προσώπου, υπαίτιων για τις παραβάσεις ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο και εποπτεία των υπηρεσιών, υπαλλήλων ή δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

γ. Σε περίπτωση που υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραβαίνει τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κανονιστικών αποφάσεων, η αρμόδια αρχή επιβάλλει στο πρόσωπο αυτό εκτός των άλλων πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπών από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

δ. Τα προβλεπόμενα πρόστιμα βεβαιώνονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). (άρθρο 52)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Συνιστάται στη Διεύθυνση Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών Τμήμα Ε' με τίτλο «Τμήμα Επο-

πτείας και Ελέγχου για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», το οποίο έχει την ευθύνη για την υποστήριξη και συντονισμό των ενεργειών της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, ως αρμόδια αρχής, για την εποπτεία των οριζόμενων υπόχρεων προσώπων. Οι αρμοδιότητες της παραπάνω αρμόδιας αρχής, που αφορούν στον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και στην επιβολή των σχετικών κυρώσεων ασκούνται παράλληλα με το Τμήμα Ε΄ και από τα Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.), τα Διαπεριφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα (Δ.Ε.Κ.) και τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), που είναι αρμόδιες για το φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων κ.λπ..

(άρθρο 53-55)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού:

1. Ετήσια δαπάνη ποσού 3.180 ευρώ, η οποία αναλύεται σε:

- 780 ευρώ περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης στον προϊστάμενο του νεοσύστατου τμήματος της Διεύθυνσης Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών. (άρθρο 53 παρ. 2)

- 2.400 ευρώ περίπου, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του προαναφερόμενου τμήματος. (άρθρο 53 παρ. 2)

2. Ετήσια δαπάνη από την:

α. Συγκρότηση ειδικών υπηρεσιακών μονάδων για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους που επιβάλλονται με τον παρόντα νόμο. (άρθρο 6 παρ. 6)

β. Διοργάνωση από την Κεντρική Συντονιστική Αρχή συναντήσεων, συσκέψεων και σεμιναρίων με εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων, σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των σχετικών αδικημάτων. (άρθρο 8 παρ. 2 ε)

γ. Συγκρότηση από την παραπάνω Αρχή ομάδων εργασίας, για την εξέταση και μελέτη ορισμένων θεμάτων. (άρθρο 8 παρ. 2 στ)

δ. Σύσταση Επιτροπής Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών, για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. (άρθρο 9 παρ. 1)

ε. Λήψη αναγκαίων οργανωτικών μέτρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, για την πρόληψη και καταστολή της χρησιμοποίησης του διασυνοριακού και εσωτερικού εμπορίου κ.λπ.. (άρθρο 10)

3. Εφάπαξ δαπάνη ποσού 2.500 ευρώ, για την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, για τη λειτουργία ενός νέου τμήματος. (άρθρο 53 παρ. 2)

4. Αύξηση εσόδων του Δημοσίου από την επιβολή χρηματικών ποινών και λοιπών διοικητικών προστίμων στους παραβάτες διατάξεων του νομοσχεδίου το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό παραβατών, βαρύτητα παράβασης κ.λπ.). (άρθρα 31, 45, 48, 51 και 52)

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2008

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού:

1. Ετήσια δαπάνη ποσού 3.180 ευρώ, η οποία αναλύεται σε:

- 780 ευρώ περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης στον προϊστάμενο του νεοσύστατου τμήματος της Διεύθυνσης Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

- 2.400 ευρώ περίπου, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του προαναφερόμενου τμήματος. (άρθρο 53 παρ. 2)

2. Ετήσια δαπάνη από την:

α. Συγκρότηση ειδικών υπηρεσιακών μονάδων για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές υπόχρεων προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους που επιβάλλονται με τον παρόντα νόμο. (άρθρο 6 παρ. 6)

β. Διοργάνωση συναντήσεων, συσκέψεων και σεμιναρίων με εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων, σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των σχετικών αδικημάτων. (άρθρο 8 παρ. 2 ε)

γ. Συγκρότηση ομάδων εργασίας, για την εξέταση και μελέτη ορισμένων θεμάτων. (άρθρο 8 παρ. 2 στ)

δ. Σύσταση Επιτροπής Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών, για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. (άρθρο 9 παρ. 1)

ε. Λήψη αναγκαίων οργανωτικών μέτρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, για την πρόληψη και καταστολή της χρησιμοποίησης του διασυνοριακού και εσωτερικού εμπορίου κ.λπ.. (άρθρο 10)

Το ύψος των ανωτέρω δαπανών δεν μπορεί να προσδιοριστεί γιατί εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα.

3. Εφάπαξ δαπάνη ποσού 2.500 ευρώ, για την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, για τη λειτουργία ενός νέου τμήματος. (άρθρο 53 παρ. 2)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2008

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης